

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Zhodnocení odvodů pojistného na sociální zabezpečení a
pojistného na zdravotní pojištění u vybraných skupin
fyzických osob**

Bc. Barbora Červená

© 2017 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Barbora Červená

Podnikání a administrativa

Název práce

Zhodnocení odvodů pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na zdravotní pojištění u vybraných skupin fyzických osob

Název anglicky

Evaluation of Insurance Levies to Social Insurance and to Health Insurance for Selected Individuals

---

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění vyhodnotit specifika zákonných odvodů u vybraných skupin fyzických osob a vytvořit doporučení pro optimální aplikování současného systému u uvedených pojištění.

Metodika

Na základě prostudování aktuálních právních norem, odborné literatury a dalších relevantních zdrojů budou zpracovány metodou kompilace poznatky z oblasti pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění se zaměřením na osoby samostatně výdělečně činné a zaměstnance.

Prostřednictvím provedených analýz budou vyhodnocena specifika zákonných odvodů uvedených subjektů v systémech sociálního a zdravotního pojištění v ČR. Na základě syntézy získaných poznatků budou následně navržena doporučení pro optimální aplikování současného systému pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na zdravotního pojištění u vybraných skupin fyzických osob.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

zaměstnanec, OSVČ, sociální pojištění, zdravotní pojištění, mzda, nemocenské pojištění, důchodové pojištění, daň

Doporučené zdroje informací

- ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1
- MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2016. 25. vyd. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2016, 288 s. ISBN 978-80-271-9019-5.
- ÚZ 2016, Sociální pojištění. Sagit, a. s., 2016, 368 s. ISBN 978-80-7488-152-7.
- ŽENÍŠKOVÁ, Marta, DANĚK, Antonín. Sociální a zdravotní pojištění v roce 2015, Dotazy z praxe. 2. roční vyd. Praha: Svaz účetních, 2015, 64 s. ISBN 978-80-87367-54-4.
- ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. 7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4.
- ŽENÍŠKOVÁ, Marta, PŘIB, Jan. Zákon o nemocenském pojištění s komentářem a příklady od 1. 1. 2016. 9. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 280 s. ISBN 978-80-7263-993-9

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Gabriela Kukalová, MBA, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 4. 10. 2016

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 24. 10. 2016

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Zhodnocení odvodů pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na zdravotní pojištění u vybraných skupin fyzických osob" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 29. 3. 2017

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Gabriele Kukulové za její cenné a odborné rady a čas, který mi při zpracování této práce věnovala.

Zhodnocení odvodů pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na zdravotní pojištění u vybraných skupin fyzických osob

Souhrn

Diplomová práce se zabývá odvody pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na zdravotní pojištění u vybraných skupin fyzických osob se zaměřením na zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné. První část práce je věnována teoretické bázi poskytující systematicky zpracované poznatky z oblasti pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. V analytické části práce jsou na základě analýzy vybraných pojištění sestaveny dva modely poplatníků, u nichž je formou několika variant proveden výpočet pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, přičemž primární výpočty jsou provedeny na příkladu zohledňující celý kalendářní rok. Výsledky jsou shrnuty a jednotlivá specifika zákonných odvodů pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění u uvedených subjektů jsou vyhodnocena. Vyhodnocením výsledků jsou také porovnány výhody závislé činnosti a samostatně výdělečně činné v souvislosti s odvody na tomto pojistném. Následně jsou doporučeny možnosti pro aplikování současného systému u uvedených pojištění.

Klíčová slova: zaměstnanec, OSVČ, sociální pojištění, zdravotní pojištění, mzda, nemocenské pojištění, důchodové pojištění, daň

Evaluation of Insurance Levies to Social Insurance and to Health Insurance for Selected Individuals

Summary

This essay concentrates on insurance Levies to Social Insurance and to Health Insurance for Selected Individuals focusing on employees and sole proprietorship. The first part is dedicated to theoretical options giving you a systematically processed knowledge relating to insurance of Social Insurance and Health Insurance. In the analytical part there are two types of model taxpayers, that were put together on the basis of an analysis selected Insurance where their insurance liability of Social Insurance and Health Insurance is calculated in several variations. The primary calculations are performed for example which includes entire calendar year. The results are summed up and specifics of individual insurance Levies to Social Insurance and to Health Insurance for selected individuals are evaluated. Evaluation of results are also compared the advantages of employment and self employment in connection with insurance Levies of that insurances. Subsequently further possibilities of apply the current system for Social Insurance and Health Insurance are recommended.

Keywords: employee, sole proprietorship, social insurance, health insurance, wage, sickness insurance, old-age insurance, tax

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	15
2.1 Cíl práce	15
2.2 Metodika	15
3 Teoretická východiska	16
3.1 Sociální politika	16
3.2 Sociální zabezpečení	17
3.2.1 Sociální pojištění v České republice	18
3.2.2 Česká (okresní) správa sociálního zabezpečení.....	18
3.3 Pojistné na sociální zabezpečení	19
3.3.1 Důchodové pojištění	21
3.3.2 Nemocenské pojištění	23
3.3.3 Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	25
3.3.4 Poplatníci pojistného.....	25
3.4 Sociální pojištění u OSVČ	26
3.4.1 Vyměřovací základ	26
3.4.2 Definování OSVČ hlavní a vedlejší.....	29
3.4.3 Účast osoby samostatně výdělečně činné na důchodovém pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	31
3.4.4 Účast osoby samostatně výdělečně činné na nemocenském pojištění.....	32
3.4.5 Placení pojistného na důchodové a nemocenské pojištění	33
3.4.6 Odvod záloh na důchodové pojištění.....	33
3.5 Sociální pojištění u zaměstnance	34
3.5.1 Vyměřovací základ	34
3.5.2 Odvod pojistného	36
3.5.3 Účast zaměstnance na nemocenském pojištění	36
3.6 Zdravotní pojištění	37
3.6.1 Instituce vykonávající zdravotní pojištění	37
3.6.2 Účast a plátcí zdravotního pojištění.....	39
3.6.3 Výše pojistného, rozhodné období a splatnost.....	40
3.7 Zdravotní pojištění u OSVČ.....	41
3.7.1 Vyměřovací základ	41
3.7.2 Minimální vyměřovací základ	41
3.7.3 Zálohy na pojistné.....	42
3.8 Zdravotní pojištění u zaměstnance.....	42
3.8.1 Shrnutí povinností zaměstnavatele	44

3.8.2	Srážka pojistného	44
3.8.3	Vyměřovací základ	45
3.8.4	Minimální vyměřovací základ	45
3.8.5	Osoby, za které je plátcem pojistného i stát.....	47
3.8.6	Příklady hrazených služeb pojištěncům zdravotního pojištění.....	47
4	Analytická část	49
4.1	Sestavení modelových poplatníků.....	49
4.2	Představení subjektů.....	50
4.3	Porovnání na základě průměrné a minimální mzdy.....	50
4.3.1	Zaměstnanec pan Jahoda	51
4.3.2	Osoba samostatně výdělečně činná pan Malina	60
4.4	Mzdový list pana Jahody a přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 201666	
4.5	Ostatní příklady odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění	71
5	Zhodnocení	74
5.1	Konečná výše odvodu pojistného za celý kalendářní rok 2016 a jednotlivé měsíce – Pan Jahoda.....	74
5.2	Úhrn zaplacených záloh na pojistném za jednotlivé měsíce a pojistné za kalendářní rok celkem – pan Malina	75
5.3	Porovnání odvodů na pojistném u zaměstnance pana Jahody a OSVČ pana Maliny – průměrná mzda	76
5.4	Zhodnocení výše starobního důchodu zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné	78
5.5	Zhodnocení nemocenské plynoucí zaměstnanci a osobě samostatně výdělečně činné	79
5.6	Doporučení pro aplikování současného systému u uvedených pojištění	80
6	Závěr.....	82
7	Seznam použitých zdrojů	85
	Seznam odborné literatury	85
8	Přílohy	89

Seznam schémat

Schéma 1	Systém sociálního zabezpečení	18
----------	-------------------------------------	----

Seznam grafů

Graf. 1 Vývoj příjmů na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti v letech 2011 – 2015	20
Graf. 2 Přehled příjmů a výdajů na důchodové a nemocenské pojištění k 30. 6. 2016 (mld. Kč.)	21

Seznam tabulek

Tab. 1 Poskytování dávek nemocenského pojištění u zaměstnanců a OSVČ	24
Tab. 2 Výše redukčních hranic pro rok 2016 a procentní sazby pro redukci	25
Tab. 3 Příjmy ze samostatné činnosti (§7).....	27
Tab. 4 Minimální vyměřovací základ u OSVČ	28
Tab. 5 Maximální vyměřovací základ u OSVČ (48násobek průměrné mzdy).....	29
Tab. 6 Sazba a minimální výše pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti v roce 2016	32
Tab. 7 Maximální vyměřovací základ u zaměstnance (48násobek průměrné mzdy).....	36
Tab. 8 Přehled zdravotních pojišťoven a přechod pojištěnců mezi nimi k 1. 7. 2016.....	38
Tab. 9 Výnosy z pojistného a příslušenství	39
Tab. 10 Minimální měsíční vyměřovací základ v letech 2001 a 2016	42
Tab. 11 Minimální měsíční pojistné na zdravotní pojištění zaměstnanců a osob bez zdanitelných příjmů	46
Tab. 12 Náklady na zdravotní služby	48
Tab. 13 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z průměrné mzdy za leden.....	51
Tab. 14 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z minimální mzdy za leden.....	51
Tab. 15 Výpočet výše náhrady mzdy – průměrná mzda.....	52
Tab. 16 Výpočet průměrného hodinového výdělku.....	53
Tab. 17 Výpočet výše nemocenského – průměrná mzda.....	54
Tab. 18 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z průměrné mzdy	55
Tab. 19 Doplatek do minimálního vyměřovacího základu	56
Tab. 20 Výpočet průměrného hodinového výdělku k 1. 7. 2016.....	57
Tab. 21 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z průměrné mzdy	57
Tab. 22 Výpočet průměrného hodinového výdělku k 1. 10. 2016.....	59
Tab. 23 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z průměrné mzdy	59
Tab. 24 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z průměrné mzdy	60
Tab. 25 Výše odvodu důchodového a zdravotního pojištění z příjmu z podnikání.....	61
Tab. 26 Výpočet dávek nemocenského pojištění u podnikatele pana Maliny	62
Tab. 27 Výše odvodu důchodového a zdravotního pojištění z příjmu z podnikání.....	63
Tab. 28 Výše odvodu důchodového a zdravotního pojištění z příjmu z podnikání.....	63
Tab. 29 Výše odvodu důchodového a zdravotního pojištění z příjmu z podnikání.....	64
Tab. 30 Výše odvodu důchodového a zdravotního pojištění z příjmu z podnikání.....	65
Tab. 31 Odvod sociální a zdravotního pojištění z DPP	71
Tab. 32 Odvod sociální a zdravotního pojištění z DPČ.....	72
Tab. 33 Odvod SP a ZP souběh zaměstnání a samostatně výdělečné činnosti.....	73
Tab. 34 Sumarizace odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění za rok 2016 v Kč – Průměrná mzda	74

Tab. 35 Sumarizace odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění za rok 2016 v Kč - Minimální mzda.....	75
Tab. 36 Úhrn zaplacených záloh v Kč.....	75
Tab. 37 Výše pojistného z přehledu OSVČ a výše zálohy pro rok 2017 v Kč.....	75
Tab. 38 Úhrn příjmů pana Maliny v Kč.....	76
Tab. 39 Odvody celkem za kalendářní rok 2016 na sociální a zdravotním pojištění v Kč .	76
Tab. 40 Výpočet starobního důchodu	79
Tab. 41 Nemocenské plynoucí zaměstnanci a osobě samostatně výdělečně činné v Kč	80

Seznam obrázků

Obr. 1 Mzdový list pana Jahody za rok 2016 – Průměrná mzda	66
Obr. 2 Mzdový list pana Jahody za rok 2016 – Minimální mzda.....	67
Obr. 3 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ (pan Malina) za rok 2016	68
Obr. 4 Výše zálohy pana Maliny na důchodové pojištění a nemocenské v roce 2017.....	68
Obr. 5 Přehled OSVČ - zdravotní pojištění za rok 2016	69
Obr. 6 Výše zálohy pana Maliny na zdravotní pojištění v roce 2017.....	69
Obr. 7 Výše zálohy na rok 2017 pana Maliny (uplatnění paušálních výdajů).....	70
Obr. 8 Přehled o příjmech a výdajích pana Maliny (uplatnění paušálních výdajů).....	70

1 Úvod

Pro každý stát je charakteristická jeho politika, skrze kterou hájí své zájmy prostřednictvím různých ekonomických činností a nástrojů, co se oblasti hospodářství týče a zájmy svých občanů. Občané jsou důležitou veličinou, na kterou by měla ze strany státu být upřena vysoká pozornost, aby politika dosahovala co nejvyššího úspěchu. Dílčí součástí politiky je sociální politika, která se „stará“ o občany ve smyslu poskytování sociálních jistot, pomoci v nepříznivých sociálních událostech a celkově občanům umožňuje přiměřený životní standard. Realizátorem a kontrolorem vymezené sociální právní legislativy sociální politiky je tedy stát a jeho instituce jako parlament, vláda a další, kteří nastavují sociální politiku, tak, že i občan, který si nedokáže pomoci z vlastních finančních zdrojů, bude moci čerpat pomoci od státu. Pomoc může nabývat různých forem a to forma sociální pomoci v hmotné nouzi nebo zabezpečení v situacích, kdy občan není ekonomicky činný, nepracuje z důvodu stáří, nemoci apod. Toto již pak řeší konkrétně sociální zabezpečení, které je nástrojem sociální politiky státu. Výše financí, které plynou ze státního rozpočtu na různé sociální účely, je značně vysoká, a státní rozpočet výrazně ovlivňuje. Proto je také podstatné v tomto systému najít rovnováhu, tak aby odvody z mezd občanů tvořily dostatečně velký příjem do státního rozpočtu, který je hlavním zdrojem pro financování sociálních potřeb, na které mají občané od státu ze zákona právo a zároveň, aby tyto odvody jejich příjem rapidně nesnižovaly.

Životní události přivádějí lidi do různých sociálních situací a některé jejich důsledky již nejsou schopni řešit vlastními silami z vlastních prostředků. V tento moment pak mají nárok na pomoc ze strany oprávněného subjektu, tedy státu, který v souladu se základními sociálními principy nastavil takový systém sociálního zabezpečení, aby občanům ulehčil jejich tíživou situaci. Vyplývá to již ze slova „sociální“, které v užším slova smyslu vyjadřuje snahu různých subjektů zdokonalit životní podmínky a řešit nepříznivé situace lidí. Sociální zabezpečení je široký pojem a pokrývá zákonné sociální pojištění, státní sociální podporu a sociální pomoc. Skrze sociální zabezpečení, jako nástroj sociální politiky nastavené státem, by mělo docházet ke zdokonalení životních podmínek obyvatelů, omezení sociální závislosti na principu subsidiarity a v neposlední řadě řešení různorodých nepříznivých životních situací, které jsou i nemusí být pro jedince předvídatelné. Práce se zabývá systémem zákonného sociálního pojištění, které se dělí na

pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a aby mohl občan čerpat výhod v podobě plnění od státu, je zákonem o pojistném na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění povinen dodržovat odvody plynoucí ze mzdy. Placením těchto odvodů je pak od státu garantována pomoc k řešení sociálních událostí jako je nemoc, stáří, mateřství apod., a která ctí princip sociální spravedlnosti, tedy zmírnění sociálních nerovností mezi různými skupinami občanů.

Spolu se slovem mzda tedy vyvstává mnoho otázek týkajících se povinných odvodů vůči státu, a co od státu mohou protihodnotou občané očekávat. Z globálnějšího hlediska toto slovo znamená nějakou sociální jistotu, zabezpečení, zajištění míry sociální spravedlnosti určitou restrukturalizací, poskytuje v životě určitou úroveň i udává místo, kde se nacházíme ve společenské vrstvě.

Všeobecně snižování disponibilního příjmu občanů patří mezi negativní aspekt, který je ovšem nepostradatelný proto, aby mohla být uplatňována aktivní sociální politika. Příjem se snižuje o odvod daně z příjmu. Dále je plněna také povinnost vůči České správě sociálního zabezpečení, kam spadá hrazení sociálního pojištění a v neposlední řadě i povinnost vůči zdravotním pojišťovnám, kam spadá odvod na zdravotní pojištění. Ačkoliv jsou tyto pojištění obligatorní, jsou doplněna i systémem funkčního dobrovolného pojištění, kde je na rozhodnutí každého občana, kolik „investuje“ do svého sociálního standardu, například prostřednictvím stavebního nebo životního pojištění apod. Jedinci se tedy sami mohou stát aktivními realizátory v systému pojištění a přispět tak ke zlepšení svého sociálního standardu.

Díky aplikované sociální politice státem, skrz kterou nastavuje sociální podmínky každého jedince v dané zemi, jsme všichni objektem neboli součástí sociálního systému. Jako občané musíme dodržovat nastavená pravidla různých předpisů, kde právě dodržování těchto pravidel se může lišit i jen zvolenou formou pracovního úvazku. Při svém rozhodování o budoucnosti se tedy fyzická osoba rozhoduje, zdali bude zaměstnancem či osobou samostatně výdělečně činnou. Obě tyto osoby mají své povinnosti vůči státu. Odvodům na dani z příjmu fyzických osob podléhá zaměstnanec i podnikatel, stejně tak tomu je i co se odvodů pojistného na sociálním a zdravotním pojištění týče. Je důležité

zhodnotit rozdíly v odvodech, které jsou strženy ze mzdy osobě samostatně výdělečně činné a které zaměstnanci. Porovnat, kdy se systému sociálního pojištění musejí účastnit dle zákona povinně a kdy dobrovolně. V souvislosti s tím vzít v úvahu výši odvodů apod. Proto je důležité rozhodnutí, zdali se fyzická osoba stane podnikatelem či zaměstnancem, protože na základě účasti na zdravotním pojištění a hlavně na pojistném na sociální zabezpečení, plynou těmto fyzickým osobám rozdílné výhody, například ve vyplácení nemocenských dávek nebo důchodu apod.

.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění vyhodnotit specifika zákonných odvodů u vybraných skupin fyzických osob. Vyhodnocením specifik zákonných odvodů pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na zdravotní pojištění bude vybraným subjektům vytvořeno doporučení pro optimální aplikování současného systému u uvedených pojištění

2.2 Metodika

V teoretické bázi budou zpracovány poznatky z oblasti pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění se zaměřením na osoby samostatně výdělečně činné a zaměstnance. Výčet těchto poznatků bude řazen systematicky a bude zpracován metodou kompilace na základě studia odborné literatury, aktuálních právních norem a dalších relevantních odborných zdrojů vztahující se k tomuto tématu.

Praktická část bude obsahovat model osoby samostatně výdělečně činné a zaměstnance. Tyto modely budou sestaveny dle právních norem zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a vybraných zákonů o zdravotním pojištění. Budou obsahovat nejčastější variace pro odvod tohoto pojistného vyplývající pro zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné. Na základě analýzy vybraných modelů budou formou několika variant příkladů provedeny výpočty odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění a budou vyhodnocena specifika zákonných odvodů v systémech sociálního a zdravotního pojištění v ČR u uvedených subjektů. Syntézou získaných poznatků budou následně navržena doporučení pro optimální aplikování současného systému pojistného na sociální zabezpečení a pojistného na zdravotní pojištění vybraným skupinám fyzických osob.

3 Teoretická východiska

Účastníky systému sociálního zabezpečení jsou obyvatelé České republiky a to především konkrétně díky prvnímu pilíři sociálního zabezpečení, kterým je systém sociálního pojištění. Tento systém se týká odvodů pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Účast občanů se projevuje formou povinných finančních odvodů v určité výši vůči státu, v jiných případech může jít o dobrovolnou účast a někdy jsou občané účastníky, aniž by do tohoto systému odváděli nějaké pojistné.¹ Jako ekonomicky aktivní obyvatelé máme právo volby, kterou formou budeme svou povinnost odvodů pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, vůči státu plnit. Zdali odvod plyne z příjmu ze závislé činnosti nebo ze samostatně výdělečné činnosti. Osoby samostatně výdělečně činné provádějí činnost vlastním jménem na vlastní účet, za účelem dosažení zisku a na druhé straně je zaměstnanec vykonávající činnost závislou, osoba v pracovním poměru se zaměstnavatelem. V obou případech příjmy plynoucí těmto osobám podléhají odvodům na pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění způsoby, které jsou definované v zákonech upravující toto pojištění.

3.1 Sociální politika

Jedním z důležitých předpokladů dobře fungujícího státu je spokojenost jeho obyvatel. Pozornost státu by měla být soustředěna na vytvoření takové sociální sféry, kde bude kladen důraz na důstojné životní podmínky obyvatel, což je hlavním posláním sociální politiky. Významnými realizátory této politiky, kteří za pomoci různých ekonomických nástrojů a právních norem, vytvářejí a aplikují fungující systém, aby zabezpečili občany v nepříznivých životních situacích, jsou jednotlivé subjekty státu jako parlament, vláda, zaměstnavatelské orgány apod. Aby sociální politika co nejlépe poskytovala sociální jistoty a umožnila životní způsob na přiměřené životní úrovni, je vykonávána v souladu se základními principy a to princip sociální spravedlnosti, princip sociální solidarity a subsidiarity a princip participace.² V rámci sociální politiky se hovoří také o decentralizaci

---

¹ ARNOLDOVÁ, Anna. Sociální zabezpečení I. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2012, 352 s. ISBN 978-80-247-3724-9

² DUKOVÁ, Ivana, DUKA, Martin, KOHOUTOVÁ, Ivana. Sociální politika. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2013, 200 s. ISBN 978-80-247-3880-2

zdravotních a sociálních systémů. Téma je propírané v ekonomické a veřejné sféře. Stát jako takový by měl nést národní odpovědnost vůči svým občanům, být vůči nim společensky odpovědný. V rámci evropské integrace a prohlubující se demokracii každý stát, s ohledem na rozdílnost, volí svou strategii v těchto dvou systémech.³ Každý stát v rámci své politiky tedy občanům poskytuje rozdílný blahobyť, může to být v závislosti na demokratických tradicích, rozdílné kultuře, nebo vládě, která je participována na rozhodnutí ohledně zdravotních a sociálních systémů.⁴

3.2 Sociální zabezpečení

Jedním z nástrojů sociální politiky je sociální zabezpečení, které sehraává hlavní roli v zabezpečení obyvatel v sociálních událostech. V širším slova smyslu se především týká podpory státu občanů v životních situacích, na které se občané odkladem svých finančních prostředků neboli placením pojistného předem připravují nebo situace, ve kterých si už občané za žádných okolností nejsou schopni vypomoci vlastními finančními prostředky a potřebují pomoc ve formě státní sociální podpory či pomoc v řešení sociální nebo hmotné nouze.⁵

Sociální zabezpečení je tedy složeno ze třech pilířů a to systému sociálního pojištění, státní sociální podpory a sociální pomoci. Ve druhém pilíři, vzhledem k tomu, že se jedná o systém nárokových dávek, stát musí identifikovat a rozhodnout, které sociální případy jsou potřebné k řešení. Financuje je pak prostřednictvím státního rozpočtu, obvykle skrze daně. Třetí pilíř je kromě financování ze zdrojů státního rozpočtu finančně podpořen i z rozpočtů obcí a různých nadací.⁶ Práce se zabývá prvním pilířem a to sociálním pojištěním. Následující schéma zobrazuje systém sociálního zabezpečení:

---

³ COSTA-FONT, Joan, GREER, L. Scott. *Federalism and Decentralization in European Health and Social Care*. 1st published England: Palgrave Macmillan, 2013, 277 s. ISBN 978-0-230-28524-8.

⁴ MATTHIES, Aila-Leena, UGGERHOJ, Lars. *Participation, Marginalization and Welfare services*. 1st published Routledge: Ashgate Publishing, 2014, 299 s. ISBN 978-14-0946-352-8.

⁵ ARNOLDOVÁ, Anna. *Sociální péče*. 1 vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2015, 240 s. ISBN 978-80-247-5147-4

⁶ ARNOLDOVÁ, Anna. *Sociální zabezpečení I*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2012, 352 s. ISBN 978-80-247-3724-9

Schéma 1 Systém sociálního zabezpečení

zdroj: vlastní zpracování inspirováno Ministerstvo práce a sociálních věcí. Systém sociálního zabezpečení v České republice.

3.2.1 Sociální pojištění v České republice

Sociální pojištění je jednou z oblastí spadající do sociálního zabezpečení. Konkrétně řeší v životě předvídatelné sociální situace jako případné ztráty zaměstnání (příspěvek na státní politiku zaměstnanosti), krátkodobá ztráta pracovní neschopnosti (nemocenské pojištění) a dlouhodobá ztráta pracovní neschopnosti (důchodové pojištění) nebo ztráta zdraví (zdravotní pojištění). Sociální pojištění se tedy dále dělí na dvě oblasti a to pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Pojistné na sociální zabezpečení je upraveno zákonem č. 589/1992 Sb., dílčí části jsou upraveny zákonem č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění a zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Zdravotní pojištění upravují především zákony č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů a zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění. Pojistné na tento druh pojištění občan odvádí ze svého příjmu státu. V případě pojistného na sociální zabezpečení na účet okresní správy sociálního zabezpečení a u zdravotního pojištění na účet příslušné zdravotní pojišťovně.

3.2.2 Česká (okresní) správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení je organizační složkou státu podřízenou Ministerstvu práce a sociálních věcí. Účinnosti dle zákonů nabyla 1. září 1990 a jejím hlavním posláním je plnění úkolů v oblasti sociálního pojištění. Na pojistném na sociální zabezpečení vybírá

nemalou částku peněz a sehrává tak důležitou roli v příjmech do státního rozpočtu. Tyto příjmy na „pojistném“ tvoří více než 1/3 všech příjmů.⁷

Působnost České správy sociálního zabezpečení je velmi rozsáhlá:

„Spravuje agendu zhruba 8,5 milionu klientů, z toho více než 2,9 milionu důchodců. Vyplácí přes 3,5 milionu důchodů a měsíčně kolem 200 tisíc dávek nemocenského pojištění.“⁸

Dále kontroluje a řídí činnost okresních správ sociálního zabezpečení, rozhoduje o dávkách důchodového pojištění, odpovídá za to, aby finanční prostředky byly z rozpočtu účelně využity atd. Také například jen ve vztahu k podnikatelům tato instituce provádí mnoho četných činností. Podstatnou činností je evidence osob samostatně výdělečně činných, nejen podnikatelů a živnostníků, ale také i osob spolupracujících. ČSSZ vybírá ve formě záloh na pojistné od OSVČ pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a u osob, které si dobrovolně platí nemocenské pojištění, vybírá také pojistné na nemocenské pojištění, a vyplácí dávky nemocenského pojištění. Také zde probíhá zpracování odevzdaných přehledů o příjmech a výdajích OSVČ přičemž na tomto základě probíhá následné vypořádání přeplatků či nedoplatků a další činnosti.⁹

Zdravotní pojišťovny jsou upraveny v samostatné kapitole týkající se zdravotního pojištění.

3.3 Pojistné na sociální zabezpečení

Pojistné na sociální zabezpečení zahrnuje pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Toto pojistné zaujímá velký podíl na příjmu do státního rozpočtu, kde tento příjem plyne nejen z těchto

---

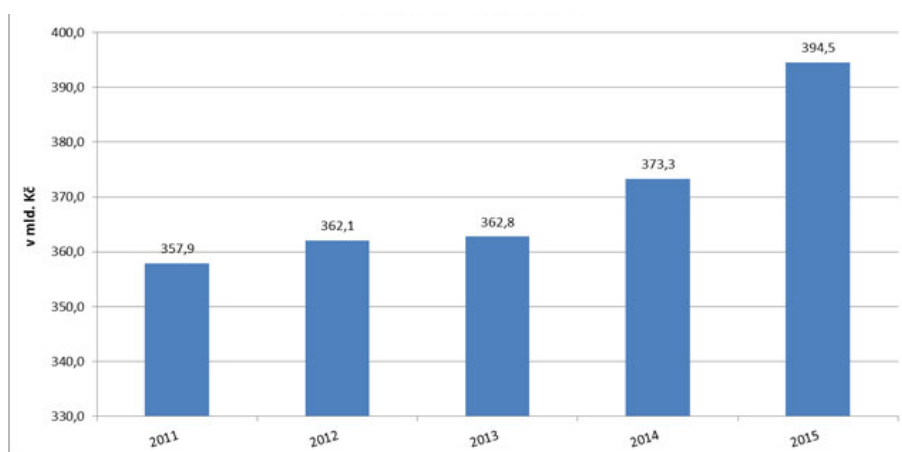
⁷ ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. *Cssz.cz*. [Online]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/>

⁸ ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. *Cssz.cz*. [Online]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/>

⁹ ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. *Cssz.cz*. [Online]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/>

zákonných odvodů, ale též z penále, přírážek k pojistnému na sociální zabezpečení a pokut, které jsou uloženy dle zákona.¹⁰ Důchodové pojištění se separuje a vede se na vlastním účtu státního rozpočtu, kam z něj plynou příjmy. Výše plynoucí z těchto odvodů je až enormní. Právě v roce 2015 činily celkové příjmy na sociální zabezpečení téměř 395 miliard korun, viz graf 1.

Graf. 1 Vývoj příjmů na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti v letech 2011 – 2015

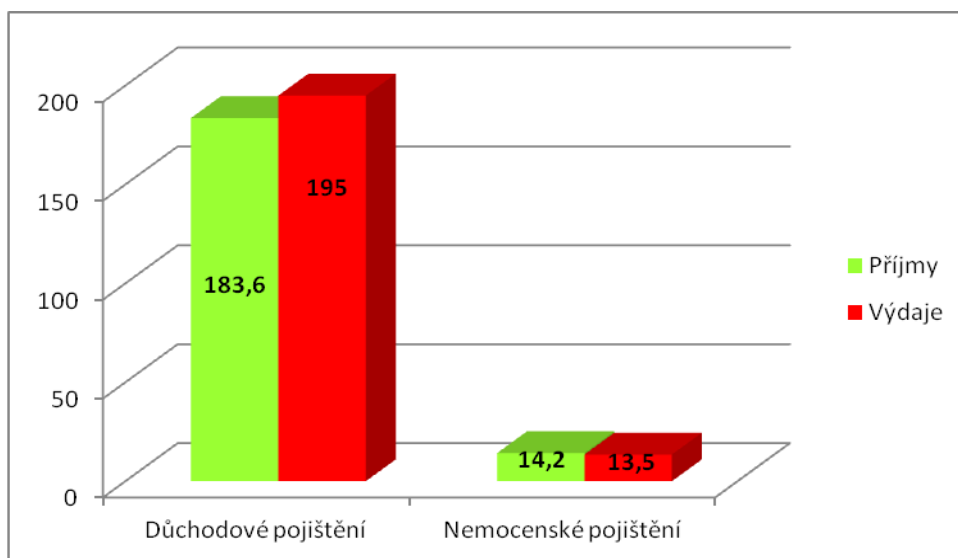

Zdroj: ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. *Cssz.cz*. [Online]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2016/20160108-cssz-historicky-nejvyssi-vyber-na-pojistnem-v-roce-2015-cinily-prijmy-na-socialni-zabezece.htm>

Z grafu je patrná vzrůstající tendence v příjmech na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Následující graf zobrazuje aktuální data o příjmech a výdajích na důchodové a nemocenské pojištění k 30. 6. 2016.

¹⁰ Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Graf. 2 Přehled příjmů a výdajů na důchodové a nemocenské pojištění k 30. 6. 2016 (mld. Kč.)

Zdroj: vlastní tvorba inspirovaná ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. Csz.cz. [Online]: http://www.csz.cz/NR/rdonlyres/6D69492E-A3B2-4776-976258117AF38852/0/Prijmy_a_vydaje_na_socialni_zabezeceni_06_2016.pdf

Na grafu je vidět, že saldo z důchodového pojištění za toto období je záporné. Celková výše příjmů z pojistného na sociální zabezpečení spolu s příspěvkem na státní politiku zaměstnanosti za toto období je ve výši 205,7 mld. Kč.

3.3.1 Důchodové pojištění

V České republice funguje důchodový systém, který se s platností od ledna 2016 skládá ze dvou pilířů (II. pilíř byl zrušen a v souvislosti se změnou zákona dochází ke změnám ve III. pilíři, kde některé změny jsou stále v diskuzi a nabudou účinnosti v lednu 2017). Pilíře jsou nastavené v závislosti na tom, zdali je penze veřejná či soukromá. Zrušením II. pilíře se dle zákona doplňkové penzijní spoření stává jediným individuálním způsobem spoření na stáří.¹¹ Tento druh spoření využívají spíše lidé s vyššími příjmy a přispívají si tím tak ke zvýšení svého životního standardu ve stáří. Naopak státem spravované je důchodové pojištění spadající do I. pilíře penzijního systému, které je financováno průběžně.¹² Někdy si lidé mylně stěžují, že ze své mzdy odvádí značnou částku na důchodové pojištění a v postproduktivním věku jim z toho neplyne částka v takové výši, kterou by si

¹¹ <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/soukrome-penzijni-systemy/ii-pilir-duchodove-sporeni#1>

¹² Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění a také v zákoně č. 589/1992 Sb. Pojistné na sociální zabezpečení.

představovali. Z toho plyne, že výše důchodu nezávisí na objemu příspěvků, který ekonomicky aktivní občan ze své mzdy odvedl, ale že toto financování důchodů spočívá na principu solidarity mezi generacemi, tzn., že důchody jsou hrazeny z příspěvků výdělečně činných občanů. Fyzické osoby ať už zaměstnanec či podnikatel, jsou při splnění podmínek stanovených v zákoně povinně účastní důchodového pojištění, které je jim odvedeno ze mzdy.¹³ Po dobu odvádění tohoto pojistného jsou ho účastní (dobou pojištění se rozumí součet let, kdy fyzická osoba byla účastna tohoto pojištění od 1. 1. 1996) a v budoucnu mají nárok na poskytnutí starobního, invalidního, vdovského a vdoveckého nebo sirotčího důchodu, které jsou z důchodového pojištění hrazeny.¹⁴ Práce vzhledem k obsáhlosti druhů důchodů okrajově popisuje jen některé z nich. Např. Starobní a invalidní důchod.

Starobní důchod

Jedná se o nejčastěji vyplácený důchod důchodového pojištění. Dle zákona o důchodovém pojištění má na tento druh důchodu nárok každý, kdo splnil minimální dobu pojištění a dosáhl stanoveného důchodového věku.¹⁵ Při stanovení důchodového věku hraje roli rok narození pojištěnce. Důchod je složen ze základní výměry, což je pevná částka pro rok 2016 ve výši 2 440 Kč/měsíčně, která je stejná pro všechny druhy důchodů a nebere v potaz výši výdělku ani délku pojištění. Druhou složkou tvořící důchod je procentní výměra. Výše procentní výměry řádného starobního důchodu činí za každý rok doby pojištění do vzniku nároku na důchod 1,5 % výpočtového základu měsíčně a její minimální výše nesmí být nižší než 770 Kč/měsíčně. Do základu procentní výměry se započítávají příjmy od roku 1986. Je vymezeno několik dalších kritérií, na základě kterých si nárokovat důchod v případě, že pojištěnci nesplňují základní kritérium v § 29 odst. 1, ZDP. Například nárok získá pojištěnec, který dosáhl důchodového věku po roce 2014 a získal, alespoň 30 let doby pojištění.¹⁶

---

¹³ <http://www.mpsv.cz/cs/3#dd>

¹⁴ <http://www.mpsv.cz/cs/14886>

¹⁵ upravuje § 29 odst. 1 v zákoně č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění

¹⁶ Zákon č. 155/1995 Sb. o důchodovém pojištění

Invalidní důchod

Nárok na invalidní důchod mají lidé, kterým následkem poruchy zdraví dlouhodobého až trvalého charakteru klesá pracovní schopnost či schopnost pracovat úplně, dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav jim tedy neumožňuje soustavně vykonávat výdělečnou činnost. Invalidní důchod pak lze považovat za jakési odškodnění ztráty na výdělku, kterou člověk vlivem invalidity ze stránky zdravotní, pracovní, právní či sociálně ekonomické utrpěl. V České republice zákon vymezuje tři stupně invalidního důchodu. Určování stupně invalidity je posuzováno pomocí různých posudkových kritérií, základem je určení zbývajících pracovního potenciálu. V případě, že pracovní schopnost poklesla o 35 % - 49 % jedná se o invaliditu I. stupně, o 50 % - 69 % jde o invaliditu II. stupně a nakonec o 70 % a více jedná se o invaliditu III. stupně. Principiálně se výše invalidního důchodu stanovuje stejně jako starobního důchodu a to ze základní a procentní výměry, kde procentní sazba výpočtového základu činí 0,5 %, 0,75 %, 1,5 % pro invaliditu I, II a III. stupně.¹⁷

3.3.2 Nemocenské pojištění

Hlavním stavebním kamenem v systému nemocenského pojištění je řešení ekonomické újmy v nemoci a jiných sociálních událostí jako je úraz, karanténa, ošetřování člena rodina, těhotenství, mateřství apod. Systém sociálního zabezpečení se snaží tyto situace zajistit dávkami plynoucími z nemocenského pojištění. Zároveň se klade důraz na odpovědnost pojištěných osob, zaměstnance, kteří jsou účastni povinně nebo osoby samostatně výdělečně činné, kteří se účastní dobrovolně.¹⁸ Tyto osoby musí o dávky plynoucí z tohoto pojištění požádat, neplynou jim automaticky. Konkrétní druhy dávek, které se z pojištění poskytují, jsou nemocenské, peněžité pomoci v mateřství, ošetřovné a vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství.¹⁹

V následující tabulce jsou dvě skupiny pojištěnců, zaměstnanci a osoby samostatně výdělečně činné. Skutečnost, kdy je osoba samostatně výdělečně činná dobrovolně

---

¹⁷ <http://www.mpsv.cz/cs/619>

¹⁸ č. 187/2006 Sb., Zákon o nemocenském pojištění

¹⁹ Zákon č. 187/2006 Sb., Zákon o nemocenském pojištění a zákon č. 589/1992 Sb., Pojistné na sociální zabezpečení.

pojištěna ještě neznamená, že může čerpat veškerých dávek z tohoto pojištění jako zaměstnanec. V tabulce je uveden přehled, které dávky jsou jí poskytovány.

Tab. 1 Poskytování dávek nemocenského pojištění u zaměstnanců a OSVČ

Dávka NP	Poskytována zaměstnancům	Poskytována OSVČ
Nemocenské	ano	ano
Ošetřovné	ano	ne
Peněžité pomoc v mateřství	ano	ano
Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství	ano	ne

Zdroj: inspirováno ÚZ č. 1121, Sociální pojištění 2016. Sagit, a. s., 2016, 368 s. ISBN 978-80-7488-152-7

Nemocenské

Tato dávka patří mezi nejdůležitější, protože nahrazuje příjem pojištěnce v době pracovní neschopnosti. Pojištěnci vzniká nárok na nemocenské od 15. dne trvání dočasné pracovní neschopnosti. Za předpokladu, kdy by zaměstnanec onemocněl po skončení pracovního poměru, existuje ochranná lhůta, která zabezpečuje, že zaměstnanec má nárok na nemocenské do 7 kalendářních dnů po zániku pojištění. Denním vyměřovacím základem pro výpočet dávek nemocenského pojištění jsou hrubé příjmy dosažené v předcházejících 12 kalendářních měsících v průměru na jeden den.²⁰ Vyměřovací základ se dále za pomoci tří redukčních hranic a procentních sazeb započitatelných v jednotlivých redukcích vyhlášených Ministerstvem práce a sociálních věcí, upraví na redukovaný denní vyměřovací základ.

---

²⁰ ŽENÍŠKOVÁ, Marta, PŘIB, Jan. Zákon o nemocenském pojištění s komentářem a příklady od 1. 1. 2016. 9. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 280 s. ISBN 978-80-7263-993-9

Tab. 2 Výše redukčních hranic pro rok 2016 a procentní sazby pro redukc

Redukční hranice		
I.	II.	III.
901 Kč	1 351 Kč	2 701 Kč
Zápočet do jednotlivých redukčních hranic		
Nemocenské a ošetrovné 90 % DVM* PPM** a VPTM*** 100 % DVM	Z části DVM mezi I a II. redukční hranicí se započte 60 %	z části mezi II. a III. redukční hranicí se započte 30 % (nad III. redukční hranici se nepřihlíží)

zdroj: inspirováno <http://www.mpsv.cz/cs/7>

„Výše nemocenského se pak vypočte z redukovaného denního vyměřovacího základu za pomoci procentní sazby ve výši 60 % a tato denní výše nemocenského se následně vynásobí počtem dní trvání dočasné pracovní neschopnosti“²¹

3.3.3 Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

Tento příspěvek povinně odvádí zaměstnanci i osoby samostatně výdělečně činné. Za pomoci této politiky se pomocí různých metod neboli aktivní politiky státu (rekvalifikace, investiční pobídky, různé příspěvky) stát snaží dosáhnout rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách, co nejvíce využívat zdroje produktivity pracovních sil a starat se o práva občanů v oblasti zaměstnanosti. Instrukce vykonávající státní správu v této politice jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí a pracovní úřad.²²

3.3.4 Poplatníci pojistného

Mezi poplatníky spadají zaměstnavatelé, zaměstnanci a osoby samostatně výdělečně činné, osoby dobrovolně důchodově pojištěné.

Zaměstnavateli se rozumějí právnické nebo fyzické osoby, které zaměstnávají alespoň jednoho zaměstnance, organizační složky státu, v nichž jsou zařazeni zaměstnanci v pracovním poměru nebo činní na základě dohody o pracovní činnosti nebo dohody o

²¹ ÚZ č. 1121, Sociální pojištění 2016. Sagit, a. s., 2016, 368 s. ISBN 978-80-7488-152-7. Str. 56

* Denní vyměřovací základ

** Peněžitá pomoc v mateřství

*** Vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství

²² Zákon č.435/2004 Sb., o zaměstnanosti

provedení práce, a služební úřady, v nichž jsou státní zaměstnanci zařazeni k výkonu státní služby.²³

Vymezení zaměstnanců není tak přímočaré jako definice zaměstnavatele. Zákon vymezuje celkem 20 bodů, které definují zaměstnance.²⁴ Nejzákladnější druh zaměstnance je zaměstnanec v pracovním poměru, který je definován vstupem do zaměstnání a následným skončením zaměstnání.²⁵ Od 1. ledna 2015 se za zaměstnance považují i státní zaměstnanci.²⁶

3.4 Sociální pojištění u OSVČ

Česká správa sociálního zabezpečení klade na podnikatele množství požadavků, které musejí splňovat a najít v tomto systému jednoduchost se může zdát až komplikované. Mezi nejčastější situace, kdy se podnikatel dostane do styku s ČSSZ, patří oznámení o zahájení, přerušování či ukončení své samostatně výdělečné činnosti. Dále sem spadá předložení přehledu o svých příjmech a výdajích za poslední kalendářní rok, vystavení potvrzení o bezdlužnosti či jen pouhá konzultace. Osoba samostatně výdělečně činná vykonávající samostatně výdělečnou činnost je poplatníkem pojistného na sociální zabezpečení a z toho je povinně účastna důchodového pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti pokud je tohoto pojištění účastna a dobrovolně se může přihlásit k nemocenskému pojištění. OSSZ zdali je osoba samostatně výdělečně činná na základě dosažení svých příjmů povinně účastna důchodového pojištění, zjistí z přehledu o příjmech a výdajích.²⁷

3.4.1 Vyměřovací základ

Tento vyměřovací základ slouží pro výpočet pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Je to částka, kterou si OSVČ určí, ne však méně než 50 % daňového základu, kde daňovým základem se dle zákona o pojistném na sociální

---

²³ ÚZ č. 1121, Sociální pojištění 2016. Sagit, a. s., 2016, 368 s. ISBN 978-80-7488-152-7. Str. 5

²⁴ Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 1 písmeno b)

²⁵ Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

²⁶ Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě

²⁷ ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. PP7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4.

zabezpečení rozumí základ daně nebo dílčí základ daně, pokud se dále nestanoví jinak.²⁸ Co se účasti na placení důchodového pojištění týče, je nutné zohlednit fakt, zdali osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce vykonávala hlavní samostatně výdělečnou činnost nebo vedlejší samostatně výdělečnou činnost. V tomto případě za dobu, kdy vykonávala vedlejší samostatně výdělečnou činnost a není účastna důchodového pojištění, za daňový základ se považuje poměrná část daňového základu. Tato se určí:

„Daňový základ se vydělí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla alespoň po část měsíce vykonávána samostatná výdělečná činnost, a výsledná částka se vynásobí počtem kalendářních měsíců, v nichž byla aspoň po část měsíce vykonávána hlavní samostatná výdělečná činnost.“²⁹

V případě, že osoba samostatně výdělečně činná uplatňuje paušální výdaje, za daňový základ se považuje rozdíl mezi předpokládanými příjmy a předpokládanými výdaji, z něhož se vychází při výpočtu daně z příjmů stanovené paušální částkou.

U osob samostatně výdělečně činných se tedy při výměře sociálního pojištění vychází od roku 2009 z daňového základu. Vychází tak z toho osoby samostatně činné, které řádně vedou účetnictví a dále také i daňovou evidenci. Za daňový základ se považuje dílčí základ daně upravený dle § 5 a § 23 zákona o dani z příjmů.³⁰ Například může jít o úpravy, kdy poplatník přechází z vedení účetnictví na daňovou evidenci či naopak. Následující tabulka znázorňuje dílčí základ daně z příjmů ze samostatné činnosti.

Tab. 3 Příjmy ze samostatné činnosti (§7)

Příjmy ze samostatné činnosti
- výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů
= dílčí základ daně příjmů ze samostatné činnosti (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)

Zdroj: VANČUROVÁ, Alena, LÁCHOVÁ, Lenka. Daňový systém ČR 2014. 12. aktualizované vyd. Praha: VOX, 2014, 391. s. ISBN 978-80-87480-23-6

²⁸ Zákon č. 586/1992, o daních z příjmů, § 7 zákona o daních z příjmů ze samostatné činnosti po úpravě podle § 5 a 23 zákona o daních z příjmů

²⁹ ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. 7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4. Str. 47.

³⁰ § 7 Zákon č. 586/1992, o daních z příjmů, § 7 zákona o daních z příjmů ze samostatné činnosti po úpravě podle § 5 a 23 zákona o daních z příjmů

Základ lze upravovat o nezdanitelné části základu daně § 15 a položky odčitatelné § 34, ale pro účely sociálního zabezpečení takto nelze provést. Nelze například odečíst daňovou ztrátu z předchozích měsíců či odečíst 100 % výdajů neboli nákladů při realizaci projektů výzkumu a vývoje, které spadají do § 34. Jiná situace nastává dle § 4 příjmy osvobozené od daně, kdy poplatník není povinen platit pojistné z těchto příjmů, které jsou od daně osvobozeny.³¹

Ačkoliv je vyměřovacím základem 50 % daňového základu, existují limity pro minimální neboli „absolutní“ vyměřovací základ, které zobrazuje následující tabulka.

Tab. 4 Minimální vyměřovací základ u OSVČ

Rok	Druh samostatně výdělečné činnosti	minimální „absolutní“ vyměřovací základ v Kč	* Částka pro odečtení Kč
2015	OSVČ hlavní	79 836	6 653
2016	OSVČ hlavní	81 024	6 752
2015	OSVČ vedlejší	31 944	2 662
2016	OSVČ vedlejší	32 412	2 701

Zdroj: vlastní zpracování inspirováno: ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. 7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4. Str. 51.

* V případě, že osoba samostatně výdělečně činná nevykonávala samostatně výdělečnou činnost po celý kalendářní rok, odečte se od minimálního vyměřovacího základu tato částka, kdy tato částka představuje minimální měsíční vyměřovací základ u hlavní a vedlejší samostatné výdělečné činnosti.³²

³¹ Zákon č. 586/1992, o daních z příjmů

³² ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. PP7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4.

Tab. 5 Maximální vyměřovací základ u OSVČ (48násobek průměrné mzdy)

Rok	Částka
2015	1 277 328 Kč
2016	1 296 288 Kč

Zdroj: KUČEROVÁ, Dagmar. Zálohy na sociální a zdravotní pojištění od roku 2016, www.podnikatel.cz [Online] Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/zalohy-na-socialni-a-zdravotni-pojisteni-od-roku-2016/>

3.4.2 Definování OSVČ hlavní a vedlejší

Poplatníkem důchodového pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti je pouze fyzická osoba, v tomto případě osoba samostatně výdělečně činná, která je účastna důchodového pojištění. Nemocenské pojištění je dobrovolné. Samostatně výdělečná činnost se dělí na hlavní a vedlejší a orientace podnikatele v těchto druzích činností je velmi důležitá a to zejména z důvodu rozdílných podmínek v povinných odvodech na pojistném na sociální zabezpečení. Liší se například minimální výše vyměřovacího základu. Z toho plyne, že pro účast na placení pojistného na sociální zabezpečení se osoba samostatně činná tedy dělí na osobu samostatně činnou vykonávající hlavní činnost a osobu samostatně výdělečně činnou vykonávající činnosti vedlejší.³³

Hlavní samostatně výdělečná činnost a placení sociálního a zdravotního pojištění při výkonu této činnosti

Hlavní činnost je charakteristická pro fyzickou osobu, kde tato činnost činí jediný zdroj její obživy neboli je zdrojem jediného jejího příjmu. Není tedy nikde zaměstnaná a ani nedosahuje žádného jiného příjmu například ve formě pobírání invalidního důchodu. V případě, kdy fyzická osoba má pouze hlavní činnost postupuje následujícím způsobem. Přihlásí se k příslušným institucím, okresní správě sociálního zabezpečení, pojišťovně apod. a stává se automaticky plátcem povinných minimálních záloh na sociálním a

³³ <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/chci-zacit-podnikat/rozdil-mezi-hlavni-a-vedlejsi-samostatnou-vydelecn/>

zdravotním pojištění. V této minimální výši je fyzická osoba povinně platit pojistné ode dne zahájení podnikatelské činnosti, nezáleží tedy na tom, zdali se bude jednat o první či poslední den v měsíci a nezáleží ani na minimální výši příjmu, od kterého by byla osoba samostatně výdělečně činná teprve povinna platit dané pojistné.³⁴

Vedlejší samostatně výdělečná činnost a placení sociálního a zdravotního pojištění při výkonu této činnosti

Vedlejší činnost je definována zákonem č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění v § 9 odst. 6. V případě vedlejší samostatně výdělečné činnosti není placení pojistného povinné od zahájení činnosti, ale závisí na výši příjmů po odpočtu výdajů v kalendářním roce. Samozřejmě se osoba samostatně výdělečně činná může přihlásit i dobrovolně. Za vedlejší samostatně výdělečnou činnost se považuje v případě, že fyzická osoba měla v kalendářním roce příjem i z jiných činností. Osoba samostatně výdělečně činná pobírala invalidní důchod nebo ji byl přiznán starobní důchod, měla nárok na rodičovský příspěvek nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu (pokud tyto dávky plynou z nemocenského pojištění u zaměstnanců). Dále osobně pečovala o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), osobně pečovala o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupních II až IV, pokud se jedná o osobu blízkou nebo jde o osobu, jež není osobou blízkou a zároveň žije s OSVČ v domácnosti, vykonávala vojenskou službu v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání, nebo byla nezaopatřeným dítětem podle § 20 odst. 3 písm. a) tohoto zákona.³⁵ Nebo během kalendářního roku vykonávala zaměstnání, kde jako zaměstnanec byla účastna nemocenského pojištění.

Výše uvedená fakta musí fyzická osoba doložit na Českou správu sociálního zabezpečení, aby její samostatně výdělečná činnost mohla být považována za vedlejší.

---

³⁴ <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/chci-zacit-podnikat/rozdil-mezi-hlavni-a-vedlejsi-samostatnou-vydelecn/>

³⁵ <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/chci-zacit-podnikat/rozdil-mezi-hlavni-a-vedlejsi-samostatnou-vydelecn/>

V případě, že fyzická osoba vykonává vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, naskytuje se jí mnoho výhod, co se placení sociálního a zdravotního pojištění týče. V první řadě, jde o skutečnost, že v prvním roce podnikání nemusí odvádět zákonné zálohy na sociální a zdravotní pojištění. Další výhodou je, že v druhém roce podnikání nejsou zálohy stanoveny dle zákona v jejich povinné minimální výši, ale ze skutečně dosaženého zisku, na výši zisku nezávisí. V případě, že osoba samostatně výdělečně činná bude souvisle vykazovat nízký zisk, nemusí ani pak platit zálohy na sociální pojištění na další rok. Pokud minimální výši zisku přesáhne, jsou pak stanoveny zálohy na sociální pojištění v určité minimální výši.³⁶

3.4.3 Účast osoby samostatně výdělečně činné na důchodovém pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

V případě, že podnikatel vykonává hlavní samostatně výdělečnou činnost je účast pro něj ze zákona povinná. Pokud vykonává vedlejší samostatně výdělečnou činnost, je účasten důchodového pojištění za podmínky, že:

*„rozdíl mezi příjmy a výdaji dosáhl stanovené hranice podle § 10 ZDP; při podnikání ve všech 12 měsících je touto hranicí rozhodná částka **63 813 Kč** v roce 2016. Tato částka se snižuje o **5 402 Kč** za každý kalendářní měsíc, v němž nebyla vykonávána samostatně výdělečná činnost a po celý měsíc OSVČ pobírala nemocenské nebo peněžitou pomoc v mateřství na kterou měla nárok z nemocenského pojištění OSVČ“³⁷*

Pokud je tedy, osoba samostatně výdělečně činná účastna důchodového pojištění je poplatníkem pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Následující tabulka obsahuje sazby a minimální měsíční částky pojistného z minimálního vyměřovacího základu u osoby samostatně výdělečně činné hlavní a vedlejší:

---

³⁶ Zákon č. 155/1995 Sb, o důchodovém pojištění

³⁷ ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. 7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4. Str. 38

Tab. 6 Sazba a minimální výše pojistného na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti v roce 2016

		Sazba v %	
		28	1,2
Druh činnosti	Výše pro měsíc a rok	Důchodové pojištění	Příspěvek na státní politiku zaměstnanosti
Hlavní	měsíční	1 891 Kč	81 Kč
	roční	22 688 Kč	972 Kč
Vedlejší	měsíční	757 Kč	32 Kč
	roční	9 076 Kč	389 Kč

Zdroj: vlastní zpracování inspirováno ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. 7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4. Str. 138.

Rozhodným obdobím, za které se vyměřovací základ pro pojistné na důchodové pojištění a příspěvku na státní politiku zjišťuje je kalendářní rok, za který se toto pojistné platilo.

3.4.4 Účast osoby samostatně výdělečně činné na nemocenském pojištění

Účast je dobrovolná. Aby osoba samostatně výdělečně činná mohla být účastna pojištění, musí podat přihlášku na předepsaném dokumentu a vykonávat samostatně výdělečnou činnost na území České republiky. Další podmínky jsou vymezeny v zákoně č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Za situace, že osoba výdělečně činná má souběh více samostatně výdělečných činností, podává přihlášku jen jednou, nelze tedy podat více přihlášek. Pojištění vzniká nejdříve dnem, ve kterém byla přihláška podána, a stejně tak zaniká dnem, ve kterém osoba samostatně výdělečně činná odhlášení podala.³⁸

Měsíční základ pro výpočet pojistného na nemocenské pojištění si osoba samostatně výdělečně činná určuje sama mezi jeho minimální a maximální výší. Minimální výše měsíčního základu pro odvod pojistného je 5 000 Kč. Vychází z dvojnásobku částky 2 500 Kč, která je rozhodná pro účast zaměstnanců na tomto pojištění. A z vypočteného ročního

³⁸ ŽENÍŠKOVÁ, Marta, PŘIB, Jan. Zákon o nemocenském pojištění s komentářem a příklady od 1. 1. 2016. 9. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 280 s. ISBN 978-80-7263-993-9

vyměřovacího základu na naposledy uvedeném přehledu nebo z průměrné mzdy se naopak vypočítá maximální měsíční základ.³⁹ Sazba pojistného činí **2,3 %** ze stanoveného měsíčního základu. Minimální výše pojistného za měsíc je částka **115 Kč**. Pojistné se neplatí v měsících, kdy by osoba samostatně výdělečně činná pobírala např. nemocenské či jiné dávky z tohoto pojištění. Účast na nemocenském pojištění zaniká v případě, nebylo-li hrazeno včas a ve správné výši, účast pak končí dnem, ke kterému trvala.⁴⁰

3.4.5 Placení pojistného na důchodové a nemocenské pojištění

U osoby samostatně výdělečně činné jsou to dvě oddělené „věci“ vzájemně se neovlivňující. Platí se na odlišné účty OSSZ. Účastí na důchodovém a nemocenském pojištění nedochází tak například k vzájemnému vlivu při stanovení vyměřovacích základů. Pojistné se také platí odděleně a to vždy od 1. – 20. dne následujícího měsíce, osoba samostatně výdělečně činná tak může například platit jen pojistné na nemocenské pojištění, i když ze zákona není povinna platit pojistné na důchodové pojištění.⁴¹

3.4.6 Odvod záloh na důchodové pojištění

V průběhu roku osoba samostatně výdělečně činná je povinna pravidelně v každém měsíci, kdy vykonávala samostatně výdělečnou činnost (za výkon práce se považují i měsíce, kdy osoba samostatně výdělečně činná pobírala např. nemocenské), odvádět zálohy na důchodové pojištění. Následně se pak vypočítá z Přehledu o příjmech a výdajích výše jejího celkového pojistného, od kterého se pak odečtou již zaplacené zálohy a rozdíl ve formě nedoplatku či přeplatku. Zálohy pro následující rok se počítají z měsíčního vyměřovacího základu, který se počítá z vypočteného vyměřovacího základu uvedeného v Přehledu o příjmech a výdajích pro rok předcházející.⁴² Samozřejmě musí být respektována minimální výše záloh.

---

³⁹ ŽENÍŠKOVÁ, Marta, PŘIB, Jan. Zákon o nemocenském pojištění s komentářem a příklady od 1. 1. 2016. 9. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 280 s. ISBN 978-80-7263-993-9. Str. 55

⁴⁰ ŽENÍŠKOVÁ, Marta, PŘIB, Jan. Zákon o nemocenském pojištění s komentářem a příklady od 1. 1. 2016. 9. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 280 s. ISBN 978-80-7263-993-9

⁴¹ ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. PP7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4.

⁴² Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

3.5 Sociální pojištění u zaměstnance

Pojistné na sociální zabezpečení je odvodem ze mzdy zaměstnanců. Tato částka není zanedbatelná a na výše mzdy se výrazně projevuje. Zaměstnanci je ze mzdy strhávána pravidelně v měsíčních zálohách.

Zaměstnanci plynou příjmy ze závislé činnosti dle § 6 zákona o daních z příjmu. Na sociálním pojištění zaměstnanec ze mzdy odvádí celkem **6,5 %**, to odpovídá odvodu na důchodové pojištění a zaměstnavatel za zaměstnance odvádí na sociálním pojištění celkem **25 %** a to přesně **2,3 %** na nemocenské pojištění, **21,5 %** na důchodové pojištění, **1,2 %** na státní politiku zaměstnanosti.⁴³

Pro zajímavost v České republice jsou náklady připadající na pojistné na sociální zabezpečení oproti některým okolním státům mnohem vyšší. Ve Švýcarsku zaměstnavatelé odvádí jen necelých 8 %, z toho činí příspěvek například na důchodové pojištění 4,2 %.⁴⁴

3.5.1 Vyměřovací základ

Vyměřovací základ se stanovuje zvlášť pro zaměstnance a zvlášť pro zaměstnavatele, který je povinen za své zaměstnance toto pojištění odvádět. Dle zákona č. 589/1992 Sb. o pojistném na sociální zabezpečení je vyměřovací základ zaměstnance definován takto:

„Vyměřovacím základem zaměstnance pro pojistné na důchodové pojištění je úhrn příjmů, s výjimkou náhrad výdajů poskytovaných procentem z platové základny představitelům státní moci a některých státních orgánů a soudců, které jsou nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v České republice, předmětem daně z příjmů fyzických osob podle

---

⁴³ ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. PP7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4.

⁴⁴ DELOITTE. Living and working in Switzerland. *Deloitte.com*. [Online]. [cit. 2016-08-23]. Dostupné z: <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ch/Documents/tax/ch-en-tax-living-working-switzerland-global-employer-services-29042014.pdf>. Str. 15.

*zákona o daních z příjmů a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském pojištění.*⁴⁵

Vyměřovací základ se určuje jen u zaměstnanců, kteří jsou účastní nemocenského pojištění, přičemž účast na nemocenském pojištění je na rozdíl od osob samostatně výdělečně činných, kde je dobrovolná, pro zaměstnance povinná.

Vyměřovacím základem dle definice je tedy úhrn příjmů, které se zúčtují v rozhodném období, což je u zaměstnanců kalendářní měsíc. Patří sem příjmy, které jsou předmětem daně, příjmy, které nejsou od daně osvobozeny, příjmy, které zaměstnavatel zúčtoval zaměstnanci a příjmy, které nejsou uvedeny v § 5 odst. 2 zákona č. 589/1992 Sb., kde jsou definovány příjmy, které se do vyměřovacího základu nezahrnují.⁴⁶

Do vyměřovacího základu se dle zákona uvedeného v odstavci výše nezahrnuje výčet některých příjmů, které tento zákon definuje. Do těchto osvobozených příjmů patří například náhrada škody podle zákoníku práce a právních předpisů upravující služební poměry nebo jednorázová sociální výpomoc poskytnutá zaměstnanci v mimořádných situacích jako je požár, povodeň či jiná živelná pohroma a dále.⁴⁷

Stejně tak jako u osoby samostatně výdělečně činné i u zaměstnance existuje strop pro placení sociálního pojištění. Maximální vyměřovací základ je v obdobné výši jako u osoby samostatně výdělečně činné, což je znázorněno v následující tabulce. Pro zaměstnance s vysokými příjmy je to nevýhodné v tom, že při stále stejné hrubé mzdě budou platit vyšší sociální pojištění.

---

⁴⁵ ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. 7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4. Str. 47.

⁴⁶ zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Tab. 7 Maximální vyměřovací základ u zaměstnance (48násobek průměrné mzdy)

Rok	Částka
2015	1 277 328 Kč
2016	1 296 288 Kč*

Zdroj: KUČEROVÁ, Dagmar. Zálohy na sociální a zdravotní pojištění od roku 2016, www.podnikatel.cz [Online] Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/zalohy-na-socialni-a-zdravotni-pojisteni-od-roku-2016/>

*průměrná mzda je 27 006 Kč.

V případě dosažení stropu maximálního vyměřovacího základu, pojistné neplatí zaměstnavatel ani zaměstnanec.

A vyměřovací základ zaměstnavatele zákon definuje takto: „*Vyměřovacím základem zaměstnavatele je částka odpovídající úhrnu vyměřovacích základů jeho zaměstnanců uvedených v § 3 odst. 3*“⁴⁸

3.5.2 Odvod pojistného

Zaměstnavateli jako plátcí pojistného, vůči zaměstnancům vyplývá povinnost odvádět za ně pojistné ve správné výši, které je zaměstnanci sraženo ze mzdy. Pojistné pravidelně odvádí za každý kalendářní měsíc a to vždy k 20. dni následujícího kalendářního měsíce a posílá přehled o výši pojistného okresní správě sociálního zabezpečení, která se řídí sídlem zaměstnavatele v případě právnické osoby, místem útvaru zaměstnavatele a trvalým bydlištěm v případě, že zaměstnavatelem je fyzická osoba.

3.5.3 Účast zaměstnance na nemocenském pojištění

Podstatnou podmínkou účasti zaměstnanci na nemocenském pojištění je výkon zaměstnání na území České republiky. Zpravidla platí, že: „*sjednaná částka započitatelného příjmu činí alespoň 2 500 Kč za kalendářní měsíc*“⁴⁹

---

⁴⁸ ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. 7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4. Str. 47.

Existují výjimky pro zaměstnání malého rozsahu, kde je zaměstnanec povinně účasten nemocenského pojištění jen v měsíci, kdy dosahuje rozhodného příjmu ve výši 2 500 Kč. Dále u dohody o provedení práce jsou zaměstnanci tohoto pojištění účastni, pouze pokud jejich příjem je vyšší než 10 000 Kč. Při souběhu více zaměstnání malého rozsahu nebo dohod o provedení práce bere se v potaz úhrn příjmů u těchto činností, které dají dohromady rozhodnou částku.⁵⁰

3.6 Zdravotní pojištění

Prostřednictvím tohoto pojištění stát zabezpečuje pomoc v oblasti péče o zdraví občanů a nastavený systém v této oblasti by měl občanům zajišťovat zdravotnické služby v případě potřeby. Z veřejného zdravotního pojištění je pojištěnci plně či částečně hrazena zdravotní péče s cílem zlepšit nebo zachovat jeho zdravotní stav, a to bez jeho přímé finanční účasti⁵¹.

3.6.1 Instituce vykonávající zdravotní pojištění

Instituce provádějící zdravotní pojištění jsou zdravotní pojišťovny. Volba zdravotní pojišťovny závisí na pojištěnci, ovšem musí se k pojištění přihlásit ve stanovených lhůtách daných zákonem, jinak není pojišťovna oprávněna klienta přijmout. Volba není trvalá a lze pojišťovnu měnit jednou za dvanáct měsíců. Mezi silné pojišťovny s vysokou klientelou patří v České republice například Všeobecná zdravotní pojišťovna nebo Oborová zdravotní pojišťovna. Příjmy zdravotních pojišťoven jsou tedy tvořeny převážně platbami pojistného od pojištěnců, zaměstnavatelů a státu a výdaje naopak z plateb na úhradu zdravotní péče poskytované na základě veřejného zdravotního pojištění. Při poskytování zdravotní péče se pojištěnec prokazuje průkazem s jeho osobními údaji apod., který mu byl vydán zvolenou pojišťovnou. Mezi zákony upravující fungování zdravotních pojišťoven patří zákon č.

---

⁴⁹ ŽENÍŠKOVÁ, Marta, PŘIB, Jan. Zákon o nemocenském pojištění s komentářem a příklady od 1. 1. 2016. 9. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 280 s. ISBN 978-80-7263-993-9. Str. 30.

⁵⁰ ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. *Cssz.cz* [Online].

Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/ucast-na-pojisteni/>

⁵¹ ÚZ č. 1097, Zdravotní pojištění. Sagit, a. s., 2016, 224 s. ISBN 978-80-7488-127-5, Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění.

551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně a zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a zdravotnických pojišťovnách.⁵² Pojišťovny upraveny druhým zákonem jsou pojišťovny specializující se na pojištění zaměstnance jednoho oboru nebo jednoho a více podniků a další.

V současnosti je v České republice sedm zdravotních pojišťoven a následující tabulka poskytuje jejich přehled spolu s vývojem přechodů pojištěnců mezi zdravotními pojišťovnami k 1. červenci 2016.

Tab. 8 Přehled zdravotních pojišťoven a přechod pojištěnců mezi nimi k 1. 7. 2016

Kód ZP	Název zdravotní pojišťovny	příchod	odchod	saldo
111	Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (VZP ČR)	13 880	16 923	- 3 043
201	Vojenská zdravotní pojišťovna ČR (VoZP ČR)	1 014	6 471	- 5 457
205	Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (ČPZP)	7 692	6 990	702
207	Oborová ZP zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví (OZP)	11 079	6 840	4 239
209	Zaměstnanecká pojišťovna Škoda (ZPŠ)	731	422	309
211	Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra ČR (ZPMV ČR)	9 097	5 032	4 065
213	Revírní bratrská pokladna, zdravotní pojišťovna (RBP)	2 678	3 493	- 815

Zdroj: BULLA, Miroslav. Pomocník mzdové účetní 1. vyd. Český Těšín: Poradce, s. r. o., 2016, 23 s. ISBN 978-80-7365-367-5. Str. 10, Česká tisková kancelář. Nejvíce nových pojištěnců získaly VZP a oborová pojišťovna. *Ceskenoviny.cz*. [Online] Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/nejvic-novych-pojistencu-ziskaly-vzp-a-oborova-pojistovna/1338482>

V následující tabulce je obsažen celkový výnos z předepsaného pojistného pro srovnání za 1. čtvrtletí roku 2015 a 2016. Údaje jsou uvedeny v mil. Kč.

⁵² ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1

Tab. 9 Výnosy z pojistného a příslušenství

v mil. Kč

Druhy výnosů		1. čtvrtletí		Index 2016/2015
		2015	2016	
Předepsané pojistné		44 557	47 260	106,1
v tom	od zaměstnavatelů	39 653	42 510	107,2
	od osob samostatně výdělečně činných	4 126	4 021	97,5
	od osob bez zdanitelných příjmů	778	729	93,7
Předpis pokut, penále a přírážek souvisejících se zdravotním pojištěním		986	1 208	122,5

Zdroj: ČESKO. Český statistický úřad. *Czso.cz*. [Online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/34308985/190030-16q102.pdf/09b2d220-4d09-4709-8363-7abc4e2deae0?version=1.0>

Největší význam na platbě pojistného mají zaměstnavatelé, kteří mají na tomto pojistném největší podíl, na druhém místě jsou osoby samostatně výdělečně činné a nejmenší podíl mají osoby bez zdanitelných příjmů.

Skutečné příjmy se za 1. čtvrtletí roku 2016 rovnaly výši **63,8 miliardy Kč⁵³** a zaznamenaly oproti předchozímu čtvrtletí roku 2015 nárůst o 5,4 %. Do skutečných příjmů se započítává i platba pojistného státem, za osoby, za které je plátcem pojistného stát.

3.6.2 Účast a plátcí zdravotního pojištění

Účast je povinná pro všechny osoby definované v zákoně č. 48/ 1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, s trvalým pobytem na území České republiky. Zákon vymezuje i osoby, které pojištění účastny nejsou. Do této kategorie se řadí například osoby zdržující se dlouhodobě v zahraničí. Z účasti vyplývá řada povinností. Hlavní je plnění oznamovací povinnosti vztahující se především na plátce pojistného, v nejčastějším případě

⁵³ <https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomicke-vysledky-zdravotnich-pojistoven-1-ctvrtleti-2016>

zaměstnavatele. V případě nesplnění oznamovací povinnosti je zaměstnavateli uložena sankce až do výše 200 000 Kč, v ostatních případech se jedná o částku 10 000 Kč.⁵⁴

Dle zákonů o veřejném zdravotním pojištění jsou definovány tři skupiny plátců a to zaměstnavatelé, stát a pojištěnci, kde pojištěncem je zaměstnanec vykonávající činnost ze závislé činnosti § 6 ZDP, osoba samostatně výdělečně činná a osoba bez zdanitelných příjmů.⁵⁵

3.6.3 Výše pojistného, rozhodné období a splatnost

Výše pojistného je 13,5 % z vyměřovacího základu, zjištěném v rozhodném období. Rozhodným obdobím pro zaměstnance je kalendářní měsíc a pro osoby samostatně výdělečně činné kalendářní rok.⁵⁶

Splatnost pojistného je rozdílná u jednotlivých skupin plátců. Vzhledem k zaměření práce na zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné je zde zmíněna splatnost pouze u těchto dvou skupin. Zaměstnavatelé jsou povinni pojistné odvést od 1. – 20. dne následující kalendářního měsíce. Splatnost je stejná jako u pojistného na sociální zabezpečení. Osoba samostatně činná hradí pojistné formou záloh, která je splatná od 1. dne kalendářního měsíce, na který se platí, do 8. dne následujícího kalendářního měsíce. V případě vzniku nedoplatku na pojistném, který vzniká rozdílem mezi placenými zálohami a výší pojistného, musí pojistné doplatit do 8 dnů po podání přehledu o příjmech a výdajích a úhrnu záloh na pojistné osoby samostatně výdělečně činné.⁵⁷ Přehled se podává do jednoho dne, ode dne podání daňového přiznání, v případě, že by osoba samostatně výdělečně činná nepředložila tento přehled, hrozí jí sankce, až ve výši 50 000 Kč.

---

⁵⁴ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Str. 15

⁵⁵ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Str. 29

⁵⁶ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1

⁵⁷ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Str. 30

3.7 Zdravotní pojištění u OSVČ

Podnikatel je povinen oznámit skutečnost o zahájení samostatně výdělečné činnosti do 8 dnů, od kterých tuto činnost započal. Na rozdíl od sociálního pojištění neexistují zde hranice a výjimky, od které je např. osobě samostatně výdělečně činné vedlejší „prominuta“ povinnost pojištění odvádět. Po přihlášení k příslušné zdravotní pojišťovně se osoba samostatně výdělečně činná stává plátcem a odvádí zálohy na pojistné zdravotního pojištění.

3.7.1 Vyměřovací základ

13,5 % osoba samostatně výdělečně činná odvádí z vyměřovacího základu. Vyměřovacím základem se rozumí: „50 % příjmů z podnikání a z jiné samostatně výdělečné činnosti vždy po odpočtu výdajů vynaložených na jeho dosažení, zajištění a udržení.“⁵⁸

U osob samostatně výdělečně činných, kteří jsou poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou, výdaje vykazují % z příjmů, se počítá s příjmy a výdaji v předpokládané výši za ten určitý rok.

3.7.2 Minimální vyměřovací základ

I u zdravotního pojištění existuje hranice, od které jsou pojištěnci povinni odvádět pojistné na zdravotní pojištění. Vyměřovací základ, ze kterého je výše pojistného počítána nesmí být nižší než minimální vyměřovací základ, který se stanovuje: „z poloviny měsíční průměrné mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok, který o dva roky předchází roku, pro který je vyměřovací základ stanovován“⁵⁹

Pro srovnání následující tabulka obsahuje minimální vyměřovací základ, minimální měsíční zálohu a roční pojistné v období v letech 2001, 2016:

---

⁵⁸ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Str. 91.

⁵⁹ ŽENÍŠKOVÁ, Marta, DANĚK, Antonín. Sociální a zdravotní pojištění v roce 2015, Dotazy z praxe. 2. roční vyd. Praha: Svaz účetních, 2015, 64 s. ISBN 978-80-87367-54-4, str. 37.

Tab. 10 Minimální měsíční vyměřovací základ v letech 2001 a 2016

Období (rok)	Vyměřovací základ (v Kč)	Měsíční záloha (v Kč)	Roční pojistné (v Kč)
2001	5 000	675	8 100
2016	13 503	1 823	21 875

Zdroj: inspirováno ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1

3.7.3 Zálohy na pojistné

Zálohy ve výši 13,5 % z měsíčního vyměřovacího základu, je osoba samostatně výdělečně činná povinna odvádět v pravidelném intervalu jednoho měsíce. Měsíčním vyměřovacím základem pro stanovení záloh na pojistné je částka, která: „z vyměřovacího základu za předchozí kalendářní rok připadá na jeden měsíc z těch měsíců, v nichž alespoň po část měsíce byla samostatná výdělečná činnost vykonávána“⁶⁰

Jsou definovány také osoby, které zálohy na pojistné neplatí, např. osoba samostatně výdělečně činná, která je zároveň zaměstnancem a podnikání není jejím hlavním zdrojem příjmů. Naopak, kdyby hlavním zdrojem příjmů byla samostatně výdělečná činnost, nemusí zaměstnanec dodržet minimální vyměřovací základ v příslušném rozhodném období. Takto se postupuje při **souběhu samostatné výdělečné činnosti a zaměstnání**. Důležitým faktorem pro odvod pojistného je tedy určení hlavního zdroje příjmů.⁶¹

3.8 Zdravotní pojištění u zaměstnance

Zdravotní pojištění je zaměstnancům odváděno v určité výši ze mzdy vyplácené zaměstnavatelem jako plátcem příjmů ze závislé činnosti, a kterým je pro účel zdravotního pojištění právnická nebo fyzická osoba.⁶² Zaměstnanec tedy sám není plátcem, ale toto pojistné za něj odvádí zaměstnavatel ve prospěch té pojišťovny, kde je zaměstnanec

⁶⁰ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Str. 99.

⁶¹ ÚZ č. 1097, Zdravotní pojištění. Sagit, a. s., 2016, 224 s. ISBN 978-80-7488-127-5.

⁶² ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Str. 34.

pojištěn. Proto je podstatné, aby každý zaměstnanec byl přihlášen u své pojišťovny, a v případě změny pojišťovny tuto skutečnost ihned ohlásil zaměstnavateli, aby pojistné bylo odvedeno na správný účet pojišťovně.

Okruh fyzických osob, které se považují za zaměstnance, jsou osoby v pracovním poměru. V jiném slova smyslu je pracovní poměr zaměstnáním pro účely zdravotního pojištění, ze kterého plynou příjmy ze závislé činnosti. Zaměstnanec, který je činný na základě dohody o pracovní činnosti, odvádí zdravotní pojištění pouze v případě, dosáhl-li zaměstnanec započitatelného příjmu ve výši 2 500 Kč a den nástupu do zaměstnání je dnem, kdy začal vykonávat sjednanou práci. Stejně tak je tomu i u tzv. zaměstnání malého rozsahu. U zaměstnance činného na základě dohody o provedení práce výše započitatelného příjmu pro odvod zdravotního pojištění musí být vyšší než 10 000 Kč.⁶³

U závislé činnosti, připadají povinnosti na placení pojistného na zdravotní pojištění a ostatní povinnosti vycházející ze zákona, které s tím souvisí jako například oznamovací povinnost, na zaměstnavatele. Není možné, aby si zaměstnanec sám platil z příjmů pojistné na zdravotní pojištění, i kdyby to pro něj znamenalo nějakou výhodu. Pro zaměstnance odvod pojistného znamená především tedy jen z psychologické stránky obligatorní závazek vůči státu, který způsobuje snížení jeho mzdy. Na druhé straně za situace, kdy bude zaměstnanec potřebovat péči ze strany zdravotnictví, účast na placení pojistného na zdravotní pojištění se mu vrátí ve formě částečné či plné úhrady péče o jeho zdraví.

Povinnost zaměstnavatele hradit pojistné za zaměstnance vychází z nástupu zaměstnance do zaměstnání. Tento den se obvykle považuje za den, od kterého zaměstnavateli nastává ohlašovací povinnost. Zaměstnavatel ve formě právnické osoby je povinen sdělit při oznamovací povinnosti, kdy se zaměstnavatel přihlašuje obchodní název, právní formu právnické osoby, sídlo, identifikační číslo osoby, číslo bankovního účtu. Za předpokladu je-li zaměstnavatelem fyzická osoba mu sdělit také jméno, příjmení, rodní číslo a adresu

---

⁶³ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Str. 52, 54.

trvalého pobytu.⁶⁴ Dnem, kterým naopak zaměstnavateli končí povinnost hradit pojistné za zaměstnance je dnem, kdy zaměstnanci končí u daného zaměstnavatele zaměstnání. Ať se jedná o nástup či ukončení pracovního poměru, zaměstnavatel je povinen u příslušné pojišťovny tuto skutečnost o zaměstnanci, nahlásit do 8 dnů. Pro zaměstnavatele existuje řada kódů pro přihlášení nebo odhlášení zaměstnance.⁶⁵

3.8.1 Shrnutí povinností zaměstnavatele

Zaměstnavateli fyzické či právnické osobě vyplývá vůči zaměstnancům a v souvislosti s nimi vůči zdravotním pojišťovnám řada povinností, které musí plnit, jinak v některých případech neplnění hrozí sankce, až do výše tisíců korun. Prvním krokem je přihlášení k placení pojistného sebe jako zaměstnavatele a dále splnit oznamovací povinnost vůči zaměstnancům. Všechny tyto povinné oznamovací skutečnosti musí zaměstnavatel zaznamenávat v evidenci, kde je také povinen zaznamenávat platby pojistného. Dále nezávisle na výplatě mezd musí každé zdravotní pojišťovně, kde jsou jeho zaměstnanci přihlášení předat Přehled o platbě pojistného a to v období od 1. – 20. dne následujícího kalendářního měsíce. Tento formulář vyplňují jen zaměstnavatelé a musí obsahovat náležitosti dané zákonem jako úhrn výše pojistného, úhrn vyměřovacích základů nebo počet zaměstnanců. Jestliže by se v Přehledu vyskytla chyba, je možné podat ještě opravný Přehled.⁶⁶

3.8.2 Srážka pojistného

Celková výše pojistného, které zaměstnavatel za své zaměstnance odvádí je 13,5 % z vyměřovacího základu. Z toho ze svých finančních prostředků odvádí 9 %, což činí 2/3 pojistného a zbytek 4,5 %, tedy 1/3 odvádí ze mzdy zaměstnance. K tomuto odvodu nepotřebuje zaměstnavatel souhlas zaměstnance, provádí tak automaticky. Je třeba zmínit, že o 9 % a v souvislosti i s pojistným na sociální zabezpečení o 25 % se pak navyšuje základ pro výpočet daňové povinnosti zaměstnance. Navýšený základ se nazývá superhrubou mzdou. Je k zamyšlení, že toto navýšení slouží jen k tomu, aby měsíční

---

⁶⁴ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Str. 39 a 42.

⁶⁵ Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění

⁶⁶ Úz č. 1097, Zdravotní pojištění. Sagit, a. s., 2016, 224 s. ISBN 978-80-7488-127-5. Str. 10

zálohy na daň z příjmů fyzických osob byly ve větší výši a že v podstatě sazba daně z příjmů fyzických osob je vyšší než 15 %.⁶⁷

3.8.3 Vyměřovací základ

„Vyměřovacím základem zaměstnance je úhrn příjmů ze závislé činnosti, které nebo by byly, pokud by podléhaly zdanění v ČR, předmětem daně z příjmů fyzických osob podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním“⁶⁸

Zúčtovaným příjmem se rozumí příjem v peněžní či nepeněžní formě. Kromě příjmů plynoucích z pracovněprávního vztahu i příjmy z funkčního požitku a odměny v různé formě.⁶⁹

Je stanoven výčet položek, o které se vyměřovací základ snižuje. Otázka vyvstává i v případě započitatelnosti příjmů do vyměřovacího základu. V případě ukončení zaměstnání zaměstnancem, zaměstnavatel může být i posléze plátcem části pojistného bývalého zaměstnance.⁷⁰

3.8.4 Minimální vyměřovací základ

Pojistné na zdravotní pojištění se stanovuje z vyměřovacího základu, určeném dle zákona. Vyměřovací základ má minimální výši, ze které musí být pojistné odvedeno.

„Minimálním vyměřovacím základem u zaměstnance je minimální mzda pracovníků v pracovním poměru odměňovaných měsíční mzdou, která platí k 1. dni kalendářního měsíce, ve kterém se pojistné platí.“⁷¹

---

⁶⁷ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1.

⁶⁸ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Str. 62.

⁶⁹ MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2016. 25. vyd. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2016, 288 s. ISBN 978-80-271-9019-5.

⁷⁰ Zákon č. 592/1992 Sb., o veřejném zdravotním pojištění

⁷¹ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1. Str. 62.

Následující tabulka uvádí výši minimálního měsíčního pojistného a mzdy, ze které se pojistné počítá. Pro porovnání rozdílu v částce pojistného zahrnuje období roku 2001 a 2016.

Tab. 11 Minimální měsíční pojistné na zdravotní pojištění zaměstnanců a osob bez zdanitelných příjmů

Období (rok)	Minimální mzda (v Kč)	Minimální pojistné
2001	5 000	675
2016	9 900	1 337

Zdroj: BULLA, Miroslav. Pomocník mzdové účetní 1. vyd. Český Těšín: Poradce, s. r. o., 2016, 23 s. ISBN 978-80-7365-367-5. Str. 9.

Někteří zaměstnanci a to konkrétně zaměstnanci, za které platí pojistné stát, zaměstnanec vykonávající současně se zaměstnáním samostatně výdělečnou činnost a odvádějící zálohy v minimální výši apod. nemusejí akceptovat minimální vyměřovací základ. Vyměřovacím základem v těchto případech je skutečný příjem zaměstnance.⁷²

Minimální vyměřovací základ se v některých situacích krátí o částku, kdy zaměstnanec nechodí do práce a po určitou část měsíce čerpá pracovní volno z důvodu osobních překážek nebo k úplnému osvobození dochází, stal-li by se zaměstnanci pracovní úraz.

Dále nastávají situace, kdy je například zaměstnanec v pracovním poměru na zkrácený úvazek a výše jeho mzdy (vyměřovací základ) neodpovídá minimálnímu vyměřovacímu základu, minimální mzdě 9 900 Kč. Výše pojistného by nebyla vzhledem k výše mzdy, odvedena v minimální výši. Zaměstnanci tedy vyvstává povinnost doplatku do minimálního vyměřovacího základu. Výše doplatku se stanoví jako 13,5 % z rozdílu těchto dvou vyměřovacích základů.⁷³

⁷² ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1 Str. 72.

⁷³ <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/mzdy-a-prace/odvody-zamestnavatele-na-socialnim-a-zdravotnim-po/>

U zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné nebyl zmíněn **maximální vyměřovací základ**. Tato hranice vyměřovacího základu byla zrušena 1. ledna 2015. Zákon tedy maximální vyměřovací základ již neupravuje.⁷⁴

3.8.5 Osoby, za které je plátcem pojistného i stát

Zaměstnanci, za které je plátcem pojistného stát. U tohoto druhu zaměstnanců neplatí hranice minimálního vyměřovacího základu pro odvod pojistného na zdravotní pojištění. Zaměstnavatelé těmto zaměstnancům odvádějí pojistné ze skutečně dosaženého příjmu. Částka vyměřovacího základu u osob, za které platí pojistné stát, může sloužit také jaké odpočet, který zaměstnancům sníží jejich vyměřovací základ. Dnes se odpočet vztahuje pouze na poživatele invalidního důchodu.

Skupiny osob, za které je plátcem pojistného stát. Vyměřovacím základem pro skupinu pojištěnců, za které je plátcem pojistného stát je částka 6 444 Kč z tohoto vyměřovacího základu stát měsíčně platí 13,5 %. Výše měsíčního pojistného na zdravotní pojištění, které platí stát, činí **870 Kč**.⁷⁵

Skupinami osob, za které je plátcem pojistného stát se rozumí nezaopatřené děti, poživatelé důchodu, příjemci rodičovského příspěvku, ženy na mateřské dovolené a osoby na rodičovské dovolené, uchazeči o zaměstnání (v případě evidence na úřadu práce), osoby pobírající dávku v hmotné nouzi, osoby závislé na péči jiné osoby a další osoby.⁷⁶

3.8.6 Příklady hrazených služeb pojištěncům zdravotního pojištění

Za odvod pojistného na zdravotní pojištění se pak fyzickým osobám, zaměstnancům či osobám samostatně výdělečně činným, dostává péče ze strany zdravotnictví. Výčet hrazených služeb státem, je velmi rozsáhlý. Spadají sem například pohotovostní služby,

---

⁷⁴ ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1

⁷⁵ BULLA, Miroslav. Pomocník mzdové účetní 1. vyd. Český Těšín: Poradce, s. r. o., 2016, 23 s. ISBN 978-80-7365-367-5. Str. 9.

⁷⁶ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

preventivní péče, dispenzární péče, rehabilitační péče a další služby.⁷⁷ V následující tabulce jsou uvedeny celkové náklady pro srovnání za 1. čtvrtletí roku 2015 a 2016 na zdravotní služby a v tom dílčí náklady za jednotlivé skupiny služeb. Údaje jsou uvedeny v milionech Kč.

Tab. 12 Náklady na zdravotní služby

v mil. Kč

Ukazatel		1. čtvrtletí 2015		1. čtvrtletí 2016		Index 2016/2015
		Skutečnost v mil. Kč	Podíl v %	Skutečnost v mil. Kč	Podíl v %	
Náklady na zdravotní služby		59 019	100,0	61 121	100,0	103,6
v tom	na ambulantní služby praktických lékařů	3 566	6,0	3 694	6,0	103,6
	na ambulantní služby specialistů	9 684	16,4	10 025	16,4	103,5
	na ústavní služby	30 937	52,4	32 314	52,9	104,5
	na stomatologické služby	2 757	4,7	2 815	4,6	102,1
	na léky vydané na recepty a na zdravotnické prostředky vydané na poukazy	10 252	17,4	10 323	16,9	100,7
	ostatní náklady výše nespecifikované (lázeňská péče, léčení v zahraničí atd.)	1 823	3,1	1 950	3,2	107,0
Preventivní programy (z fondu prevence)		107	x	190	x	177,6

Zdroj: ČESKO. Český statistický úřad. *Czso.cz*. [Online]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/34308985/190030-16q103.pdf/ebc7e151-f7ea-4bbe-bd7f-abe2e506847e?version=1.0>

Oproti předchozímu čtvrtletí, byl dle statistického úřadu, zaznamenán nárůst v nákladech o 2,0 %. Největší podíl zaujímají ústavní služby.

⁷⁷ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění.

4 Analytická část

Vlastní část práce porovnává odvod zákonného pojistného na sociální a zdravotní pojištění zaměstnancem a osobou samostatně výdělečně činnou. Aby výsledky byly co nejvíce porovnatelné a nejvěrněji zdůrazňovaly rozdíl v odvodech, vychází se ze stejného vyměřovacího základu pro odvod pojistného u zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné. Vyměřovacím základem bude průměrná a minimální mzda pro rok 2016. Výpočty odvodů na sociálním a zdravotním pojištění budou znázorněny na několika příkladech u níže představených subjektů a to pana Jahody (zaměstnance) a pana Maliny (osoby samostatně výdělečně činné).

4.1 Sestavení modelových poplatníků

První a primární příklad této práce je sestaven na 12 po sobě jdoucích kalendářních měsících, zaměstnanec pracuje na hlavní pracovní poměr a osoba samostatně výdělečně činná svou činnost provozuje jako hlavní. V jednotlivých měsících jsou při výpočtu výše odvodu na sociální a zdravotní pojištění znázorněny situace jako nemoc, čerpání dovolené, osobní volno bez náhrady příjmu atd. Výpočet pracuje s průměrnou a minimální mzdou pro rok 2016. Na konci kalendářního roku bude z Přehledu příjmů a výdajů u osoby samostatně výdělečně činné vypočítána výše zálohy pro následující kalendářní rok 2017.⁷⁸

V druhém příkladu bude výpočet proveden u zaměstnance pracujícího na dohodu o provedení práce a dohodu o provedení činnosti.

V třetím příkladu dochází k souběhu zaměstnání se samostatně výdělečnou činností – osoba samostatně výdělečně činná svou samostatně výdělečnou činnost vykonává jako vedlejší.

---

⁷⁸ Pro rok 2017 dochází pro živnostníky ke změnám v minimálním vyměřovacím základu a tedy v minimální výši zálohy (roční či měsíční). Pro rok 2017 je minimální měsíční záloha (hlavní činnost) pro sociální pojištění ve výši 2061 Kč. U zdravotního pojištění vzhledem ke změně průměrné mzdy pro rok 2017 dochází taktéž k navýšení měsíční zálohy.

Druhý a třetí příklad je ve vlastní práci uveden v kapitole „Ostatní příklady odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění“. Tyto dva příklady jsou pouze rozšiřujícím dodatkem vlastní práce a nejsou zohledněny v celkovém výsledku a diskuzi.

4.2 Představení subjektů

Pan Jahoda

a) je zaměstnaný v redakci časopisu Milénium jako grafický designér. Pracuje na hlavní pracovní poměr vždy od pondělí do pátku s 8hodinovou pracovní dobou. Je ženatý a pro výpočet v diplomové práci dosahuje hrubé mzdy ve výši **27 006 Kč**.

b) je zaměstnaný v redakci časopisu Milénium jako pomocná administrativní síla. Pracuje na hlavní pracovní poměr vždy od pondělí do pátku s 8hodinovou pracovní dobou. Je ženatý a pro výpočet v diplomové práci dosahuje hrubé mzdy ve výši **9 900 Kč**.

Pan Malina

Podniká na základě živnostenského oprávnění jako krejčí, jedná se o živnost volnou výroba textilií, textilních výrobků, oděvů a oděvních doplňků. Konkrétně se zabývá výrobou šatů pro sportovní tanec v kategorii latinskoamerických a standardních tanců, gymnastiky a krasobruslení. Vede daňovou evidenci. Je to činnost hlavní, kterou začal vykonávat k 1. lednu 2016. Od měsíce ledna si také platí nemocenské pojištění v minimální výši. Měsíčně dosahuje průměrných příjmů ve výši **27 006 Kč**.

4.3 Porovnání na základě průměrné a minimální mzdy

Průměrná mzda pro rok 2016 činí 27 006 Kč. (stanovená z všeobecného vyměřovacího základu ve výši 26 357 Kč x přepočítací koeficient pro účely důchodového pojištění 1,0273). Minimální mzda pro tento rok je ve výši 9 900 Kč (bráno v úvahu s počtem odpracovaných hodin 40/týdně)⁷⁹

---

*⁷⁹ Ministerstvo práce a sociálních věcí každoročně vyhláší změny, ke kterým dochází v následujícím roce. Pro rok 2017 je průměrná mzda stanovena ve výši 28 232 Kč a minimální mzda ve výši 11 000 Kč. (To ovlivní minimální měsíční výši zdravotního pojištění, zvláště např. u osob bez zdanitelných příjmů nebo zaměstnanců pracujících na zkrácený úvazek) Práce kalkuluje s průměrnou a minimální mzdou pro rok 2016.

Výpočet je nejprve proveden u zaměstnance.

4.3.1 Zaměstnanec pan Jahoda

Pan Jahoda pracuje na hlavní pracovní poměr. Ve společnosti, v níž je zaměstnán, pracoval po celý kalendářní rok. Během tohoto roku byl nemocný, čerpal dovolenou i osobní volno.

LEDEN až BŘEZEN – odvod sociálního a zdravotního pojištění ze mzdy za kalendářní měsíc leden, únor, březen

Tab. 13 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z průměrné mzdy za leden

Průměrná (hrubá) mzda 27 006 Kč				
Sociální pojištění	Zaměstnanec	6,5 %	$27\,006 \times 0,065$	1 755,39 Kč
Zdravotní pojištění		4,5 %	$27\,006 \times 0,045$	1 215,27 Kč
Sociální pojištění	Zaměstnavatel	25 %	$27\,006 \times 0,25$	6 752 Kč
Zdravotní pojištění		9 %	$27\,006 \times 0,09$	2 431 Kč

zdroj: vlastní zpracování*

Pan Jahoda chodil do práce po celý kalendářní měsíc. Ze své mzdy na sociálním a zdravotním pojištění odvedl celkem 2971 Kč. Zaměstnavatel za svého zaměstnance odvede 9 183 Kč. Celkem na sociálním a zdravotním pojištění zaměstnavatel odvede 12 154 Kč⁸⁰.

Tab. 14 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z minimální mzdy za leden

Minimální (hrubá) mzda 9 900 Kč				
Sociální pojištění	Zaměstnanec	6,5 %	$9\,900 \times 0,065$	643,5Kč
Zdravotní pojištění		4,5 %	$9\,900 \times 0,045$	445,5Kč
Sociální pojištění	Zaměstnavatel	25 %	$9\,900 \times 0,25$	2 475Kč
Zdravotní pojištění		9 %	$9\,900 \times 0,09$	891 Kč

zdroj: vlastní zpracování*⁸¹

Celkový odvod za měsíc leden na sociálním a zdravotním pojištění odvedl pan Jahoda celkem 1089 Kč. Zaměstnavatel za svého zaměstnance odvede 3 366 Kč. Celkem na sociálním a zdravotním pojištění zaměstnavatel odvede 4 445 Kč.

⁸⁰ zaokrouhleno dle § 2 ZPZP

⁸¹ údaje o výši minimální mzdy získány z <http://www.mpsv.cz/cs/23673>

Zaměstnanec chodil řádně do práce (nebyl nemocný, nečerpal dovolenou apod.) i zbylé dva měsíce únor a březen, chronologicky se tak postupuje a za měsíc únor a březen opět zaměstnavatel odvede celkem v případě průměrné mzdy **12 154 Kč** a u minimální mzdy **4 445 Kč**. O sociální a zdravotní pojištění, které jsou „mzdovým nákladem“ pro zaměstnavatele se pak navyšuje hrubá mzda, ze které se počítá daň z příjmů fyzických osob. Za předpokladu, že by pan Jahoda byl bezdětný a uplatňoval jen slevu na poplatníka, jeho čistá mzda by odvodu sociálního a zdravotního pojištění a daně z příjmů činila **20 675 Kč (čistá mzda z hrubé mzdy, kterou je průměrná mzda 27 006 Kč)**. Minimální mzda snížení o tyto odvody je ve výši **8 811 Kč**.

DUBEN – zaměstnanec byl po část kalendářního měsíce nemocný

Dne 8. 4. 2016 pan Jahoda onemocněl a během měsíce byl nemocný do 25. 4. 2016, celkem byl nemocný 18 dnů. První tři pracovní dny jsou (dny 8. 4., 11. 4., 12. 4. 2016) označovány za tzv. karenční dobu, tedy dobu, kdy zaměstnanci nenáleží náhrada mzdy. Od 4. – 14. dne dočasné pracovní neschopnosti zaměstnanci náleží náhrada mzdy, která se počítá:

Tab. 15 Výpočet výše náhrady mzdy – průměrná mzda

podle zákona 262/2006 Sb.
při dočasné pracovní neschopnosti nebo karanténě v době od **1. ledna 2016**

Vložte údaje do následujících zelených políček - počet hodin a průměrný hodinový výdělek

Počet hodin pracovní neschopnosti (nemoci) pro náhradu mzdy (**)						56	
Počet hodin karantény (od prvního dne)						0	
Průměrný hodinový výdělek (PHV) (je stejný pro nemoc i pro karanténu)						155,80 Kč	
Redukce PHV							
nad	157,68 Kč	do	157,68 Kč	redukce na	90%	tj. na	140,2200 Kč
nad	236,43 Kč	do	236,43 Kč	redukce na	60%	tj. na	0,0000 Kč
nad	472,68 Kč	do	472,68 Kč	redukce na	30%	tj. na	0,0000 Kč
nad	472,68 Kč	nezohledňuje se					
Redukovaný PHV						140,2200	
Náhrada mzdy (nemoc)		56	hodin	60%	z 140,22	tj. 84,132 x 56	4 711,3920 Kč
Karanténa od 1. dne		0	hodin	60%	z 140,22	tj. 84,132 x 0	0,0000 Kč
Celkem náhrada		56	hodin				
NÁHRADA MZDY						4 712 Kč	

*) poskytuje se v době prvních 14 kalendářních dnů, a to pouze za pracovní dny a tzv. placené svátky při dočasné pracovní neschopnosti náhrada náleží od 4. pracovního dne, nejdéle však od 25. neodpracované hodiny z rozvržených směn, v případě karantény od 1. pracovního dne.
**) počet hodin bez karenční doby, nevyplňuje se pro karanténu.

zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/11584>, doplněno daty z příkladu pana Jahody

Pan Jahoda pracuje od pondělí do pátku a má standardně **8hodinovou pracovní dobu**. Průměrný hodinový výdělek pana Jahody je **155,80 Kč**. Určuje se z hrubé mzdy zaměstnance (v tomto příkladu **27 006 Kč**) a jeho odpracované doby (započítává se skutečně odpracovaná doba včetně svátků v případě, že se mzda nekrátí, nezapočítávají se náhrady mzdy, např. za dovolenou apod.) za rozhodné období, kterým se rozumí

kalendářní čtvrtletí předcházející čtvrtletí, pro které se průměrný hodinový výdělek počítá. K 1. 4. 2016 dochází k přepočtu PHV, kde rozhodným obdobím pro výpočet je měsíc leden, únor a březen. Výpočet průměrného hodinového výdělku viz tabulka.

Tab. 16 Výpočet průměrného hodinového výdělku

Měsíc	Počet státních svátků připadajících na měsíc	Počet odpracovaných hodin
Leden	1	$20+1 \times 8 = 168$
Únor	0	$21 \times 8 = 168$
Březen	2	$21+2 \times 8 = 184$
Celkem	3	520 hodin
Výše PHV	$(27\ 006 \times 3) / 496 = 155,80 \text{ Kč}$	

zdroj: vlastní zpracování

Do doby prvních 14 dnů (do 21. 4. 2016) pracovní neschopnosti se započítávají pouze pracovní dny a tzv. placené svátky. Celkový počet dnů, za které panu Jahodovi přísluší náhrady mzdy je 7 dnů, tedy 56 hodin. Celková výše náhrady mzdy je **4 712 Kč**.

Od 15. dne, tedy 22. 4. 2016 je panu Jahodovi od Okresní správy sociálního zabezpečení vypláceno nemocenské. Na rozdíl od dnů pracovní neschopnosti, nemocenské se vyplácí za kalendářní dny, ne pracovní. Pan Jahoda tedy nemocenské čerpá 4 dny a to od 22. 4. 2016 – 25. 4. 2016. Výše nemocenského:

Tab. 17 Výpočet výše nemocenského – průměrná mzda

podle zákona č. 187/2006 Sb.
při vzniku dočasné pracovní neschopnosti (karantény) v roce 2016

vložte údaje do zelených políček

Počet kalendářních dnů pracovní neschopnosti ¹⁾	18
Vyměřovací základ denní = D nebo měsíční = M M	27 006,00 Kč
Denní vyměřovací základ pro nemocenské (DVZ) neredukovaný	887,87 Kč
orientačně odpovídá průměrnému měsíčnímu příjmu cca	27 006 Kč
Počet kalendářních dnů pro náhradu mzdy	14
Počet kalendářních dnů nemocenského od 15. dne PN	4
Redukce DVZ	
do 901 Kč redukce na 90% tj. na	799,08 Kč
nad 901 Kč do 1 351 Kč redukce na 60% tj. na	0,00 Kč
nad 1 351 Kč do 2 701 Kč redukce na 30% tj. na	0,00 Kč
nad 2 701 Kč nezohledňuje se	
Redukovaný DVZ	800 Kč
Nemocenské od 15. dne 60% z 800 tj. 480 x 4 dny =	1 920 Kč
NEMOCENSKÉ celkem	1 920 Kč

¹⁾ počet kalendářních dnů od 1. dne pracovní neschopnosti.

DVZ je průměr započitatelných příjmů připadajících na jeden kalendářní den v tzv. rozhodném období, což je doba zpravidla 12 kalendářních měsíců před měsícem, v němž vznikla dočasná pracovní neschopnost či jiná sociální událost.

zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/11580>, doplněno datv z příkladu pana Jahody

Celková výše nemocenské, kterou pan Jahoda obdrží za 4 dny nemoci je **1 920 Kč**. Panu Jahodovi tedy za dobu 18 dní, kdy byl nemocný, celkem náleží **6 632 Kč**.⁸²

V případě, že by pan Jahoda dostával **MINIMÁLNÍ MZDU**, hodinový průměrný výdělek by dle předcházejícího postupu výpočtu u průměrné mzdy byl ve výši **57,12 Kč**, ovšem tento průměrný výdělek **NEDOSAHUJE** minimální mzdy, proto se musí použít hodinová minimální mzda a to **58,70 Kč**. Náhrada mzdy je ve výši **1 776 Kč**.⁸³ Nemocenská za 4 dny nemoci činí **704 Kč**.⁸⁴ Panu Jahodovi tedy za dobu 18 dní, kdy byl nemocný, celkem náleží **2 480 Kč**.

Odvod sociálního a zdravotního pojištění

V průběhu měsíce dubna byla panu Jahodovi vyplacena náhrada mzdy ve výši **4 712 Kč** a nemocenská ve výši **1 920 Kč**. Tyto částky nepodléhají odvodu pojistného⁸⁵. Hrubý příjem, který byl panu Jahodovi v tomto měsíci zúčtován je ve výši **11 574 Kč**. (9 dní x

⁸² V roce 2017 dochází ve výpočtu náhrady mzdy ke změně výše redukce. Od nového roku se pohybuje v intervalu do 164,85; 164,85 - 247,10; 247,10 - 494,20; výše se nezohledňuje. V tomto roce by náhrada mzdy pana Jahody byla nehledě na změnu redukce také ve výši 4 712 Kč. (zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/13626>)

⁸³ počítáno jako v předchozím příkladu dle kalkulace dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/11584>

⁸⁴ počítáno jako v předchozím příkladu dle kalkulace dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/11580>

⁸⁵ <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/novy-zakon-o-nemocenskem-pojisteni/jak-postupuje-zamestnavatel.htm>

8hodinová pracovní doba x sazba na hodinu 160,75 Kč ➔ fond pracovní doby za měsíc duben roku 2016 je 168 hodin ➔ 27 006/168.) Z tohoto hrubého příjmu se odvede sociální a zdravotní pojištění a to:

Tab. 18 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z průměrné mzdy

Hrubá mzda 11 574 Kč				
Sociální pojištění	Zaměstnanec	6,5 %	11 574 x 0,065	753 Kč
Zdravotní pojištění		4,5 %	11 574 x 0,045	521 Kč
Sociální pojištění	Zaměstnavatel	25 %	11 574 x 0,25	2 894 Kč
Zdravotní pojištění		9 %	11 574 x 0,09	1 042 Kč

zdroj: vlastní zpracování

Hrubá mzda dosahuje výše 11 574 Kč. Zdravotní a sociální pojištění je odvedeno v celkové výši **5 210 Kč** v případě průměrné mzdy, viz Příloha 3, 5.

U **MINIMÁLNÍ MZDY** byla panu Jahodovi vyplacena náhrada mzdy ve výši **1 776**

Kč a nemocenská za 4 dny nemoci ve výši **704 Kč**. Hrubý příjem, který byl panu Jahodovi v tomto měsíci za zbylých 9 pracovních dní zúčtován je **4 243 Kč**. (sazba na hodinu 58,93 x 9 dní x 8hodinová pracovní doba). Viz Příloha 4, 5.

Odvod sociálního a zdravotního pojištění

Podmínky pro odvod sociálního pojištění jsou splněny, 4 243 Kč je nad rozhodnou částku zakládající účast na nemocenském pojištění a tedy na důchodovém pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti **2 500 Kč**. Sociální pojištění bude v celkové výši (za zaměstnance a zaměstnavatele) **1 337 Kč**. Minimální měsíční pojistné na zdravotní pojištění by mělo být ve výši **1 337 Kč**, výše minimálního vyměřovacího základu (výpočet je proveden s minimální mzdou), ze kterého by tato částka byla odvedena, tedy neodpovídá. Vzhledem k nemoci je tedy minimální vyměřovací základ nutné snížit na poměrnou část podle kalendářních dnů trvání zaměstnání pana Jahody. Výše minimálního vyměřovacího základu bude:

$$\text{MVZ} = 9\,900 \times (12/30) = 3\,960 \text{ Kč}^*$$

$$\text{Pojistné} = 3\,960 \times 0,135 = 535 \text{ Kč}$$

Minimální vyměřovací základ je nižší než příjem pana Jahody, ve výsledku se k němu nepřihlíží a zdravotní pojištění je odvedeno z dosaženého příjmu zaměstnance, tedy **4 243 Kč**.

$$\text{Výše pojistného} = 4\,243 \times 0,135 = 573 \text{ Kč.}$$

Dopočet do minimálního vyměřovacího základu 9 900 Kč se již neprovádí. Dle zákona zaměstnavatel musel odvést pojistné minimálně ve výši 535 Kč, pojistné je ve výši **573 Kč**.

*Situace, kdy by tento MVZ byl vyšší než příjem pana Jahody, který by byl např. ve výši 2 900 Kč, zaměstnavatel by provedl doplatek touto cestou:

Tab. 19 Doplatek do minimálního vyměřovacího základu

Výpočet	Výše pojistného	Poznámky
$3\,960 \times 13,5 \%$	535 Kč	Pojistné celkem, které musí zaměstnavatelem zaplatit. Zaměstnanec zaplatí 131 Kč + 144 Kč a zaměstnavatel 262 Kč.
$2\,900 \times 13,5 \%$	392 Kč	Pojistné z hrubé mzdy
$(3\,960 - 2\,900) \times 13,5 \%$	144 Kč	Tuto částku platí zaměstnanec

zdroj: vlastní zpracování

KVĚTEN až ČERVEN – pan Jahoda chodil do práce po celý kalendářní měsíc (výše odvodu viz u předcházejících kalendářních měsíců)

Červenec – pan Jahoda čerpal po část kalendářního měsíce dovolenou

V měsíci červenec pan Jahoda s rodinou odjíždí na zahraniční dovolenou v délce tří týdnů a to od **11. 7. – 31. 7. 2016**. Počet dnů, kdy pan Jahoda půjde v tomto měsíci do práce je **4**. Na dny **5. 7. 2016** a **6. 7. 2016** připadají státní svátky. Státní svátky nijak výrazně neovlivňují odvody na sociálním a zdravotním pojištění, v tyto dny se panu Jahodovi mzda nekrátí a náleží mu náhrada mzdy ve výši pracovního dne v tomto měsíci (proto

v následujících výpočtech je počet odpracovaných dní **6**). Např. při úkolové mzdě náleží náhrada mzdy za svátky ve formě 100% průměrného výdělku.⁸⁶

V době čerpání dovolené je panu Jahodovi vyplácena náhrada mzdy ve formě průměrného výdělku. Pro měsíc červenec je průměrný výdělek stanoven k **1. 7. 2016** za měsíce duben, květen, červen viz tabulka.

Tab. 20 Výpočet průměrného hodinového výdělku k 1. 7. 2016

Měsíc	Počet státních svátků připadajících na měsíc	Počet odpracovaných hodin
Duben	0	9 x 8 = 72
Květen	0 (svátky připadají na víkend)	22 x 8 = 176
Červen	0	22 x 8 = 176
Celkem	0	424 hodin
Výše PHV	(11574 + 27 006 x 2) / 424 = 154,68 Kč	

zdroj: vlastní zpracování

Celkový počet pracovních dnů, kdy pan Jahoda čerpá dovolenou je 15. Náhrada mzdy za jeden den dovolené je částka **1 237,44 Kč** (154,68 x 8hodinová pracovní doba). Celková výše náhrady mzdy za dovolenou je tedy ve výši **18 562 Kč** (1237,44 x 15dny). Tato částka se standardně připočítává k výši hrubé mzdy.

Odvod sociálního a zdravotního pojištění

Tab. 21 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z průměrné mzdy

Hrubá mzda 26 278 Kč				
Sociální pojištění	Zaměstnanec	6,5 %	26 278 x 0,065	1 709 Kč
Zdravotní pojištění		4,5 %	26 278 x 0,045	1 183 Kč
Sociální pojištění	Zaměstnavatel	25 %	26 278 x 0,25	6 570 Kč
Zdravotní pojištění		9 %	26 278 x 0,09	2 365 Kč

zdroj: vlastní zpracování

⁸⁶ <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zakonik-prace/cast6h2.aspx>

Hrubá mzda je ve výši **26 278 Kč**, je složena z náhrady mzdy za dovolenou, ze mzdy zúčtované zaměstnanci za pracovní dny a dny za státní svátky ($27\ 006/168 \times 8 \times 6 = 7\ 716$ Kč). Pojistné na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a zaměstnavatele je odvedeno v celkové výši **11 827 Kč**. Viz Příloha 6, 8.

U **MINIMÁLNÍ MZDY** je vypočtený průměrný hodinový výdělek, který je důležitý pro výpočet náhrady mzdy za dovolenou ve výši **56,71 Kč**, tato výše opět nedosahuje minimální hodinové mzdy, tedy **NELZE HO POUŽÍT**. Použije se výše **58,70 Kč**. Náhrada mzdy za jeden den dovolené je částka **469,6 Kč** ($58,70 \times 8$ hodinová pracovní doba). Celková výše náhrady mzdy za dovolenou je tedy ve výši **7 044 Kč** ($469,6 \times 15$ dní). Po přičtení k hrubé mzdě za pracovní dny a svátky ve výši **2829 Kč**, je celková výše mzdy, ze které bude odvedeno pojistné na sociální a zdravotní pojištění ve výši **9 873 Kč**.

Odvod sociálního a zdravotního pojištění

Sociální pojištění bude v celkové výši za zaměstnance a zaměstnavatele **3 111 Kč**. Minimální měsíční pojistné na zdravotní pojištění by mělo být ve výši **1 337 Kč**, vyměřovací základ je díky čerpání dovolené nižší než minimální mzda. V tomto případě pan Jahoda není pojištěncem, který nemá stanoven minimální vyměřovací základ, proto bude proveden doplatek. Z příjmu zaměstnance je zdravotní pojištění ve výši **1 333 Kč** (445 Kč za zaměstnance a 888 Kč za zaměstnavatele). Doplatek se proveden z rozdílů základů pro zdravotní pojištění tedy $9\ 900\ \text{Kč} - 9\ 873\ \text{Kč} = 27 \times 0,135 = 4\ \text{Kč}$. Součtem částek **4 Kč** a **1 333 Kč** dostane minimální výši pojistného, tedy **1 337 Kč**, kterou je dle zákona nutno odvést. Viz Příloha 7, 8.

SRPEN až ŘÍJEN – pan Jahoda chodil do práce po celý kalendářní měsíc (výše odvodu viz u předcházejících kalendářních měsíců)

LISTOPAD – Pan Jahoda čerpá poslední týden dovolené

V tomto měsíci si pan Jahoda vybírá poslední týden dovolené a to v období od **21. 11. – 25. 11. 2016**. Počet dnů, kdy pan Jahoda půjde v tomto měsíci do práce je **16**. Na den **17. 11. 2016** připadá státní svátek, ten je následně započítán jako den pracovní.

Tab. 22 Výpočet průměrného hodinového výdělku k 1. 10. 2016

Měsíc	Počet státních svátků připadajících na měsíc	Počet odpracovaných hodin
Červenec	2	4+2 x 8 = 48
Srpen	0	23 x 8 = 184
Září	1	21+1 x 8 = 176
Celkem	3	408 hodin
Výše PHV	(7 716 + 27 006 x 2) / 408 = 151,29 Kč	

zdroj: vlastní zpracování

Celkový počet pracovních dnů, kdy pan Jahoda čerpá dovolenou je 5. Náhrada mzdy za jeden den dovolené je částka **1 210,32 Kč** (151,29 x 8hodinová pracovní doba). Celková výše náhrady mzdy za dovolenou je tedy ve výši **6 052 Kč**. Na základě předchozích výpočtů jsou vidět změny ve výši průměrného výdělku, vyplývá z toho fakt, že je výhodné čerpat dovolenou ve čtvrtletí, kde v předcházejícím čtvrtletí zaměstnanec dosahoval vysokých příjmů.

Odvod sociálního a zdravotního pojištění

Tab. 23 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z průměrné mzdy

Hrubá mzda 26 920 Kč				
Sociální pojištění	Zaměstnanec	6,5 %	26 920 x 0,065	1 750 Kč
Zdravotní pojištění		4,5 %	26 920 x 0,045	1 212 Kč
Sociální pojištění	Zaměstnavatel	25 %	26 920 x 0,25	6 730 Kč
Zdravotní pojištění		9 %	26 920 x 0,09	2 423 Kč

zdroj: vlastní zpracování

Hrubá mzda je ve výši **26 920 Kč**, je opět složena z náhrady mzdy za dovolenou, ze mzdy zúčtované zaměstnanci za pracovní dny a dny za státní svátky (**27 006/176 x 8 x 17 = 20 868 Kč**). Pojistné na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a zaměstnavatele je odvedeno v celkové výši **12 115 Kč**. Viz Příloha 9, 11.

U **MIMIMÁLNÍ MZDY** celková výše náhrady mzdy za dovolenou v délce 5 dnů je **2 348 Kč**. Hrubá mzda je ve výši **7 650 Kč**. Pojistné na sociální a zdravotní pojištění bude

odvedeno z příjmu **9 998 Kč**. Sociální pojištění za zaměstnance a zaměstnavatele je celkem **3 150 Kč** a zdravotní pojištění za zaměstnance a zaměstnavatele je celkem **1 350 Kč**. Viz Příloha 10, 11.

PROSINEC – pan Jahoda si před svátky bere pracovní volno bez náhrady příjmů a dostává odměnu ve formě osobního ohodnocení

Pan Jahoda si před Vánoci bere neplacené pracovní volno a to od 21. 12. – 23. 12. 2016. V takovémto případě je při odvodu zdravotního pojištění nutné pouze dodržet minimální výši pojistného. V tomto měsíci také dostal také osobní ohodnocení ve výši **2 000 Kč**. Vzhledem k faktu, že jde o osobní ohodnocení a ne prémie, osobní ohodnocení je nutné zkrátit o dny, kdy pan Jahoda nebyl v práci. Zkrácená výše osobního ohodnocení bude tedy ve výši **1 727 Kč** ($2000/176 \times 8 \text{ hodin} \times 19 \text{ dní}$).

Odvod sociálního a zdravotního pojištění

Tab. 24 Výše odvodu sociálního a zdravotního pojištění z průměrné mzdy

Hrubá mzda 25 050 Kč				
Sociální pojištění	Zaměstnanec	6,5 %	$25\,050 \times 0,065$	1 629 Kč
Zdravotní pojištění		4,5 %	$25\,050 \times 0,045$	1 128 Kč
Sociální pojištění	Zaměstnavatel	25 %	$25\,050 \times 0,25$	6 262 Kč
Zdravotní pojištění		9 %	$25\,050 \times 0,09$	2 254 Kč

zdroj: vlastní zpracování

Hrubá mzda je v celkové výši **25 050 Kč** (zahrnuto osobní ohodnocení 1727 Kč). Výpočet hrubé mzdy $\rightarrow 27\,006/176 \times 8 \times 19$. Sociální a zdravotní pojištění je odvedeno v celkové výši za zaměstnance a zaměstnavatele **11 274 Kč**. Viz Příloha 12, 14.

U **MINIMÁLNÍ MZDY** hrubá mzda je ve výši **10 277 Kč** (zahrnuto osobní ohodnocení 1727 Kč). Výpočet hrubé mzdy $\rightarrow 9\,900/176 \times 8 \times 19$. Sociální a zdravotní pojištění je odvedeno v celkové výši za zaměstnance a zaměstnavatele **4 627 Kč**. Viz Příloha 13, 14.

4.3.2 Osoba samostatně výdělečně činná pan Malina

Pan Malina zahájil samostatně výdělečnou činnost k 1. lednu 2016. Během svého podnikání byl na dovolené a byl nemocný. Pan Malina je dobrovolně přihlášen

k nemocenskému pojištění OSVČ. Přihlášku k nemocenskému pojištění, vzhledem k faktu, že chtěl být přihlášen již v měsíci lednu, podal 1. ledna 2016. Situace jako nemoc a dovolená jsou pro názorné porovnání se zaměstnancem provedeny chronologicky ve stejných měsících jako u zaměstnance. Dále také, aby byl co nejpřesněji zachycen rozdíl v odvodech, je rozdíl mezi příjmy a výdaji skutečně vynaloženými na dosažení, zajištění a udržení příjmů ve výši průměrné mzdy zaměstnance **27 006 Kč**. Tento rozdíl je základem daně z příjmů pana Maliny ze samostatně výdělečné činnosti a vyměřovacím základem, tak pro odvod sociálního a zdravotního pojištění bude částka **13 503 Kč** (50 % z 27 006 Kč).

LEDEN AŽ BŘEZEN – Pan Malina vykonával samostatně výdělečnou činnost po celé kalendářní měsíce

Pan Malina podniká první rok, u důchodového pojištění vzhledem k tomu, že předcházející kalendářní rok nepodnikal, tak není možné z Přehledu příjmů a výdajů stanovit skutečnou výši záloh na toto pojištění. Mohl se rozhodnout, zdali tedy bude platit zálohy v minimální výši v pravidelném intervalu každý měsíc nebo zdali celkovou částku připadající na důchodové pojištění zaplatí až na konci kalendářního roku. Pan Malina se rozhodl pro platbu záloh a na konci roku na základě daňového přiznání a Přehledu o příjmech a výdajích provede případně doplatek. U zdravotního pojištění je pan Malina povinen platit toto pojistné formou záloh měsíčně. Pro tento rok platí zálohy na zdravotní pojištění také v minimální výši. Odvody na sociální a zdravotní pojištění zobrazuje následující tabulka.

Odvod důchodového a zdravotního pojištění

Tab. 25 Výše odvodu důchodového a zdravotního pojištění z příjmu z podnikání

Příjem z podnikání (po odpočtu výdajů) 27 006 Kč				
Důchodové pojištění	Osoba samostatně	29, 2 %	$27\ 006 \times \frac{1}{4} \times 0,292$	1 972 Kč
Zdravotní pojištění	výdělečně činná	13, 5 %	$27\ 006 \times 0,5 \times 0,135$	1 823 Kč

zdroj: vlastní zpracování

Pan Malina za měsíc odvede důchodové a zdravotní pojištění v celkové výši **3 795 Kč**.

DUBEN – Pan Malina byl po část kalendářního měsíce nemocný

Pan Malina podal přihlášku k nemocenskému pojištění již v měsíci lednu. Od tohoto měsíce mu pojištění vzniká. Vzhledem k tomu, že tento rok svou samostatně výdělečnou činnost teprve zahajuje, pojistné si platí v minimální výši **115 Kč**. Dne 8. 4. 2016 pan Malina onemocněl a během měsíce byl nemocný do 25. 4. 2016, celkem byl nemocný 18 dnů.

Nárok na nemocenské vzniká panu Malinovi od 15. dne trvání jeho pracovní neschopnosti. Za dobu prvních 15. dnů mu nenáleží náhrada mzdy, je nemocný na své vlastní náklady. Od 15. dne je mu vypláceno nemocenské, jehož výše se odvíjí od výše pojistného placeného měsíčně. Nemocenské mu náleží konkrétně za 4 dny a to od 22. 4. – 25. 4. 2016. Rozhodné období (předchozích 12 kalendářních měsíců) je od 1. 4. 2015 – 31. 3. 2016. V tomto rozhodném období jsou vyloučeny kalendářní dny připadající na měsíce duben 2015 až prosinec 2015. V období od 1. 1. 2016 do 31. 3. 2016 byl pan Malina již účasten nemocenského pojištění. Následující tabulka zobrazuje výpočet dávek plynoucích z pojištění na nemocenské.

Tab. 26 Výpočet dávek nemocenského pojištění u podnikatele pana Maliny

Vyměřovací základ
5 000 Kč (měsíční VZ ⁸⁷) x 3 ⁸⁸ = 15 000 Kč
Denní vyměřovací základ
15 000/91 = 164,84 Kč
Redukce
<ul style="list-style-type: none">
• do 901 Kč se započítává ve výši 90 %, tj. 148, 36 Kč,
• nad 901 Kč do 1 351 Kč redukce na 60 %, tj. 0 Kč,
• nad 1 351 Kč do 2 701 Kč redukce na 30 %, tj. 0 Kč,
• nad 2 701 Kč se nezohledňuje
Redukovaný denní vyměřovací základ činí 148 Kč
Nemocenské
149 x 0,6 = 89 Kč

zdroj: vlastní zpracování

⁸⁷ Vyměřovací základ

⁸⁸ Počet měsíců účasti na nemocenském pojištění

Panu Malinovi bude od 15. dne, tedy za 4 dny nemoci vyplaceno celkem **356 Kč**. Pan Malina ročně na nemocenském pojištění zaplatí **1380 Kč**. Pokud by pan Malina po celý kalendářní rok byl jen několikrát krátkodobě nemocný, je patrná nevýhodnost, kdy se mu v rámci nemocenských dávek vrátí jen část z peněz, které si platil na pojištění. U osoby samostatně výdělečně činné je vidět, že placení nemocenské se vyplácí jen z dlouhodobého hlediska, kdy by pan Malina byl nemocný alespoň po celý kalendářní měsíc. Trvala by skutečnost pracovní neschopnosti po celý kalendářní měsíc, nebyl by pan Malina ze zákona povinen, vzhledem k tomu, že je účasten nemocenského pojištění, platit zálohy na zdravotní pojištění a důchodové pojištění. Minimální vyměřovací základ by mu byl snížen na poměrnou část podle délky trvání skutečnosti pracovní neschopnosti a na konci roku by byl proveden doplatek z Přehledu příjmů a výdajů. Samozřejmě, co se příjmů podnikatele týče, je pro ně značně nevýhodné být v dlouhodobé pracovní neschopnosti.

Odvod důchodového a zdravotního pojištění

Pan Malina byl v dlouhodobé pracovní neschopnosti jen po část kalendářního měsíce, neplatí pro něj žádné výjimky. Zaplatí opět jako v předchozích kalendářních měsících pojistné na důchodové a zdravotní pojištění v minimální výši.

Tab. 27 Výše odvodu důchodového a zdravotního pojištění z příjmu z podnikání

Příjem z podnikání (po odpočtu výdajů) 27 006 Kč				
Důchodové pojištění	Osoba samostatně	29, 2 %	$27\,006 \times \frac{1}{4} \times 0,292$	1 972 Kč
Zdravotní pojištění	výdělečně činná	13, 5 %	$27\,006 \times 0,5 \times 0,135$	1 823 Kč

zdroj: vlastní zpracování

Pan Malina za měsíc odvede důchodové a zdravotní pojištění v celkové výši **3 795 Kč**.

KVĚTEN AŽ ČERVEN – Pan Malina vykonával samostatně výdělečnou činnost po celé kalendářní měsíce

Za každý kalendářní měsíc v tomto období pan Malina odvede zálohy na zdravotní a důchodové pojištění v minimální výši. Odvod zobrazuje následující tabulka.

Tab. 28 Výše odvodu důchodového a zdravotního pojištění z příjmu z podnikání

Příjem z podnikání (po odpočtu výdajů) 27 006 Kč				
Důchodové pojištění	Osoba samostatně	29, 2 %	$27\,006 \times \frac{1}{4} \times 0,292$	1 972 Kč
Zdravotní pojištění	výdělečně činná	13, 5 %	$27\,006 \times 0,5 \times 0,135$	1 823 Kč

zdroj: vlastní zpracování

Pan Malina za měsíc odvede důchodové a zdravotní pojištění v celkové výši **3 795 Kč**. Celkově za měsíc květen a červen odvede **7 590 Kč**.

ČERVENEC – Pan Malina byl po část kalendářního měsíce na dovolené

Pan Malina se rozhodl s přítelkyní odjet na v období od **11. 7. – 31. 7. 2016** na dovolenou. Co se týče dovolené, osoba samostatně výdělečně činná nemá žádné úlevy na platbě důchodového a zdravotního pojištění, nedostává se jí žádných náhrad, na dovolenou jede za své vlastní náklady. Pojistné na důchodové a zdravotní pojištění musí odvést ve stejné výši záloh jako v předcházejících kalendářních měsících. Je důležité vzít v potaz, že za tuto dobu pan Malina nebude pracovat a jeho měsíční příjem bude v mnohem nižší výši než **27 006 Kč** (pro názornější zobrazení rozdílu v příjmu a odvodech mezi osobou samostatně výdělečně činnou; dále jen osvč a zaměstnancem, práce bere v úvahu rovnoměrné rozložení průměrné mzdy 27 006 Kč do 4 týdnů. Jinak je samozřejmě možné, že osvč, si vzhledem k počtu zakázek za jeden týden může vydělat i částku vyšší než je 27 006 Kč, tudíž to, jestli se jí dostává náhrad za dovolenou, ji nemusí tížit. V takovémto případě by na tom byla osvč, co se příjmů týče „lépe“ než zaměstnanec. A z těchto hypoteticky vyšších příjmů by osvč v prvním roce svého podnikání platila zálohy v minimální výši, kdy by pak byl proveden doplatek a vypočítány zálohy na další rok. Vzhledem k vyšším příjmům než zaměstnanec by pak osvč v dalším roce platila vyšší zálohy než zaměstnanec). Pokud by pan Malina měl příjem týdně **6 752 Kč** (27 006/4), za červenec, vzhledem k faktu, že byl tři týdny na dovolené by si vydělal, jen tuto částku. Z této částky by mu po odpočtu sociálního a zdravotního pojištění ve výši **3 795 Kč** zbylo jen **2 957 Kč**. Tento rozdíl v příjmu je oproti tomu, kdy jede na dovolenou zaměstnanec rapidní. (Jen v tomto příkladu, v případě vyšších příjmů by tomu mohlo být naopak.)

SRPEN AŽ ŘÍJEN – Pan Malina vykonával samostatně výdělečnou činnost po celé kalendářní měsíce

Pan Malina odvede důchodové a zdravotní pojištění ve standardní výši minimálních záloh a to:

Tab. 29 Výše odvodu důchodového a zdravotního pojištění z příjmu z podnikání

Příjem z podnikání (po odpočtu výdajů) 27 006 Kč				
Sociální pojištění	Osoba samostatně	29, 2 %	27 006 x ¼ x 0,292	1 972 Kč
Zdravotní pojištění	výdělečně činná	13, 5 %	27 006 x 0,5 x 0,135	1 823 Kč

zdroj: vlastní zpracování

Pan Malina za měsíc odvede důchodové a zdravotní pojištění v celkové výši **3 795 Kč**. Celkově za měsíc květen a červen odvede **11 385 Kč**.

LISTOPAD – Pan Malina byl po část kalendářního měsíce na dovolené

Měsíc listopad se pan Malina rozhodl zpříjemnit si dovolenou výletem do Švédska. Dovolenu si naplánoval na období od **21. 11. – 25. 11. 2016**. Jako v předchozím případě, kdy čerpal dovolenou je povinen odvést zálohy na důchodové a zdravotní pojištění a to:

Tab. 30 Výše odvodu důchodového a zdravotního pojištění z příjmu z podnikání

Příjem z podnikání (po odpočtu výdajů) 27 006 Kč				
Důchodové pojištění	Osoba samostatně	29, 2 %	$27\ 006 \times \frac{1}{4} \times 0,292$	1 972 Kč
Zdravotní pojištění	výdělečně činná	13, 5 %	$27\ 006 \times 0,5 \times 0,135$	1 823 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pan Malina za měsíc odvede důchodové a zdravotní pojištění v celkové výši **3 795 Kč**. Je výhodné, že pan Malina jako podnikatel si dovolenou může naplánovat závisle jen na svém rozhodnutí, ale opět v tomto měsíci vzhledem k dovolené přijde o část zisku, který by si vydělal, kdyby po tento týden vykonával samostatně výdělečnou činnost. Příjem tedy opět nedosáhne výše **27 006 Kč**.

PROSINEC – pan Malina si po část kalendářního měsíce bere volno

Před vánočními svátky si pan Malina udělal volno a to v dny od 21. 12. – 23. 12. 2016. Na rozdíl u zaměstnance, kde je definováno volno bez náhrady příjmů, u osoby samostatně výdělečně činné není mezi volnem a dovolenou žádný rozdíl. Pojistné na důchodové a zdravotní pojištění zaplatí opět ve výši **3 795 Kč**. Na měsíc únor 2017 se chystá mistrovství České republiky v latinskoamerických tancích, panu Malinovi tedy přibýlo zakázek a jeho příjem i přes skutečnost, že si vzal dovolenou, byl ve výši **27 006 Kč**. *(Zde je vidět rozdíl v příjmech mezi osobou samostatně výdělečně činnou a zaměstnancem, kdy podnikatel si oproti zaměstnanci, který i přes to, že má tu výhodu ve formě prémie a náhrad mzdy, může vydělat více. V odvodech pro rok 2016 by se nic nemělo, až v příštím roce, kdyby se vzhledem k vyššímu příjmu změnila výše záloh a zaměstnanec by standardně odváděl sociální a zdravotní pojištění ze mzdy 27 006 Kč).*

Porovnání s **MINIMÁLNÍ MZDOU**. Za předpokladu, že by panu Malinovi podnikatelská činnost vynesla jen minimální mzdu ve výši 9 900 Kč, byla by pro něj tato činnost prodělečná. Minimální zálohy na důchodové a zdravotní pojištění jsou v celkové výši **3 795 Kč**. Minimální výše zálohy na zdravotní pojištění vychází z poloviny průměrné mzdy nikoliv minimální, pan Malina by na zálohách trafil. Pokud by tedy bylo předpokladem, že jeho příjem bude v takovéto výši, po odvodech pojistného by jeho příjem činil **6 105 Kč**.

4.4 Mzdový list pana Jahody a přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016

Následující výstup z účetního programu Pohoda, viz Příloha 1, zobrazuje odvody pojistného na sociální a zdravotní pojištění z **PRŮMĚRNÉ MZDY** zaměstnance pana Jahody za jednotlivé měsíce kalendářního roku 2016 a odvody na toto pojistné celkem za kalendářní rok 2016. Jsou zohledněny časové údaje jako počet odpracovaných dnů, svátků, čerpání dovolené, nemoc a neplacené volno (přesně tak, jak je provedeno ve výpočtech výše). Mzdové údaje obsahují průměrný výdělek, základní mzdu, osobní ohodnocení a výši hrubé mzdy, ze které je vyměřeno pojistné na sociální a zdravotní pojištění. Osobní údaje v záhlaví odpovídají představeným subjektům sestavených do této práce.

Obr. 1 Mzdový list pana Jahody za rok 2016 – Průměrná mzda

Jméno	Jahoda Jan												
Původní jméno	Květinová 123, 182 00 Praha 82												
Bydliště	1 - pracovní poměr												
Druh prac. poměru	Zač. prac.poměru												
	Osobní číslo												
	Z0002												
	Narození												
	21.01.1964, Praha												
	Zařazení												
	Středisko												
	01.12.2015												
	Nástup												
	01.12.2015												
	Odchod												
ČASOVÉ ÚDAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Pracovní dny	20	21	21	21	22	22	19	23	21	20	21	21	252
Svátky (dnů)	1	0	2	0	0	0	2	0	1	1	1	1	9
Odpracované dny	21	21	23	9	22	22	6	23	22	21	17	19	226
Čerpání dovolené (dnů)	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	5	0	20
Nemoc (dnů)	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Odpracovaná doba celkem	168	168	184	72	176	176	48	184	176	168	136	152	1 808
Neplacené volno (hod)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	24
Omiluněná absence (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	3	21
Vyloučené doby (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	3	21
Vyloučené doby ELDP (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	18
MZDOVÉ ÚDAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Průměrný výdělek	146,77	146,77	146,77	155,80	155,80	155,80	154,68	154,68	154,68	151,29	151,29	151,29	
Základní mzda	27 006,00	27 006,00	27 006,00	11 574,00	27 006,00	27 006,00	7 716,00	27 006,00	27 006,00	27 006,00	20 868,00	23 323,00	279 529,00
Osobní ohodnocení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 727,00	1 727,00
Hrubá mzda	27 006,00	27 006,00	27 006,00	11 574,00	27 006,00	27 006,00	26 278,00	27 006,00	27 006,00	27 006,00	26 920,00	25 050,00	305 870,00
Dovolená	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 562,00	0,00	0,00	0,00	6 052,00	0,00	24 614,00
Náhrady celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 562,00	0,00	0,00	0,00	6 052,00	0,00	24 614,00
POJISTNÉ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Vyměňovací základ sociální	27 006,00	27 006,00	27 006,00	11 574,00	27 006,00	27 006,00	26 278,00	27 006,00	27 006,00	27 006,00	26 920,00	25 050,00	305 870,00
Sociální pojištění zaměstnanec	1 758,00	1 758,00	1 758,00	753,00	1 758,00	1 758,00	1 709,00	1 758,00	1 758,00	1 758,00	1 750,00	1 629,00	19 889,00
Sociální pojištění zaměstnavatel	6 751,50	6 751,50	6 751,50	2 893,50	6 751,50	6 751,50	6 569,50	6 751,50	6 751,50	6 751,50	6 730,00	6 262,50	76 467,50
Vyměňovací základ zdravotní	27 006,00	27 006,00	27 006,00	11 574,00	27 006,00	27 006,00	26 278,00	27 006,00	27 006,00	27 006,00	26 920,00	25 050,00	305 870,00
Zdravotní pojištění zaměstnanec	1 216,00	1 216,00	1 216,00	521,00	1 216,00	1 216,00	1 183,00	1 216,00	1 216,00	1 216,00	1 212,00	1 128,00	13 772,00
Zdravotní pojištění zaměstnavatel	2 430,00	2 430,00	2 430,00	1 042,00	2 430,00	2 430,00	2 365,00	2 430,00	2 430,00	2 430,00	2 423,00	2 254,00	27 524,00

Zdroj: vlastní zpracování v účetním programu Pohoda

Následující výstup rovněž z účetního programu Pohoda, viz Příloha 2, obsahuje odvody pojistného na sociální a zdravotní pojištění z **MINIMÁLNÍ MZDY** zaměstnance pana Jahody za jednotlivé měsíce kalendářního roku 2016 a odvody na toto pojistné celkem za kalendářní rok 2016.

Obr. 2 Mzdový list pana Jahody za rok 2016 – Minimální mzda

Jméno	Jahoda Jano		Osobní číslo	Z0003		Zařízení							
Původní jméno			Narození	21.01.1964, Praha		Středisko							
Bydliště	Květinová 123, 182 00 Praha 82		Zač. prac.poměru	01.12.2015	Nástup	01.12.2015	Odhod						
Druh prac. poměru	1 - pracovní poměr												
ČASOVÉ ÚDAJE													
Pracovní dny	20	21	21	21	22	22	19	23	21	20	21	21	252
Svátky (dnů)	1	0	2	0	0	0	2	0	1	1	1	1	9
Odpracované dny	21	21	23	9	22	22	6	23	22	21	17	19	226
Čerpání dovolené (dnů)	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	5	0	20
Nemoc (dnů)	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Odpracovaná doba celkem	168	168	184	72	176	176	48	184	176	168	136	152	1 808
Neplacené volno (hod)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	24
Omluvená absence (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	3	21
Vyloučené doby (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	3	21
Vyloučené doby ELDP (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	18
MZDOVÉ ÚDAJE													
Průměrný výdělek	0,00	0,00	0,00	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70
Základní mzda	9 900,00	9 900,00	9 900,00	4 243,00	9 900,00	9 900,00	2 829,00	9 900,00	9 900,00	9 900,00	7 650,00	8 550,00	102 472,00
Osobní ohodnocení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hrubá mzda	9 900,00	9 900,00	9 900,00	4 243,00	9 900,00	9 900,00	9 873,00	9 900,00	9 900,00	9 900,00	9 998,00	10 277,00	113 591,00
Dovolená	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 044,00	0,00	0,00	0,00	2 348,00	0,00	9 392,00
Náhrady celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 044,00	0,00	0,00	0,00	2 348,00	0,00	9 392,00
POJISTNÉ													
Vyměřovací základ sociální	9 900,00	9 900,00	9 900,00	4 243,00	9 900,00	9 900,00	9 873,00	9 900,00	9 900,00	9 900,00	9 998,00	10 277,00	113 591,00
Sociální pojištění zaměstnanec	644,00	644,00	644,00	276,00	644,00	644,00	642,00	644,00	644,00	644,00	650,00	669,00	7 389,00
Sociální pojištění zaměstnavatel	2 475,00	2 475,00	2 475,00	1 060,75	2 475,00	2 475,00	2 468,25	2 475,00	2 475,00	2 475,00	2 499,50	2 569,25	28 397,75
Vyměřovací základ zdravotní	9 900,00	9 900,00	9 900,00	4 243,00	9 900,00	9 900,00	9 873,00	9 900,00	9 900,00	9 900,00	9 998,00	10 277,00	113 591,00
Zdravotní pojištění zaměstnanec	446,00	446,00	446,00	191,00	446,00	446,00	445,00	446,00	446,00	446,00	450,00	463,00	5 117,00
Zdravotní pojištění zaměstnavatel	891,00	891,00	891,00	382,00	891,00	891,00	888,00	891,00	891,00	891,00	900,00	925,00	10 223,00

Zdroj: Vlastní zpracování v účetním programu Pohoda

Přílohy dále obsahují výplatní listy za kalendářní měsíce, ve kterých nastaly skutečnosti jako nemoc, dovolená a čerpání osobního volna bez náhrady příjmů. Jedná se tedy o měsíce duben, červenec, listopad a prosinec.

V následující části z **Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016**, viz Příloha 15, je vidět výše daňového základu, průměrný měsíční základ, vypočtený vyměřovací základ, celková výše důchodového pojistného, úhrn zaplacených záloh na toto pojistné, doplatek a je zde vypočítána výše zálohy na důchodové pojištění na rok 2017 a měsíční pojistné na nemocenské pojištění na rok 2017.

Daňovým základem je dílčí základ daně z podnikatelské činnosti ve výši **276 813 Kč**, což je součet příjmů po odpočtu výdajů skutečně vynaložených na dosažení, udržení a zajištění příjmů za jednotlivé měsíce leden až prosinec 2016 pana Maliny (27 006 x 3 + 6 752 + 27 006 x 2 + 6 752 + 27 006 x 3 + 20 255 + 27 006). Příjmy jsou stanoveny ve výši **425 350 Kč** a výdaje **148 537 Kč** (V předchozích výpočtech se vychází z průměrné mzdy zaměstnance, proto příjmy a výdaje pana Maliny jsou staveny tak, aby po rozdílu mezi nimi vyšel základ daně 276 813 Kč, který vyšel po výpočtech s průměrnou mzdou).

Obr. 3 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ (pan Malina) za rok 2016

26. Daňový základ	276 813,00 Kč		
27. Počet měsíců, v nichž je SVČ považována za		hlavní <input type="text" value="12"/>	vedlejší <input type="text"/>
28. Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ aspoň po část měsíce		hlavní <input type="text" value="12"/>	vedlejší <input type="text"/>
29. Průměrný měsíční daňový základ	23 067,75 Kč		
30. Rozdělení daňového základu	Hlavní činnost: 0,00 Kč	Vedlejší činnost: 0,00 Kč	
31. Vypočtený vyměřovací základ	Hlavní činnost: 138 407,00 Kč	Vedlejší činnost: 0,00 Kč	
32. Dílčí vyměřovací základ	Hlavní činnost: 0,00 Kč	Vedlejší činnost: 0,00 Kč	
33. Minimální vyměřovací základ	138 407,00 Kč	Poznámka: řádky 30 a 32 se vyplňují pouze v případě, byla-li vykonávána hlavní i vedlejší činnost (čtěte pokyny)	
34. Určený vyměřovací základ	138 407,00 Kč		
35. Vyměřovací základ ze zaměstnání			
36. Součet řádků 34 a 35	138 407,00 Kč		
37. Vyměřovací základ ze SVČ	138 407,00 Kč		
38. Pojistné na DP	40 415,00 Kč		
39. Úhrn zaplacených záloh na DP	23 664,00 Kč		
40. Rozdíl mezi Pojistným a Úhrnem záloh (38 - 39)	16 751,00 Kč		

9 6 6 6 0 8 7 3 9 4

Zdroj: <https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-osvc-2016>

Obr. 4 Výše zálohy pana Maliny na důchodové pojištění a nemocenské v roce 2017

V roce 2017 budu vykonávat SVČ hlavní vedlejší

41. Měsíční vyměřovací základ	11 534,00 Kč
42. Měsíční záloha na DP	3 368,00 Kč
43. Měsíční pojistné na NP	266 Kč

Zdroj: <https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-osvc-2016>

V části Přehledu OSVČ z formuláře Zdravotní pojišťovny Ministerstva vnitra ČR, viz Příloha 16, je vidět příjmy a výdaje za rok 2016, minimální vyměřovací základ, příjmy po odpočtu výdajů, vyměřovací základ, celkovou výši pojistného, doplatek či přeplatek a novou výši zálohy na rok 2017. Vyměřovací základ na řádku číslo 14 neodpovídá 50 % z příjmů pana Maliny, tomu by odpovídala částka 138 407 Kč. Ovšem tato částka pro výpočet pojistného není dle zákona⁸⁹ v odpovídající výši, proto je tam částka 162 036 Kč (27 006x12x0,5).

Obr. 5 Přehled OSVČ - zdravotní pojištění za rok 2016

4. Pojistné OSVČ	
Řádek 1	Příjmy za rok 2016 425 350.00 Kč
Řádek 2	Výdaje za rok 2016 148 537.00 Kč
Řádek 4	Počet měsíců trvání samostatné výdělečné činnosti v roce 2016 12
Řádek 5	Z Řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u ZP MV ČR 12
Řádek 6	Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platil minimální vyměřovací základ 12
Řádek 9	13 503 Kč x Řádek 6 162 036.00 Kč
Řádek 12	Řádek 1 - Řádek 2 276 813.00 Kč
Řádek 14	Vyměřovací základ OSVČ za rok 2016: 0,50 x Řádek 12 (pro < Řádek 9, zapíše se Řádek 9) 162 036.00 Kč
Řádek 16	Pojistné za rok 2016: 0,135 x (Řádek 14 x Řádek 5) / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru) 21 875 Kč

Zdroj: http://www.zpmvcr.cz/_sys_/FileStorage/download/1/348/osvc_2016_v10_zpmv_web.pdf

Obr. 6 Výše zálohy pana Maliny na zdravotní pojištění v roce 2017

Řádek 51	0,135 x 0,5 x Řádek 12 / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru) 1 558 Kč
Typ zálohy	Nová výše zálohy
☒ a) 1 906 Kč ☐ b) výpočet ☐ c) 0 Kč	1 906 Kč

Zdroj: http://www.zpmvcr.cz/_sys_/FileStorage/download/1/348/osvc_2016_v10_zpmv_web.pdf

⁸⁹ ÚZ č. 1097, Zdravotní pojištění. Sagit, a. s., 2016, 224 s. ISBN 978-80-7488-127-5.

Přílohy také obsahují část formuláře daňového přiznání daně z příjmu fyzických osob, viz Příloha 17.

UPLATNĚNÍ PAUŠÁLNÍCH VÝDAJŮ. Za předpokladu, že by se pan Malina rozhodl své výdaje uplatnit procentem z příjmů, jeho daňový základ a tedy i vyměřovací základ pro odvod pojistného na důchodové a zdravotní pojištění by byl v nižší výši. Pan Malina uplatňuje 60 % z příjmů z živnostenského podnikání, jeho výdaje jsou ve výši **255 210 Kč**. Rozdíl mezi příjmy a výdaji je **170 140 Kč**. Přehled o příjmech o výdajích OSVČ za rok 2016, viz Příloha 18, by pak vypadal takto:

Obr. 8 Přehled o příjmech a výdajích pana Maliny (uplatnění paušálních výdajů)

26. Daňový základ	170 140,00 Kč		
27. Počet měsíců, v nichž je SVČ považována za		hlavní 12	vedlejší <input type="text"/>
28. Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ aspoň po část měsíce		hlavní 12	vedlejší <input type="text"/>
29. Průměrný měsíční daňový základ	14 178,33 Kč		
30. Rozdělení daňového základu	0,00 Kč	Hlavní činnost	Vedlejší činnost 0,00 Kč
31. Vypočtený vyměřovací základ	85 070,00 Kč	Hlavní činnost	Vedlejší činnost 0,00 Kč
32. Dílčí vyměřovací základ	0,00 Kč	Hlavní činnost	Vedlejší činnost 0,00 Kč
33. Minimální vyměřovací základ	85 070,00 Kč	Poznámka: řádky 30 a 32 se vyplňují pouze v případě, byla-li vykonávána hlavní i vedlejší činnost (čtěte pokyny)	
34. Určený vyměřovací základ	85 070,00 Kč		
35. Vyměřovací základ ze zaměstnání	<input type="text"/> Kč		
36. Součet řádků 34 a 35	85 070,00 Kč		
37. Vyměřovací základ ze SVČ	85 070,00 Kč		
38. Pojistné na DP	24 841,00 Kč		
39. Úhrn zaplacených záloh na DP	23 664,00 Kč		
40. Rozdíl mezi Pojistným a Úhrmem záloh (38 - 39)	1 177,00 Kč		

9 6 6 6 0 8 7 3 9 4

Zdroj: <https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-osvc-2016>

Obr. 7 Výše zálohy na rok 2017 pana Maliny (uplatnění paušálních výdajů)

V roce 2017 budu vykonávat SVČ	☒ hlavní	☐ vedlejší
41. Měsíční vyměřovací základ	7 090,00 Kč	
42. Měsíční záloha na DP	2 071,00 Kč	
43. Měsíční pojistné na NP	164 Kč	

Zdroj: <https://portal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-osvc-2016>

Kdyby pan Malina uplatnil paušální výdaje je vidět rozdíl v měsíčních zálohách na důchodové pojištění i měsíční pojistné na nemocenské pojištění. Uplatněním paušálních

výdajů by pan Malina zálohy platit v nižší výši. U zdravotního pojištění výše vyměřovacího základu **170 140 Kč**, neodpovídá minimální výši vyměřovacího základu dle zákona, vyměřovacím základem pro odvod pojistného za rok 2016 bude částka **162 036 Kč** a nová výše zálohy, pro rok 2017 bude opět **1 906 Kč**, viz Příloha 19. Pan Malina by také místo daňové evidence vedl jen evidenci příjmů a pohledávek. Přílohy také obsahují část formuláře daňového přiznání daně z příjmu fyzických osob, viz Příloha 20.

4.5 Ostatní příklady odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění

Zaměstnanec pracuje na dohodu o provedení práce a dohodu o provedení činnosti

V případě, že by pan Jahoda nebyl v hlavním pracovním poměru, odvody na sociální a zdravotní pojištění by podléhaly jiným pravidlům (např. rozhodná částka u dohody o provedení práce a jiné). V tomto modelovém příkladu pan Jahoda po část kalendářního roku 2016 pracuje na dohodu o provedení práce a po další část roku na dohodu o provedení činnosti.

Dohoda o provedení práce

Zaměstnavatel s panem Jahodou uzavřel dohodu o provedení práce v rozsahu měsíce ledna roku 2016. Sjednaná odměna je ve výši **16 000 Kč**. V takovémto případě, vzhledem k faktu, že výše odměny přesahuje rozhodující částku pro odvod pojistného na zdravotní a sociální pojištění, bude odvedeno pojistné v této výši:

Tab. 31 Odvod sociální a zdravotního pojištění z DPP

Hrubá mzda 16 000 Kč				
Sociální pojištění	Zaměstnanec	6,5 %	16 000 x 0,065	1 040 Kč
Zdravotní pojištění		4,5 %	16 000 x 0,045	720 Kč
Sociální pojištění	Zaměstnavatel	25 %	16 000 x 0,25	4 000 Kč
Zdravotní pojištění		9 %	16 000 x 0,09	1 440 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pojistné na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a zaměstnavatele bude zaměstnavatelem odvedeno v celkové výši 7 200 Kč. V případě, že by sjednaný příjem pro pana Jahodu byl sjednán např. jen ve výši 7 000 Kč, z tohoto výdělku by pak nebylo placeno sociální a zdravotní pojištění, pokud by panu Jahodovi tedy neplynuly příjmy z jiného pracovního poměru, musel by si pojistné sám doplatit.

Dohoda o provedení činnosti

Zaměstnavatel s panem Jahodou uzavřel dohodu o provedení práce v rozsahu tří měsíců a to května až července roku 2016. Sjednaná odměna za jednotlivý měsíc je ve výši **8 000 Kč**. Mzda opět převyšuje rozhodnou částku pro odvod pojistného na sociální a zdravotní pojištění. Pojistné bude odvedeno v této výši:

Tab. 32 Odvod sociální a zdravotního pojištění z DPČ

Hrubá mzda 8 000 Kč				
Sociální pojištění	Zaměstnanec	6,5 %	8 000 x 0,065	520 Kč
Zdravotní pojištění		4,5 %	8 000 x 0,045	360 Kč
Sociální pojištění	Zaměstnavatel	25 %	8 000 x 0,25	2 000 Kč
Zdravotní pojištění		9 %	8 000 x 0,09	720 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pojistné na sociální a zdravotní pojištění za zaměstnance a zaměstnavatele bude zaměstnavatelem odvedeno v celkové výši 3 600 Kč. I v tomto případě pokud by příjem nepřevýšil rozhodnou částku a za poplatníka by nebyl plátcem pojistného stát, muselo by pojistné být doplaceno.

Souběh zaměstnání a samostatně výdělečné činnosti - Osoba samostatně výdělečně činná vykonává svou samostatně výdělečně činnost jako vedlejší

Pan Jahoda se při zaměstnání rozhodl přivydělat výrobou marmelád. Hlavním zdrojem příjmů je pro něj zaměstnání, kde dosahuje příjmu **27 006 Kč** a tak svou podnikatelskou činnost provozuje jako vedlejší. Prodej marmelád mu za rok 2016 vynesou zisk ve výši **48 900 Kč**. Tato částka nedosahuje rozhodné částky **63 813 Kč**, proto pan Jahoda nebude muset v prvním roce svého podnikání platit sociální pojištění. Z této částky také vzhledem k faktu, že jde o činnost vedlejší, nebude muset odvádět v pravidelném intervalu jednoho měsíce minimální zálohy na zdravotní pojištění. Na konci období v Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016 provede pouze doplatek vypočtený na základě skutečně dosažených příjmů a výdajů. Ze zaměstnání by mu z hrubé mzdy **27 006 Kč** bylo odvedeno na sociálním a zdravotním pojištění:

Tab. 33 Odvod SP a ZP souběh zaměstnání a samostatně výdělečné činnosti

Hrubá mzda 27 006 Kč				
Sociální pojištění	Zaměstnanec	6,5 %	27 006 x 0,065	1 756 Kč
Zdravotní pojištění		4,5 %	27 006 x 0,045	1 216 Kč
Sociální pojištění	Zaměstnavatel	25 %	27 006 x 0,25	6 752 Kč
Zdravotní pojištění		9 %	27 006 x 0,09	2 431 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Celkový odvod za zaměstnance a zaměstnavatele je ve výši **12 154 Kč**. Ze samostatně výdělečné činnosti by pojistné na důchodové pojištění vzhledem k výši zisku neplatil vůbec (ovšem nedojde k započtení tohoto roku do důchodu) a doplatek na zdravotní pojištění by byl ve výši **3 301 Kč** ($48\,900 \times 0,5 \times 0,135$).

5 Zhodnocení

Byly provedeny zákonné odvody na pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění u zaměstnance pana Jahody a osoby samostatně výdělečně činné pana Maliny. Odvod na toto pojistné byl proveden ve dvou variantách a to z průměrné mzdy **27 006 Kč** a z minimální mzdy **9 900 Kč**, platných pro rok 2016. Pan Jahoda v první variantě tedy dosahoval hrubého příjmu ve výši **27 006 Kč** a v druhé variantě hrubého příjmu ve výši **9 900 Kč**. Zisk pana Maliny se po rozdílu mezi jeho příjmy a výdaji skutečně vynaloženými na dosažení, udržení a zajištění příjmů rovnal **27 006 Kč**. Minimální mzdy pan Malina po odpočtu skutečně vynaložených výdajů nedosahoval z důvodu výše minimálních záloh, které by musel ve svém prvním roce podnikání měsíčně platit. Již od prvního měsíce je značně zřejmá neefektivnost podnikání s dosaženým příjmem v této výši. Odvody na sociálním a zdravotním pojištění byly provedeny za jednotlivé kalendářní měsíce roku 2016.

5.1 Konečná výše odvodu pojistného za celý kalendářní rok 2016 a jednotlivé měsíce – Pan Jahoda

Tab. 34 Sumarizace odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění za rok 2016 v Kč – Průměrná mzda

Měsíce	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
Vyměřovací základ SP a ZP	27 006	27 006	27 006	11 574	27 006	27 006	26 278	27 006	27 006	27 006	26 920	25 050	305 870
SP zaměstnanec	1 756	1 756	1 756	753	1 756	1 756	1 709	1 756	1 756	1 756	1 750	1 629	19 889
SP zaměstnavatel	6 751	6 751	6 751	2 893	6 751	6 751	6 569	6 751	6 751	6 751	6 730	6 262	76 467
ZP zaměstnanec	1 216	1 216	1 216	521	1 216	1 216	1 183	1 216	1 216	1 216	1 212	1 128	13 772
ZP zaměstnavatel	2 430	2 430	2 430	1 042	2 430	2 430	2 365	2 430	2 430	2 430	2 423	2 254	27 524

Zdroj: vlastní zpracování na základě výstupu mzdového listu z účetního programu Pohoda.

Úhrn příjmů pana Jahody od zaměstnavatele je **305 870 Kč**. Sociální pojištění za zaměstnance je v celkové výši **19 889 Kč** a zdravotní pojištění **13 772 Kč**. Sociální pojištění zaměstnavatele je v celkové výši **76 467 Kč** a zdravotní pojištění **27 524 Kč**. Výše pojistného u uvedených pojištění (sociálním a zdravotním) se odvíjela od vyměřovacího základu, který se měnil na základě toho, kdy byl pan Jahoda nemocný, čerpal dovolenou, osobní volno či od zaměstnavatele dostal prémie. Celková výše pojistného, které je zaměstnanci strženo ze mzdy, je **33 661 Kč**. Úhrn čisté mzdy po odpočtu tohoto pojistného a daně z příjmů fyzických **36 690 Kč** je ve výši **235 519 Kč**.

K tomu pan Jahoda za tento rok dostal ještě náhrady za nemoc, kterou prodělal v dubnu a to **4 712 Kč**.

Tab. 35 Sumarizace odvodů pojistného na sociální a zdravotní pojištění za rok 2016 v Kč - Minimální mzda

Měsíce	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Celkem
Vyměřovací základ SP a ZP	9 900	9 900	9 900	4 243	9 900	9 900	9 873	9 900	9 900	9 900	9 998	10 277	113 591
SP zaměstnanec	644	644	644	276	644	644	642	644	644	644	650	669	7 389
SP zaměstnavatel	2 475	2 475	2 475	1 060	2 475	2 475	2 468	2 475	2 475	2 475	2 499	2 569	28 397
ZP zaměstnanec	446	446	446	191	446	446	445	446	446	446	450	463	5 117
ZP zaměstnavatel	891	891	891	382	891	891	888	891	891	891	900	925	10 223

Zdroj: vlastní zpracování na základě výstupu mzdového listu z účetního programu Pohoda.

U minimální mzdy činí úhrn příjmů pana Jahody od zaměstnavatele **113 591 Kč**. Sociální pojištění za zaměstnance je v celkové výši **7 389 Kč** a zdravotní pojištění **5 117 Kč**. Sociální pojištění zaměstnavatele je v celkové výši **28 397 Kč** a zdravotní pojištění **10 223 Kč**. Výše pojistného u uvedených pojištění se rovněž odvíjí od vyměřovacího základu. Skutečnosti, které nastaly, jsou totožné jako u průměrné mzdy. Celková výše pojistného zaměstnance, která mu je stržena ze mzdy je **12 506 Kč** (plus k tomu doplatek ze strany zaměstnance ve výši 4 Kč za červenec, kdy čerpal dovolenou a výše pojistného by nedosahovala zákonem určenou výši minimální zálohy na zdravotní pojištění). Úhrn čisté mzdy po odpočtu tohoto pojistného a daně z příjmů fyzických **0 Kč** je ve výši **101 085 Kč**. K tomu dostane náhradu mzdy za nemoc **1 776 Kč**.

5.2 Úhrn zaplacených záloh na pojistném za jednotlivé měsíce a pojistné za kalendářní rok celkem – pan Malina

Tab. 36 Úhrn zaplacených záloh v Kč

Měsíce	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Úhrn zaplacených záloh
Důchodové pojištění	1 972	1 972	1 972	1 972	1 972	1 972	1 972	1 972	1 972	1 972	1 972	1 972	23 664
Zdravotní pojištění	1 823	1 823	1 823	1 823	1 823	1 823	1 823	1 823	1 823	1 823	1 823	1 823	21 876
Nemocenské pojištění	115	115	115	115	115	115	115	115	115	115	115	115	1 380
Komentář	Zálohy jsou placeny v minimální výši, vyměřovacím základem je průměrná mzda 27 006 Kč.												

Zdroj: vlastní zpracování

Tab. 37 Výše pojistného z přehledu OSVČ a výše zálohy pro rok 2017 v Kč

Pojistné na DP	Úhrn zaplacených záloh	Rozdíl mezi pojistným a úhrnem	Výše zálohy 2017	
40 415	23 664	16 751 (doplatek)	DP 3 368	NP 266
Pojistné na ZP	Úhrn zaplacených záloh	Rozdíl mezi pojistným a úhrnem	Výše zálohy 2017	
21 875	21 876	1 (přeplatek)	1 906	

Zdroj: vlastní zpracování na základě vyplnění Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016 dostupného z: <https://eportal.cssz.cz/web/portal/tiskopisy-osvc-2016>

Tab. 38 Úhrn příjmů pana Maliny v Kč

Měsíce	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Úhrn příjmů
Příjmy (po odpočtu výdajů)	27 006	27 006	27 006	6 752	27 006	27 006	6 752	27 006	27 006	27 006	20 255	27 006	276 813

Zdroj: vlastní zpracování

Pan Malina na zálohách za důchodové pojištění zaplatil **23 664 Kč** na zdravotní pojištění **21 876 Kč** a na nemocenské pojištění **1 380 Kč**. Vyčíslené pojistné na Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016 je ve výši **40 415 Kč**. Po odečtení záloh panu Malinovi vyjde doplatek **16 751 Kč** a výše zálohy na důchodové pojištění bude **3 368 Kč** a na nemocenské pojištění **266 Kč**. Pojistné na zdravotní pojištění odpovídá úhrnu zaplacených záloh s rozdílem **1 Kč**. Výše zálohy pro rok 2017 bude v minimální **1 906 Kč** výši stanovené pro tento rok. Zisk po odpočtu pojistného na důchodové pojištění, zdravotní pojištění a nemocenské pojištění činí **213 143 Kč**. Z této částky musí být ještě odvedeno na dani z příjmů fyzických osob (viz daňové přiznání v Příloze) **16 680 Kč**.

5.3 Porovnání odvodů na pojistném u zaměstnance pana Jahody a OSVČ pana Maliny – průměrná mzda

Tab. 39 Odvody celkem za kalendářní rok 2016 na sociální a zdravotním pojištění v Kč

Položky/subjekty	Pan Jahoda	Pan Malina
Vyměřovací základ SP a ZP	305 870	138 407/162 036
Sociální/důchodové pojištění	19 889	40 415
Zdravotní pojištění	13 772	21 875
Mzda/zisk po odpočtu SP a ZP	272 209	213 143

Zdroj: vlastní zpracování; * při výpočtu zisku u pana Maliny je brán v potaz i odečet na nemocenské pojištění

Uvedená tabulka porovnává odvody z průměrné mzdy. Vyměřovací základ pana Jahody za kalendářní rok 2016 je **305 870 Kč**. Odvody na sociální pojištění má v celkové výši **19 889 Kč** a na zdravotní pojištění ve výši **13 772 Kč**. Čistá mzda po odpočtu výdajů sociálního a zdravotního pojištění je **272 209 Kč**. Vyměřovací základ pana Maliny je **138 407 Kč**. Pojistné na důchodové pojištění je ve výši **40 415 Kč**, vzhledem k tomu, že je pan Malina plátcem nemocenského pojistného připočítává se k této částce **1 380 Kč**. U zdravotního pojištění je vyměřovací základ částka **162 036 Kč**, pojistné na zdravotní pojištění je tak **21 875 Kč**. Čistý zisk po odpočtu výdajů je **213 143 Kč**. (V tabulce je proveden pouze odečet pojistného na sociální a zdravotní pojištění, ne daně z příjmů fyzických osob.)

Z uvedených výsledků vyplývá, že pan Jahoda jako zaměstnanec v tomto modelovém příkladu dosahuje vyššího vyměřovacího základu než osoba samostatně výdělečně činná, pan Malina. Důvodem je zohlednění faktorů ovlivňujících výši příjmů, kde na straně jedné výpočty u zaměstnance demonstrují náhrady mzdy za dovolenou a pracovní neschopnost a na straně druhé je podnikatel, jehož výpočty jsou brány v potaz chronologicky se zaměstnancem a vyobrazují tak situaci, kdy si například za týden z důvodu čerpání třítydenní dovolené přijde jen na zlomek příjmu, co zaměstnanec. Pojistné na sociální pojištění a zdravotní pojištění sražené ze mzdy pana Jahody je v nižší výši než u pana Maliny, ovšem je nutné brát v úvahu i náklad zaměstnavatele na toto pojistné, který za pana Jahodu odvedl a to v celkové výši za kalendářní rok 2016 na sociálním pojištění **76 468 Kč** a na zdravotním pojištění **27 524 Kč**. V případě součtu pojistného na sociální a zdravotní pojištění zaměstnance a zaměstnavatele dosahuje toto pojistné výrazně vyšší sumy než celkové pojistné pana Maliny, ovšem konečná částka, která je na pojistné odvedena z hrubých příjmů pana Jahody a z příjmů po odpočtu výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů pana Maliny je vyšší u pana Maliny a chronologicky tak i výše jeho zisku vychází v nižší výši.

V roce 2017 měsíční záloha na zdravotní pojištění pana Maliny je v minimální výši, záloha na důchodové pojištění je **3 369 Kč** a na měsíční pojistné na nemocenské pojištění bude platit **266 Kč**. Již se nejedná o první rok podnikání, tudíž se vychází z Přehledu o příjmech a výdajích a pan Malina již nemá právo volby platit minimální zálohy na toto pojištění. Výhodou samostatně výdělečné činnosti oproti zaměstnání je variabilita ve výši příjmů, která nemusí být měsíčně oproti mzdě zaměstnance pana Jahody fixní. Pan Jahoda hypoteticky pracující jako zaměstnanec i po celý příští rok by tedy opět dosahoval mzdy **27 006 Kč** a opakovaně by tak odváděl stejnou výši pojistného (záleží na událostech v daném měsíci). Naopak příjmy pana Maliny se mohou oproti předchozímu roku lišit a výrazně vzrůst. Z těchto „nových“ příjmů by pak byla opět následně vypočítána záloha pro následující rok. Do různých příjmů podnikatele se pak tedy promítá různá výše zálohy.

Zaměstnání zaměstnanci garantuje fixní mzdu, v případě čerpání dovolené náhradu mzdy za dovolenou, v situaci nemoci, náhradu mzdy za pracovní neschopnost a po uplynuté době splňující kritérium pro výplatu dávek na nemocenské pojištění, nemocenskou. Dále mohou

být zaměstnavatelem vypláceny prémie a různá osobní ohodnocení. Dle právních norem, zaměstnanec jako osoba nemá povinnost sama zajišťovat odvody na pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění či odvod daně z příjmů fyzických osob, to vše je v kompetenci zaměstnavatele. Na druhé straně je osoba samostatně výdělečně činná, pro kterou jen založení samotného podnikání obnáší spoustu povinností vůči veřejným úřadům a dodržování jistých regulí, kterých stále přibývá, zvláště v roce 2017. Předním rozdílem oproti zaměstnání je fakt, kdy podnikateli se nedostává žádných náhrad za dovolenou a nemocenská se mu dostává až od 15. dne pracovní neschopnosti. V tomto případě nastává otázka, zdali je výhodné si toto pojištění platit. Důchodové a zdravotní pojištění odvádí měsíčně formou záloh a na konci roku provádí případný doplatek na uvedená pojistné. Stěžejním bodem pro podnikatele by měl být propočet svých měsíčních příjmů, které by měly dosahovat alespoň takové výše, kde by zisk po odvodu sociálního, zdravotního a následně i po odvodu daně z příjmů byl vyšší než kdyby například chodil do zaměstnání, kde by dosahoval průměrné mzdy. Takovéto podnikání se pak dá označit za opravdu výdělečné. Zaměstnání by se tak dalo označit jako za „pohodlnější“ formu výděлку, kdy na zaměstnance, co se týče právních záležitostí ohledně mezd (zákonné odvody na pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění) nespadá tolik zodpovědnosti, ovšem výše jeho výděлку je stále fixní, vyjma případů, kdy zaměstnanec povýší. A podnikání, kdy podnikatel pracuje na své „vlastní náklady“ se dá označit za rizikovější, kde dále i z psychologického hlediska může na podnikatele působit i větší stresový faktor, protože výše jeho příjmu závisí čistě na něm. Zákonné odvody sociálního a zdravotního pojištění musí odvádět, jak zaměstnanec, tak osoba samostatně výdělečně činná je ovšem na preferenci individuálního člověka zdali dá přednost závislé činnosti či samostatně výdělečné činnosti.

5.4 Zhodnocení výše starobního důchodu zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné

Starobní důchod, na který bude mít nárok zaměstnanec pan Jahoda a podnikatel pan Malina je v rozdílné výši. Pro představu práce znázorňuje modelový výpočet u těchto dvou osob, kdy předpokládaná doba jejich pojištění je **40 let**. Osobní vyměřovací základ u

zaměstnanec je fixně stanoven ve výši **27 006 Kč** a u osoby samostatně výdělečně činné **13 503 Kč**.⁹⁰

Tab. 40 Výpočet starobního důchodu

Položky ve výpočtu	Pan Jahoda	Pan Malina
Osobní vyměřovací základ	27 006 Kč	13 503 Kč
Doba pojištění	40 let	40 let
První redukční hranice (započte se 100 %)	11 883 Kč	11 883 Kč
Druhá redukční hranice (započte se 26 % z částky 15 123 Kč →27 006 - 11 883)	3 932 Kč	422 Kč
Výpočtový základ (11 883 + 3 932)	15 815 Kč	12 305 Kč
Zápočet za odpracované roky (40 x 1,5 %)	60 %	60 %
Procentní výměra důchodu (15 815 x 60 %)	9 489 Kč	7 383 Kč
Základní výměra důchodu	2 440 Kč	2 440 Kč
Měsíční starobní důchod	11 929 Kč	9 823 Kč

zdroj: vlastní zpracování

Důchod pana Jahody, který je zaměstnaný, bude o **2 106 Kč** vyšší než důchod pana Maliny. Aby podnikatelé nebyli nuceni v důchodu snižovat své životní standardy, měli by dosahovat alespoň takového zisku, při kterém by si pak v budoucnu mohli od státu nárokovat důchod alespoň například ve výši **11 000 Kč**. Nižší částka důchodu osob samostatně výdělečně činných je v podstatě „daní“ za to, že podnikatel si může zajistit vyšší měsíční příjem oproti zaměstnanci, jehož příjem je za daných podmínek fixní.

5.5 Zhodnocení nemocenské plynoucí zaměstnanci a osobě samostatně výdělečně činné

Podmínky pro vznik nároku na tuto dávku splňuje pan Jahoda i pan Malina. Pan Jahoda je nemocenského pojištění jako zaměstnanec účasten povinně a osoba samostatně výdělečně

⁹⁰ U zaměstnanec je průměrná měsíční mzda za odpracované roky v současné hodnotě stanovena ve výši 27 006 Kč. Dřívější příjmy nejsou přepočítány na současnou úroveň pomocí koeficientů zohledňujících inflaci. U osoby samostatně výdělečně činné je dán předpoklad dosažení stejného příjmu ve všech letech ovlivňujících výši důchodu, osobní vyměřovací základ je stanoven jako polovina měsíčního daňového základu.

činná, pan Malina si toto pojištění dobrovolně platí v minimální výši **115 Kč**. Následující tabulka porovnává dávky nemocenské, které v době dlouhodobé pracovní neschopnosti poplynou panu Jahodovi a panu Malinovi.

Tab. 41 Nemocenské plynoucí zaměstnanci a osobě samostatně výdělečně činné v Kč

Položky/subjekty	Pan Jahoda	Pan Malina
Počet kalendářních dnů nemocenského od 15. dne PN	4	4
Denní výše nemocenské	480	89
Nemocenské celkem	1 920	356

zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného vyplývá, že systém sociálního pojištění je v tomto ohledu štedřejší k zaměstnancům. Pokud by pracovní neschopnost osoby samostatně výdělečně činné netrvala v dlouhodobém horizontu, ale jen několik týdnů, pojistné na nemocenské pojištění se jí spíše nevyplatí odvádět.

5.6 Doporučení pro aplikování současného systému u uvedených pojištění

Zaměstnanec je systému sociálního a zdravotního pojištění v České republice účasten nástupem do zaměstnání. Odvodem na zdravotní pojištění se zaměstnanci dostává péče ze strany zdravotnictví a odvodem na sociální pojištění se zaměstnanci započítávají odpracovaná léta do důchodu. V tomto systému odvodů pojistného neexistuje mezera, která by zaměstnanci poskytovala úlevy na placení tohoto pojistného, ovšem lze na základě provedených výpočtů dosáhnout vyšší částky hrubé mzdy pomocí aplikování průměrného hodinového výdělku. Dle dosažených hrubých příjmů zaměstnanec v kalendářních měsících leden až prosinec jsou za jednotlivá kalendářní čtvrtletí počítány průměrné hodinové výdělky (Výše těchto výdělků viz příloha Mzdový list pana Jahody). Dle vzniklých událostí jako dovolená a nemoc, které mají vliv na výši hrubého příjmu, se tyto průměrné hodinové výdělky liší. Při náhradě mezd za prvních 14 dnů pracovní neschopnosti, vyjma karenční doby, a při náhradě mzdy za dovolenou se vychází z průměrného hodinového výdělku za kalendářní čtvrtletí předcházející čtvrtletí, ve kterém

tato událost nastala. Doporučením pro pana Jahodu je tak například čerpání dovolené v měsíci, kdy v předcházejícím čtvrtletí dosáhl vysokého průměrného hodinového výdělku. Výše jeho hrubé mzdy tak dosáhne částky vyšší, než kdyby čerpal dovolenou v jiném měsíci.

Doporučením pro osobu samostatně výdělečně činnou je zauvažování nad platbou pojistného na nemocenské pojištění. Zálohy na pojistné podnikatel nemusí platit jen v případě, nastala-li skutečnost nemoci po celý kalendářní měsíc a dále mu je nemocenská vyplácena až od 15. dne. Za předpokladu, že je podnikatel během roku vždy jen pár dnů nemocný, platba pojistného na nemocenské pojištění se nevyplatí. Dalším doporučením za předpokladu, že podnikatel s podnikáním teprve začíná, je platba měsíčních záloh na pojistné na sociální zabezpečení, lepší je rozložení částek do celého roku a pak provést následný doplatek snížený o tyto zálohy než pak na konci roku doplácet plnou výši tohoto pojistného, která není nízká. Podnikatel by tak měl vysoký jednorázový výdaj.

6 Závěr

Analýzou v práci uvedených modelů fyzických osob a to zaměstnance pana Jahody a osoby samostatně výdělečně činné pana Maliny, byly na základě současného systému sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění vyhodnoceny zákonné odvody pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění z jejich příjmů.

Předmětem hlavního výpočtu byl příklad sestavený na celý kalendářní rok 2016 pracující s průměrnou a minimální mzdou platnou pro tento rok, vyhlášenou Ministerstvem práce a sociálních věcí. V rámci tohoto příkladu byly zohledněny události mající vliv na vyměřovací základ pro odvod tohoto pojistného. Události jsou sestaveny zrcadlově u zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, aby výsledky byly co nejvíce srovnatelné a zobrazovaly tak maximální měrou spolehlivě rozdíly mezi odvody na pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění u zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné.

V rámci početních operací se u zaměstnance pana Jahody vycházelo z čerpání dovolené, nemoci, osobního volna bez náhrady příjmů a osobního ohodnocení ve formě prémie. Události u podnikatele pana Maliny vznikají analogicky s událostmi u zaměstnance pana Jahody, až na případ osobního ohodnocení ve formě prémie. V závěrečné diskuzi je zohledněn i fakt, kladoucí důraz na rozdíl v příjmech u pana Jahody vydávajícího fixní mzdu a pana Maliny, jehož příjmy se liší v závislosti na tom, kolik si ze své samostatně výdělečné činnosti vydělá.

Závěrečným výstupem z modelového příkladu je roční výše vyměřovacího základu u uvedených subjektů, výše pojistného na sociální u pana Jahody a důchodové + nemocenské pojištění u pana Maliny, výše pojistného na zdravotní pojištění a celková výše úhrnu příjmů po odpočtu odvodů na uvedená pojištění. U pana Maliny jsou zohledněny i zálohy na pojistné pro rok 2017. Uvedené závěrečné výsledky, které porovnávají zaměstnance a osobu samostatně výdělečně činnou, vycházejí z výpočtů s průměrnou mzdou. Výpočty s minimální mzdou jsou zohledněny u pana Jahody, u pana Maliny již ne vzhledem ke zjištění, že při dosahování takového příjmu by pro něj byla jeho činnost prodělečná. Jeho minimální zálohy na důchodové a zdravotní pojištění by při minimální mzdě byly

v celkové výši 3 795 Kč. Jeho příjem by tak po odvodech pojistného u uvedených pojištění byl pouhých 6 105 Kč. Z provedených výpočtů je vyměřovací základ vyšší u pana Jahody a to v částce 305 870 Kč. Odvedené pojistné pouze za zaměstnance je 19 889 Kč na sociálním pojištění a 13 772 Kč na zdravotním pojištění. Celková částka pojistného strženého ze mzdy zaměstnance pana Jahody je nižší, oproti odvedenému pojistnému pana Maliny, který na důchodovém a nemocenském pojištění odvede 41 795 Kč a na zdravotním pojištění 21 875 Kč. S celkovými příjmy 272 209 Kč po odpočtu těchto odvodů je pak na tom lépe pan Jahoda oproti panu Malinovi, jehož příjem je 213 143 Kč. Na druhou stranu v případě součtu pojistného za zaměstnance i zaměstnavatele je toto pojistné oproti pojistnému pana Maliny naopak vyšší. Pojistné na sociální zabezpečení za zaměstnance a zaměstnavatele je v celkové výši 96 356 Kč a pojistné na zdravotní pojištění ve výši 41 296 Kč. Závěrem tedy vyplývá, že vyšší pojistné odvede zaměstnavatel, pro kterého toto pojistné není nízkým nákladem, ale odvedené pojistné stržené přímo z příjmu je vyšší u podnikatele než u zaměstnance. Je nutné brát v potaz rozložení příjmů podnikatele pana Maliny v modelovém příkladu, které jsou pro tento příklad zvoleny tak, aby odpovídaly příjmům pana Jahody. Za jiných okolností je zřejmé, že podnikatel, jehož příjem není „ohraňčen“ shora jako u zaměstnance, si za daných podmínek může vydělat mnohem více, a jeho příjem po odpočtu pojistného může dosahovat vyšší částky než příjem zaměstnance. V souvislosti s podnikáním je také dobré zohlednění starobního důchodu, kde jsou naopak zvýhodněni zaměstnanci.

Odvody na pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění jsou nevyhnutelné a vždy o ně bude příjem, ať už zaměstnance či osoby samostatně výdělečně činné snížen. Na druhou stranu toto pojistné zaujímá velký podíl na příjmu do státního rozpočtu, ze kterého výdaje plynou na financování či „pomoc“ občanům, například ve formě čerpání služeb ze strany zdravotních institucí, financování důchodů apod.

Práce poskytla základní přehled operací s odvody pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. Definovala rozdíly mezi odvody u zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné. V závislosti na rozdílné výši v těchto odvodech u uvedeného pojistného je zřejmé, že odvody jsou z příjmů těchto osob strženy vždy, a to nezávisle na podnikání

nebo závislé činnosti. Proto je jen na osobní preferenci člověka, zdali se vydá cestou do podnikatelské sféry související s rizikem, či dá přednost zaměstnání.

7 Seznam použitých zdrojů

Seznam odborné literatury

ARNOLDOVÁ, Anna. Sociální péče. 1 vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2015, 240 s. ISBN 978-80-247-5147-4

ARNOLDOVÁ, Anna. Sociální zabezpečení I. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2012, 352 s. ISBN 978-80-247-3724-9

BLAŠČÍKOVÁ, Jarmila. 1000 řešení. 1. vyd. Český Těšín: Poradce, s. r. o., 2016, 120 s. ISSN 1212, 4710

BULLA, Miroslav. Pomocník mzdové účetní 1. vyd. Český Těšín: Poradce, s. r. o., 2016, 23 s. ISBN 978-80-7365-367-5

COSTA-FONT, Joan, GREER, L. Scott. Federalism and Decentralization in European Health and Social Care. 1st published England: Palgrave Maxmillian, 2013, 291 p. ISBN 978-0-230-28524-8.

ČERVINKA, Tomáš. Zdravotní pojištění s komentářem a příklady 2016. 8. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 159 s. ISBN 978-80-7263-999-1

DUKOVÁ, Ivana, DUKA, Martin, KOHOUTOVÁ, Ivanka. Sociální politika. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2013, 200 s. ISBN 978-80-247-3880-2

MARKOVÁ, Hana. Daňové zákony 2016. 25. vyd. Praha: GRADA Publishing, a. s., 2016, 288 s. ISBN 978-80-271-9019-5.

MATTHIES, Aila-Leena, UGGERHOJ, Lars. Participation, Marginalization and Welfare services. 1st published Routledge: Ashgate Publishing, 2014, 299 p. ISBN 978-14-0946-352-8.

ŠLAPÁK, Milan, SVOBODOVÁ, Kamila, ŠŤASTNÁ, Anna, HOLUB, Martin. Informování občanů o nabytých důchodových právech a souvisejících skutečnostech nositelem pojištění. 1. vyd. Praha: Výzkumný ústav práce a sociálních věcí, v. v. i., 2015, 79 s. ISBN 978-80-7416-217-6.

ÚZ č. 1121, Sociální pojištění 2016. Sagit, a. s., 2016, 368 s. ISBN 978-80-7488-152-7.

ÚZ č. 1097, Zdravotní pojištění. Sagit, a. s., 2016, 224 s. ISBN 978-80-7488-127-5.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta. Pojistné na sociální zabezpečení s komentářem a příklady k 1. 1. 2016. 7. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 151 s. ISBN 978-80-7263-988-4.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta, DANĚK, Antonín. Sociální a zdravotní pojištění v roce 2015, Dotazy z praxe. 2. roční vyd. Praha: Svaz účetních, 2015, 64 s. ISBN 978-80-87367-54-4.

ŽENÍŠKOVÁ, Marta, PŘIB, Jan. Zákon o nemocenském pojištění s komentářem a příklady od 1. 1. 2016. 9. aktualizované vyd. Olomouc: Anag, spol. s. r. o., 2016, 280 s. ISBN 978-80-7263-993-9

Seznam internetových zdrojů

BUŘÍNSKÁ, Barbora. Lidé ve výpočtu důchodů tápou aneb deset nejčastějších mýtů o penzích. *Novinky.cz* [Online]. [cit. 2015 – 08- 16]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/finance/345451-lide-ve-vypoctu-vyse-duxodu-tapou-aneb-deset-nejcastejsich-mytu-o-penzich.html>

ČESKÁ TISKOVÁ KANCELÁŘ. Nejvíc nových pojištěnců získaly VZP a oborová pojišťovna. *Ceskenoviny.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-20]. Dostupné z: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/nejvic-novych-pojistencu-ziskaly-vzp-a-oborova-pojistovna/1338482>

ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. *Cssz.cz*. [Online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/media/tiskove-zpravy/tiskove-zpravy-2016/20160108-cssz-historicky-nejvyssi-vyber-na-pojistnem-v-roce-2015-cinily-prijmy-na-socialni-zabezpece.htm>

ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. Profil organizace. *Cssz.cz*. [Online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/profil-organizace/>

ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. Starobní důchody. *Cssz.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-17]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/duxodove-pojisteni/davky/starobni-duxody.htm>

ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. Příjmy a výdaje na sociální zabezpečení. *Cssz.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-21]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/o-cssz/informace/statistiky/ekonomicke-ukazatele/prijmy-a-vydaje-na-socialni-zabezpeceni/>

ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. Účast na pojištění. *Cssz.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-19]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/ucast-na-pojisteni/>

ČESKO. Česká správa sociálního zabezpečení. Účast na pojištění. *Cssz.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-19]. Dostupné z: <http://www.cssz.cz/cz/nemocenske-pojisteni/ucast-na-pojisteni/>

ČESKO. Český statistický úřad. Ekonomické výsledky zdravotních pojišťoven – 1. čtvrtletí 2016. *Czso.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomicke-vysledky-zdravotnich-pojistoven-1-ctvrtleti-2016>

- ČESKO. Český statistický úřad. Příjmy i náklady zdravotních pojišťoven byly vyšší. *Czso.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-20]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/ekonomicke-vysledky-zdravotnich-pojistoven-1-ctvrtleti-2016>
- ČESKO. Ministerstvo financí České republiky. II. pilíř – důchodové spoření (ukončení). *Mfcr.cz* [Online]. [cit. 2015 – 08- 15]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/soukromy-sektor/soukrome-penzijni-systemy/ii-pilir-duchodove-sporeni#1>
- ČESKO. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Systém sociálního zabezpečení v České republice. *Mpsv.cz* [Online]. [cit. 2015 – 03- 10]. Dostupné z: http://www.mpsv.cz/files/clanky/7175/ssz_cr_cz.pdf
- ČESKO. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Státní politika zaměstnanosti. *Businessinfo.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/statni-politika-zamestnanosti-3311.html>
- ČESKO. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Důchodové pojištění. *Mpsv.cz* [Online]. [cit. 2015 – 08- 16]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/3#dd>
- ČESKO. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Invalidní důchody. *Mpsv.cz* [Online]. [cit. 2015 – 08- 16]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/619>
- ČESKO. Ministerstvo práce a sociálních věcí. Penze se počítá z výdělků už od roku 1986. *Mpsv.cz* [Online]. [cit. 2015 – 08- 16]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/cs/14886>
- ČESKO. Penzijní společnost České pojišťovny. Jak funguje I. pilíř?. *Pfcp.cz* [Online]. [cit. 2015 – 08- 15]. Dostupné z: <https://www.pfcp.cz/vse-o-penzich/klient/schema-fungovani-penzijniho-systemu/jak-funguje-i.-pilir.html>
- DELOITTE. Living and working in Switzerland. *Deloitte.com*. [Online]. [cit. 2016-08-23]. Dostupné z: <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ch/Documents/tax/ch-en-tax-living-working-switzerland-global-employer-services-29042014.pdf>
- DLOUHÁ, Petra. Novinka pro podnikatele: Sociální pojištění v roce 2016. *Penize.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-17]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/podnikani/306364-novinky-pro-podnikatele-socialni-pojisteni-v-roce-2016>
- GOLA, Petr. Nemocenské dávky v roce 2016. *Finexpert.e15.cz* [Online]. [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://finexpert.e15.cz/nemocenske-davky-v-roce-2016>
- GOLA, Petr. Překročení maximálního vyměřovacího základu. *Finance.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-17]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/mzda/vypocet-mzdy-a-zalohy-na-dan/prekroceni-maximalniho-vymerovaciho-zakladu/>

GOLA, Petr. Zaměstnanci a daně v roce 2016. In: Mladá fronta, a. s. *Finexpert.e15.cz*. [Online]. © 2016 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://finexpert.e15.cz/zamestnanci-a-dane-v-roce-2016>

iPODNIKATEL. Co musí OSVČ vědět o zdravotním pojištění. *iPodnikatel.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-19]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Zdravotni-pojisteni/co-musi-osvc-vedet-o-zdravotnim-pojisteni/Vymerovaci-zaklady-zalohy-na-zdravotni-pojisteni-OSVC.html>

JANECKÁ, Zdenka. Co musíte vědět o sociálním pojištění OSVČ. *IPodnikatel.cz*. [Online]. © 2012 [cit. 2016-03-21]. Dostupné z: <http://www.ipodnikatel.cz/Socialni-pojisteni/co-musite-vedet-o-socialnim-pojisteni-osvc.html>

KANDLEROVÁ, Kateřina. Odvody sociálního a zdravotního pojištění ze mzdy. *Portal.pohoda.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-19]. Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/mzdy-a-prace/odvody-zamestnavatele-na-socialnim-a-zdravotnim-po/>

KANDLEROVÁ, Kateřina. Odvody sociálního a zdravotního pojištění ze mzdy. In: STORMWARE s.r.o. *Portal.pohoda.cz*. [Online]. © 2012 [cit. 2016-03-22]. Dostupné z: <http://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/mzdy-a-prace/odvody-zamestnavatele-na-socialnim-a-zdravotnim-po/>

KENDLER, Ladislav. Rozdíl mezi hlavní a vedlejší samostatnou výdělečnou činností – I. část. In: STORMWARE s.r.o. *Portal.pohoda.cz*. [Online]. © 2012 [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/chci-zacit-podnikat/rozdil-mezihlavni-a-vedlejsi-samostatnou-vydelecn/>

KUČEROVÁ, Dagmar. Zálohy na sociální a zdravotní pojištění od roku 2016. In: Internet Info, s.r.o. *Podnikatel.cz*. [Online]. © 2007 - 2016 [cit. 2016-03-23]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/clanky/zalohy-na-socialni-a-zdravotni-pojisteni-od-roku-2016/>

PORTÁL VEŘEJNÉ SPRÁVY. Důchodové pojištění. *Portal.gov.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-17]. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/portal/obcan/situace/191/192/4529.html>

REDAKCE. Odvod a placení sociálního pojištění u OSVČ. *Finance.cz* [Online]. [cit. 2016-08-18]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/dane-a-mzda/dane-z-prijmu/socialni-pojisteni-osvc/odvod-a-placeni/>

REDAKCE PENÍZE.CZ. Sociální pojištění. *penize.cz*. [Online]. [cit. 2016-08-06]. Dostupné z: <http://www.penize.cz/80476-socialni-pojisteni>

SUSTAINABLE GOVERNANCE INDICATORS. Social policies. *Sgi-network.org*. [Online]. [cit. 2016-08-23]. Dostupné z: http://www.sgi-network.org/2014/Czech_Republic/Social_Policies

ŽAKOVÁ, Markéta. Systém sociálního zabezpečení v ČR. In: Galio, crossmedia. *Icm.cz*. [Online]. © NICM [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://www.icm.cz/system-socialniho-zabezpeceni-v-cr>

8 Přílohy

Příloha 1 Mzdový list pan Jahoda – Průměrná mzda.....	90
Příloha 2 Mzdový list pan Jahoda - Minimální mzda.....	91
Příloha 3 Výplatní list za duben (nemoc) pan Jahoda - průměrná mzda	92
Příloha 4 Výplatní list za duben (nemoc) pan Jahoda - minimální mzda.....	92
Příloha 5 Soupis sociálního a zdravotního pojištění - Průměrná a minimální mzda	93
Příloha 6 Výplatní list za červenec (dovolená) pan Jahoda - minimální mzda.....	94
Příloha 7 Výplatní list za červenec (dovolená) pan Jahoda –průměrná mzda.....	94
Příloha 8 Soupis sociálního a zdravotního pojištění - Průměrná a minimální mzda	95
Příloha 9 Výplatní list za listopad (dovolená) pan Jahoda - minimální mzda	96
Příloha 10 Výplatní list za listopad (dovolená) pan Jahoda – průměrná mzda.....	96
Příloha 11 Soupis sociálního a zdravotního pojištění - Průměrná a minimální mzda	97
Příloha 12 Výplatní list za prosinec (neplacené pracovní volno) pan Jahoda – minimální mzda	98
Příloha 13 Výplatní list za prosinec (neplacené pracovní volno) pan Jahoda – průměrná mzda	98
Příloha 14 Soupis sociálního a zdravotního pojištění - Průměrná a minimální mzda	99
Příloha 15 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016 – sociální pojištění	100
Příloha 16 Přehled OSVČ za rok 2016 - zdravotní pojištění.....	101
Příloha 17 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob 2016.....	102
Příloha 18 Příloha 15 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2016 (paušální výdaje) – sociální pojištění	103
Příloha 19 Přehled OSVČ za rok 2016 (paušální výdaje) - zdravotní pojištění	104
Příloha 20 Přiznání k dani z příjmů fyzických osob 2016 (paušální výdaje)	105

Příloha 1 Mzdový list pan Jahoda – Průměrná mzda

ČASOVÉ ÚDAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Pracovní dny	20	21	21	21	22	22	19	23	21	20	21	21	252
Svátky (dnů)	1	0	2	0	0	0	2	0	1	1	1	1	9
Odrpracované dny	21	21	23	9	22	22	2	23	22	21	17	19	226
Cerpání dovolené (dnů)	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	5	0	20
Nemoc (dnů)	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Odrpracovaná doba celkem	168	168	184	72	176	176	48	184	176	168	136	152	1 808
Neplacené volno (hod)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	24
Omluvená absence (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	3	21
Vyloučené doby (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	3	21
Vyloučené doby ELDP (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	18
MZDOVÉ ÚDAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Průměrný výdělek	146,77	146,77	146,77	155,80	155,80	155,80	154,68	154,68	154,68	151,29	151,29	151,29	151,29
Základní mzda	27 006,00	27 006,00	27 006,00	11 574,00	27 006,00	27 006,00	7 716,00	27 006,00	27 006,00	27 006,00	20 868,00	23 323,00	279 529,00
Osobní ohodnocení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 727,00	1 727,00
Hrubá mzda	27 006,00	27 006,00	27 006,00	11 574,00	27 006,00	27 006,00	26 278,00	27 006,00	27 006,00	27 006,00	26 920,00	25 050,00	305 870,00
Dovolená	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 562,00	0,00	0,00	0,00	6 052,00	0,00	24 614,00
Náhrady celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 562,00	0,00	0,00	0,00	6 052,00	0,00	24 614,00
POJIŠTNÉ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Vyměřovací základ sociální	27 006,00	27 006,00	27 006,00	11 574,00	27 006,00	27 006,00	26 278,00	27 006,00	27 006,00	27 006,00	26 920,00	25 050,00	305 870,00
Sociální pojištění zaměstnanec	1 756,00	1 756,00	1 756,00	753,00	1 756,00	1 756,00	1 709,00	1 756,00	1 756,00	1 756,00	1 750,00	1 629,00	19 889,00
Sociální pojištění zaměstnavatel	6 751,50	6 751,50	6 751,50	2 893,50	6 751,50	6 751,50	6 569,50	6 751,50	6 751,50	6 751,50	6 730,00	6 262,50	76 467,50
Vyměřovací základ zdravotní	27 006,00	27 006,00	27 006,00	11 574,00	27 006,00	27 006,00	26 278,00	27 006,00	27 006,00	27 006,00	26 920,00	25 050,00	305 870,00
Zdravotní pojištění zaměstnanec	1 216,00	1 216,00	1 216,00	521,00	1 216,00	1 216,00	1 183,00	1 216,00	1 216,00	1 216,00	1 212,00	1 128,00	13 772,00
Zdravotní pojištění zaměstnavatel	2 430,00	2 430,00	2 430,00	1 042,00	2 430,00	2 430,00	2 365,00	2 430,00	2 430,00	2 430,00	2 423,00	2 254,00	27 524,00
ÚDAJE O DANI Z PŘÍJMU	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Zdanitelný příjem	27 006,00	27 006,00	27 006,00	11 574,00	27 006,00	27 006,00	26 278,00	27 006,00	27 006,00	27 006,00	26 920,00	25 050,00	305 870,00
z toho nadlimitní příjem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pojistné - zaměstnavatel	9 182,00	9 182,00	9 182,00	3 936,00	9 182,00	9 182,00	8 935,00	9 182,00	9 182,00	9 182,00	9 153,00	8 517,00	103 997,00
Superhrubá mzda	36 188,00	36 188,00	36 188,00	15 510,00	36 188,00	36 188,00	35 213,00	36 188,00	36 188,00	36 188,00	36 073,00	33 567,00	409 867,00
Záloha na daň	5 430,00	5 430,00	5 430,00	2 340,00	5 430,00	5 430,00	5 295,00	5 430,00	5 430,00	5 430,00	5 415,00	5 040,00	61 530,00
Sleva na poplatníka	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	24 840,00
Slevy celkem	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	24 840,00
Záloha po slevě	3 360,00	3 360,00	3 360,00	270,00	3 360,00	3 360,00	3 225,00	3 360,00	3 360,00	3 360,00	3 345,00	2 970,00	36 690,00
Daň po slevě	3 360,00	3 360,00	3 360,00	270,00	3 360,00	3 360,00	3 225,00	3 360,00	3 360,00	3 360,00	3 345,00	2 970,00	36 690,00
Daň celkem	3 360,00	3 360,00	3 360,00	270,00	3 360,00	3 360,00	3 225,00	3 360,00	3 360,00	3 360,00	3 345,00	2 970,00	36 690,00
VYPLACENÉ ČÁSTKY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Pojistné - zaměstnanec	2 972,00	2 972,00	2 972,00	1 274,00	2 972,00	2 972,00	2 892,00	2 972,00	2 972,00	2 972,00	2 962,00	2 757,00	33 661,00
Čistá mzda	20 674,00	20 674,00	20 674,00	10 030,00	20 674,00	20 674,00	20 161,00	20 674,00	20 674,00	20 674,00	20 613,00	19 323,00	235 519,00
Náhrady celkem	0,00	0,00	0,00	4 712,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 712,00
Nezdanitelné náhrady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Částka k výplatě	20 674,00	20 674,00	20 674,00	14 742,00	20 674,00	20 674,00	20 161,00	20 674,00	20 674,00	20 674,00	20 613,00	19 323,00	240 231,00
Doplatek	20 674,00	20 674,00	20 674,00	14 742,00	20 674,00	20 674,00	20 161,00	20 674,00	20 674,00	20 674,00	20 613,00	19 323,00	240 231,00

Příloha 2 Mzdový list pan Jahoda - Minimální mzda

ČASOVÉ ÚDAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Pracovní dny	20	21	21	21	22	22	19	23	21	20	21	21	252
Svátky (dnů)	1	0	2	0	0	0	2	0	1	1	1	1	9
Odpřacované dny	21	21	23	9	22	22	6	23	22	21	17	19	226
Cerpání dovolené (dnů)	0	0	0	0	0	0	15	0	0	0	5	0	20
Nemoc (dnů)	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Odpřacovaná doba celkem	168	168	184	72	176	176	48	184	176	168	136	152	1 808
Neplacené volno (hod)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24	24
Omluvená absence (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	3	21
Vyloučené doby (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	3	21
Vyloučené doby ELDP (k.d.)	0	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	18
MZDOVÉ ÚDAJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Průměrný výdělek	0,00	0,00	0,00	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70	58,70
Základní mzda	9 900,00	9 900,00	9 900,00	4 243,00	9 900,00	9 900,00	2 829,00	9 900,00	9 900,00	9 900,00	7 650,00	8 550,00	102 472,00
Osobní ohodnocení	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 727,00	1 727,00
Hrubá mzda	9 900,00	9 900,00	9 900,00	4 243,00	9 900,00	9 900,00	9 873,00	9 900,00	9 900,00	9 900,00	9 998,00	10 277,00	113 591,00
Dovolená	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 044,00	0,00	0,00	0,00	2 348,00	0,00	9 392,00
Náhrady celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 044,00	0,00	0,00	0,00	2 348,00	0,00	9 392,00
POJISTNÉ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Vyměrovací základ sociální	9 900,00	9 900,00	9 900,00	4 243,00	9 900,00	9 900,00	9 873,00	9 900,00	9 900,00	9 900,00	9 998,00	10 277,00	113 591,00
Sociální pojištění zaměstnanec	644,00	644,00	644,00	276,00	644,00	644,00	642,00	644,00	644,00	644,00	650,00	669,00	7 389,00
Sociální pojištění zaměstnavatel	2 475,00	2 475,00	2 475,00	1 060,75	2 475,00	2 475,00	2 468,25	2 475,00	2 475,00	2 475,00	2 499,50	2 569,25	28 397,75
Vyměrovací základ zdravotní	9 900,00	9 900,00	9 900,00	4 243,00	9 900,00	9 900,00	9 873,00	9 900,00	9 900,00	9 900,00	9 998,00	10 277,00	113 591,00
Zdravotní pojištění zaměstnanec	446,00	446,00	446,00	191,00	446,00	446,00	445,00	446,00	446,00	446,00	450,00	463,00	5 117,00
Zdravotní pojištění zaměstnavatel	891,00	891,00	891,00	382,00	891,00	891,00	888,00	891,00	891,00	891,00	900,00	925,00	10 223,00
ÚDAJE O DANI Z PŘÍJMŮ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Zdanitelný příjem	9 900,00	9 900,00	9 900,00	4 243,00	9 900,00	9 900,00	9 873,00	9 900,00	9 900,00	9 900,00	9 998,00	10 277,00	113 591,00
z toho nadlimitní příjem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pojistné - zaměstnanec	3 366,00	3 366,00	3 366,00	1 443,00	3 366,00	3 366,00	3 357,00	3 366,00	3 366,00	3 366,00	3 400,00	3 495,00	38 623,00
Superhrubá mzda	13 266,00	13 266,00	13 266,00	5 686,00	13 266,00	13 266,00	13 230,00	13 266,00	13 266,00	13 266,00	13 398,00	13 772,00	152 214,00
Záloha na daň	1 995,00	1 995,00	1 995,00	855,00	1 995,00	1 995,00	1 995,00	1 995,00	1 995,00	1 995,00	2 010,00	2 070,00	22 890,00
Sleva na poplatníka	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	24 840,00
Slevy celkem	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	2 070,00	24 840,00
Záloha po slevě	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Daň celkem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VYPLACENÉ ČÁSTKY	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Celkem
Pojistné - zaměstnanec	1 090,00	1 090,00	1 090,00	467,00	1 090,00	1 090,00	1 087,00	1 090,00	1 090,00	1 090,00	1 100,00	1 132,00	12 506,00
Čistá mzda	8 810,00	8 810,00	8 810,00	3 776,00	8 810,00	8 810,00	8 786,00	8 810,00	8 810,00	8 810,00	8 898,00	9 145,00	101 085,00
Náhrady celkem	0,00	0,00	0,00	1 776,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 776,00
Nezdanitelné náhrady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Částka k výplatě	8 810,00	8 810,00	8 810,00	5 552,00	8 810,00	8 810,00	8 786,00	8 810,00	8 810,00	8 810,00	8 898,00	9 145,00	102 861,00
Doplatek	8 810,00	8 810,00	8 810,00	5 552,00	8 810,00	8 810,00	8 786,00	8 810,00	8 810,00	8 810,00	8 898,00	9 145,00	102 861,00

Příloha 3 Výplatní list za duben (nemoc) pan Jahoda - průměrná mzda

Příloha 4 Výplatní list za duben (nemoc) pan Jahoda - minimální mzda

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem		Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	12	96				Nemoc	12	96			
Neplacené volno	0	0				Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0				Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	9	72	11 574,00	27 006,00	11 574,00	Odpracováno	9	72	4 243,00	9 900,00	4 243,00
Náhrady za svátky za dovolenou placené volno	0	0			0,00 0,00 0,00	Náhrady za svátky za dovolenou placené volno	0	0			0,00 0,00 0,00
Osobní ohodnocení	0	0		0,00	0,00	Osobní ohodnocení	0	0		0,00	0,00
Prémie			11 574,00	0 %	0,00	Prémie			4 243,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					11 574,00	Hrubá mzda					4 243,00
Pojištění zaměstnavatele sociální	11 574,00		2 894,00	25,0 %		Pojištění zaměstnavatele sociální	4 243,00		1 061,00	25,0 %	
zdravotní	11 574,00		1 042,00	9 %		zdravotní	4 243,00		382,00	9 %	
Superhrubá mzda			15 510,00			Superhrubá mzda			5 686,00		
Záloha na daň před slevou			2 340,00			Záloha na daň před slevou			855,00		
sleva na poplatníka			(-)			sleva na poplatníka			(-)		
sleva na invaliditu			(-)			sleva na invaliditu			(-)		
ostatní			(-)			ostatní			(-)		
Záloha po slevě			270,00			Záloha po slevě			0,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00			Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na daň			0,00			Sleva na daň			0,00		
Záloha na daň			(-)			Záloha na daň			(-)		
Přeplatek + / nedoplatek -			270,00		270,00	Přeplatek + / nedoplatek -			0,00		0,00
Pojištění zaměstnavance sociální	11 574,00			6,5 %	753,00	Pojištění zaměstnavance sociální	4 243,00			6,5 %	276,00
zdravotní	11 574,00			4,5 %	521,00	zdravotní	4 243,00			4,5 %	191,00
Důchodové spoření	0,00			5 %	0,00	Důchodové spoření	0,00			5 %	0,00
Čistá mzda					10 030,00	Čistá mzda					3 776,00
Náhrady					4 712,00	Náhrady					1 776,00
Srážky celkem			0,00		0,00	Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00	Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00	Daňový bonus					0,00
Vyučtování					14 742,00	Vyučtování					5 552,00

Příloha 5 Soupis sociálního a zdravotního pojištění - Průměrná a minimální mzda

Osobní číslo	Jméno	Rodné číslo	Hrubá mzda	Základ	Rozdíl	Pojištění zaměstnanec	Pojištění zaměstnavatel	Pojištění celkem
Z0002	Jahoda Jan		11 574,00	11 574,00		753,00	2 893,50	3 646,50
Z0003	Jahoda Jano		4 243,00	4 243,00		276,00	1 060,75	1 336,75
Počet zaměstnanců:		2				1 029,00	3 954,25	
Za zaměstnance:				15 817,00				
Za zaměstnavatele:				15 817,00				
Pojištění celkem (zaokrouhleno):						1 029,00	3 955,00	4 984,00

Osobní číslo	Jméno	Rodné číslo	Hrubá mzda	Základ	Rozdíl	Pojištění zaměstnanec	Pojištění zaměstnavatel	Pojištění celkem
Z0002	Jahoda Jan		11 574,00	11 574,00		521,00	1 042,00	1 563,00
Z0003	Jahoda Jano		4 243,00	4 243,00		191,00	382,00	573,00
Pojištění celkem:				15 817,00		712,00	1 424,00	2 136,00
z toho za zaměstnance:								
z toho za zaměstnavatele:								
Placeno účtem: 214870319 / 0800								
Sestavil:								
Dne: 27.12.2016								

Příloha 7 Výplatní list za červenec (dovolená) pan Jahoda –
průměrná mzda

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplicené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Opracováno	6	48	7 716,00	27 006,00	7 716,00
Náhrady za svátky za dovolenou placené volno	2 15 0	0			0,00 18 562,00 0,00
Osobní ohodnocení	0	0		0,00	0,00
Prémie			7 716,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					26 278,00
Pojištění zaměstnavatele sociální	26 278,00		6 570,00	25,0 %	
zdravotní	26 278,00		2 365,00	9 %	
Superhrubá mzda			35 213,00		
Záloha na daň před slevou			5 295,00		
sleva na poplatníka			2 070,00		(-)
sleva na invaliditu			0,00		(-)
ostatní			0,00		(-)
Záloha po slevě			3 225,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na daň			0,00		
Záloha na daň			3 225,00		(-)
Příplatek + / nedoplatek -					3 225,00
Pojištění zaměstnavatele sociální	26 278,00			6,5 %	(-)
zdravotní	26 278,00			4,5 %	(-)
Důchodové spoření	0,00			5 %	(-)
Čistá mzda					20 161,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					20 161,00

Příloha 6 Výplatní list za červenec (dovolená) pan Jahoda -
minimální mzda

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplicené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Opracováno	6	48	2 829,00	9 900,00	2 829,00
Náhrady za svátky za dovolenou placené volno	2 15 0	0			0,00 7 044,00 0,00
Osobní ohodnocení	0	0		0,00	0,00
Prémie			2 829,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					9 873,00
Pojištění zaměstnavatele sociální	9 873,00		2 469,00	25,0 %	
zdravotní	9 873,00		888,00	9 %	
Superhrubá mzda			13 230,00		
Záloha na daň před slevou			1 995,00		
sleva na poplatníka			2 070,00		(-)
sleva na invaliditu			0,00		(-)
ostatní			0,00		(-)
Záloha po slevě			0,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na daň			0,00		(-)
Záloha na daň			0,00		0,00
Příplatek + / nedoplatek -					0,00
Pojištění zaměstnavatele sociální	9 873,00			6,5 %	(-)
zdravotní	9 873,00			4,5 %	(-)
Důchodové spoření	0,00			5 %	(-)
Čistá mzda					8 786,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					8 786,00

Příloha 8 Soupis sociálního a zdravotního pojištění - Průměrná a minimální mzda

Osobní číslo	Jméno	Rodné číslo	Hrubá mzda	Základ	Rozdíl	Pojištění zaměstnanec	Pojištění zaměstnavatel	Pojištění celkem
Z0002	Jahoda Jan		26 278,00	26 278,00		1 709,00	6 569,50	8 278,50
Z0003	Jahoda Jano		9 873,00	9 873,00		642,00	2 468,25	3 110,25
Počet zaměstnanců: 2				36 151,00		2 351,00	9 037,75	
		Za zaměstnance:		36 151,00				
		Za zaměstnavatele:					9 037,75	
		Pojištění celkem (zaokrouhleno):				2 351,00	9 038,00	11 389,00

Osobní číslo	Jméno	Rodné číslo	Hrubá mzda	Základ	Rozdíl	Pojištění zaměstnanec	Pojištění zaměstnavatel	Pojištění celkem
Z0002	Jahoda Jan		26 278,00	26 278,00		1 183,00	2 365,00	3 548,00
Z0003	Jahoda Jano		9 873,00	9 873,00		445,00	888,00	1 333,00
		Pojištění celkem:		36 151,00		1 628,00	3 253,00	4 881,00
		z toho za zaměstnance:						
		z toho za zaměstnavatele:						
Sestavil:								
Dne: 27.12.2016								
		Placeno účtem: 214870319 / 0800						

**Příloha 10 Výplatní list za listopad (dovolená) pan Jahoda –
průměrná mzda**

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	17	136	20 868,00	27 006,00	20 868,00
Náhrady					
za svátky	1				0,00
za dovolenou	5				6 052,00
placené volno	0	0			0,00
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			20 868,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					26 920,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	26 920,00		6 730,00	25,0 %	
zdravotní	26 920,00		2 423,00	9 %	
Superhrubá mzda			36 073,00		
Záloha na daň před slevou			5 415,00		
sleva na poplatníka			2 070,00		(-)
sleva na invaliditu			0,00		(-)
ostatní			0,00		(-)
Záloha po slevě			3 345,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na daň			0,00		(-)
Záloha na daň			3 345,00		
Příplatek + / nedoplatek -					(-)
Pojištění zaměstnavance					
sociální	26 920,00			6,5 %	(-)
zdravotní	26 920,00			4,5 %	(-)
Důchodové spoření	0,00			5 %	(-)
Čistá mzda					20 613,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					20 613,00

**Příloha 9 Výplatní list za listopad (dovolená) pan Jahoda -
minimální mzda**

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplacené volno	0	0			
Neomluvená absence	0	0			
Odpracováno	17	136	7 650,00	9 900,00	7 650,00
Náhrady					
za svátky	1				0,00
za dovolenou	5				2 348,00
placené volno	0	0			0,00
Osobní ohodnocení				0,00	0,00
Prémie			7 650,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					9 998,00
Pojištění zaměstnavatele					
sociální	9 998,00		2 500,00	25,0 %	
zdravotní	9 998,00		900,00	9 %	
Superhrubá mzda			13 398,00		
Záloha na daň před slevou			2 010,00		
sleva na poplatníka			2 070,00		(-)
sleva na invaliditu			0,00		(-)
ostatní			0,00		(-)
Záloha po slevě			0,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na daň			0,00		(-)
Záloha na daň			0,00		
Příplatek + / nedoplatek -					(-)
Pojištění zaměstnavance					
sociální	9 998,00			6,5 %	(-)
zdravotní	9 998,00			4,5 %	(-)
Důchodové spoření	0,00			5 %	(-)
Čistá mzda					8 898,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					8 898,00

Příloha 11 Soupis sociálního a zdravotního pojištění - Průměrná a minimální mzda

Osobní číslo	Jméno	Rodné číslo	Hrubá mzda	Základ	Rozdíl	Pojištění zaměstnanec	Pojištění zaměstnavatel	Pojištění celkem
Z0002	Jahoda Jan		26 920,00	26 920,00		1 750,00	6 730,00	8 480,00
Z0003	Jahoda Jano		9 998,00	9 998,00		650,00	2 499,50	3 149,50
Počet zaměstnanců:		2						
		Za zaměstnance:		36 918,00		2 400,00		
		Za zaměstnavatele:		36 918,00			9 229,50	
		Pojištění celkem (zaokrouhleno):				2 400,00	9 230,00	11 630,00

Osobní číslo	Jméno	Rodné číslo	Hrubá mzda	Základ	Rozdíl	Pojištění zaměstnanec	Pojištění zaměstnavatel	Pojištění celkem
Z0002	Jahoda Jan		26 920,00	26 920,00		1 212,00	2 423,00	3 635,00
Z0003	Jahoda Jano		9 998,00	9 998,00		450,00	900,00	1 350,00
Pojištění celkem:				36 918,00		1 662,00	3 323,00	4 985,00
		z toho za zaměstnance:						
		z toho za zaměstnavatele:						

Sestavil:

Dne: 27.12.2016

Placeno účtem: 214870319 / 0800

**Příloha 13 Výplatní list za prosinec (neplacené pracovní volno)
pan Jahoda – průměrná mzda**

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplacené volno	3	24			
Neomluvená absence	0	0			
Opracováno	19	152	23 323,00	27 006,00	23 323,00
Náhrady za svátky za dovolenou placené volno	1 0 0				0,00 0,00 0,00
Osobní ohodnocení	0	0		2 000,00	1 727,00
Prémie			23 323,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					25 050,00
Pojištění zaměstnavatele sociální	25 050,00		6 263,00	25,0 %	
zdravotní	25 050,00		2 254,00	9 %	
Superhrubá mzda			33 567,00		
Záloha na daň před slevou			5 040,00		
sleva na poplatníka			2 070,00		(-)
sleva na invaliditu			0,00		(-)
ostatní			0,00		(-)
Záloha po slevě			2 970,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na daň			0,00		(-)
Záloha na daň			2 970,00		
Příplatek + / nedoplatek -					(-) 2 970,00
Pojištění zaměstnance sociální	25 050,00			6,5 %	(-) 1 629,00
zdravotní	25 050,00			4,5 %	(-) 1 128,00
Důchodové spoření	0,00			5 %	(-) 0,00
Čistá mzda					19 323,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					19 323,00

**Příloha 12 Výplatní list za prosinec (neplacené pracovní volno)
pan Jahoda – minimální mzda**

	Dnů	Hodin	Základ	Sazba	Celkem
Nemoc	0	0			
Neplacené volno	3	24			
Neomluvená absence	0	0			
Opracováno	19	152	8 550,00	9 900,00	8 550,00
Náhrady za svátky za dovolenou placené volno	1 0 0				0,00 0,00 0,00
Osobní ohodnocení	0	0		2 000,00	1 727,00
Prémie			8 550,00	0 %	0,00
Hrubá mzda					10 277,00
Pojištění zaměstnavatele sociální	10 277,00		2 570,00	25,0 %	
zdravotní	10 277,00		925,00	9 %	
Superhrubá mzda			13 772,00		
Záloha na daň před slevou			2 070,00		(-)
sleva na poplatníka			0,00		(-)
sleva na invaliditu			0,00		(-)
ostatní			0,00		(-)
Záloha po slevě			0,00		
Daňové zvýhodnění na dítě			0,00		
Sleva na daň			0,00		(-)
Záloha na daň			0,00		
Příplatek + / nedoplatek -					(-) 0,00
Pojištění zaměstnance sociální	10 277,00			6,5 %	(-) 669,00
zdravotní	10 277,00			4,5 %	(-) 463,00
Důchodové spoření	0,00			5 %	(-) 0,00
Čistá mzda					9 145,00
Náhrady					0,00
Srážky celkem			0,00		0,00
Záloha			0,00		0,00
Daňový bonus					0,00
Vyúčtování					9 145,00

Příloha 14 Soupis sociálního a zdravotního pojištění - Průměrná a minimální mzda

Osobní číslo	Jméno	Rodné číslo	Hrubá mzda	Základ	Rozdíl	Pojištění zaměstnanec	Pojištění zaměstnavatel	Pojištění celkem
Z0002	Jahoda Jan		25 050,00	25 050,00		1 629,00	6 262,50	7 891,50
Z0003	Jahoda Jano		10 277,00	10 277,00		669,00	2 569,25	3 238,25
Počet zaměstnanců:		2				2 298,00	8 831,75	
		Za zaměstnance:		35 327,00				
		Za zaměstnavatele:		35 327,00			8 831,75	
		Pojištění celkem (zaokrouhлено):				2 298,00	8 832,00	11 130,00

Osobní číslo	Jméno	Rodné číslo	Hrubá mzda	Základ	Rozdíl	Pojištění zaměstnanec	Pojištění zaměstnavatel	Pojištění celkem
Z0002	Jahoda Jan		25 050,00	25 050,00		1 128,00	2 254,00	3 382,00
Z0003	Jahoda Jano		10 277,00	10 277,00		463,00	925,00	1 388,00
		Pojištění celkem:		35 327,00				4 770,00
		z toho za zaměstnance:				1 591,00		
		z toho za zaměstnavatele:					3 179,00	
Sestavil:								
Dne:		27.12.2016						
		Placeno účtem: 214870319 / 0800						

Příloha 16 Přehled OSVČ za rok 2016 - zdravotní pojištění

**ZDRAVOTNÍ
POJIŠTOVNA
MINISTERSTVA
VNITRA ČR**

ZP MV ČR - kód 211

211

**Přehled
OSVČ
za rok
2016**

Datum převzetí, razítko a podpis pracovníka ZP MV ČR

Přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné (§ 24 odst. 2 a 3 zák. č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Formulář bude zpracován elektronicky. Vypíšte jej, prosím, předepsaným typem písma Courier New Bold 11. Zaškrtnutá pole označte křížkem.

Typ přehledu
řádný opravný

1. Identifikace pojistěnce

Příjmení Malina	Jméno martin	Titul
Ulice	Číslo popisné / číslo orientační	Číslo pojistěnce (rodné číslo) 6459170278
PSČ	Obec	Identifikační číslo osoby (IČO)
Pojistné (zálohy) platím ☐ poukázkou ☐ převodem z účtu		Telefon
E-mail		

Bankovní spojení: (předčíslí účtu - číslo účtu / kód banky)

2. Prohlášení pojistěnce

V roce 2016 pro mne neplatila povinnost hradit zálohy na pojistné v měsících:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Důvod: a) zaměstnání b) nemoc OSVČ

V roce 2016 pro mne nebyl stanoven minimální vyměřovací základ v měsících:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1-12
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Důvod: a) b) c) d) e) f)

Pro Důvod podle písmena f) uveďte

<small>Rodné číslo 1. dítěte</small>	<small>Rodné číslo 2. dítěte</small>
<input style="width: 100%;" type="text"/>	<input style="width: 100%;" type="text"/>

3. Přiznání k dani z příjmů

Podávám daňové přiznání ano ne

Mám daňového poradce ano ne

4. Pojistné OSVČ

Řádek 1	Příjmy za rok 2016	425 350.00	Kč
Řádek 2	Výdaje za rok 2016	148 537.00	Kč
Řádek 4	Počet měsíců trvání samostatné výdělečné činnosti v roce 2016	12	
Řádek 5	Z Řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u ZP MV ČR	12	
Řádek 6	Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platil minimální vyměřovací základ	12	
Řádek 9	13 503 Kč x Řádek 6	162 036.00	Kč
Řádek 12	Řádek 1 - Řádek 2	276 813.00	Kč
Řádek 14	Vyměřovací základ OSVČ za rok 2018: 0,50 x Řádek 12 (pro < Řádek 9, zapíše se Řádek 9)	162 036.00	Kč
Řádek 16	Pojistné za rok 2016: 0,135 x (Řádek 14 x Řádek 5) / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)	21 875	Kč

5. Přeplatek (Doplatek)

Řádek 41	Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2016 na účet ZP MV ČR	21 876	Kč
Řádek 43	Přeplatek (Doplatek): Řádek 41 - Řádek 16	1	Kč

Přeplatek
 NEMÁM přeplatek pojistného
 NEŽÁDÁM o vrácení přepлатku (přeplatek bude použit na úhrady záloh v dalším období)
 ŽÁDÁM o vrácení přepлат. ve výši: Kč

6. Nová výše zálohy (viz Poučení)

Řádek 51	0,135 x 0,5 x Řádek 12 / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)	1 558	Kč
----------	--	-------	----

Typ zálohy
 a) 1 906 Kč b) výpočet c) 0 Kč

Nová výše zálohy
 1 906 Kč

7. Datum vyplnění a podpis pojistěnce

Prohlašuji, že všechny údaje v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé a že ohlásím ZP MV ČR všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o změněné skutečnosti dozvěděl.

ZP MV ČR 87.51/2016

Vyplněno dne

30.12.2016

Podpis pojistěnce

Příloha 17 Příznání k dani z příjmů fyzických osob 2016

Tab. 4. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmy, jméno, titul manželský (manželka)	Rodné číslo		Počet měsíců	Počet měsíců
	1	2		
Číslo podle § 35a odst. 1				
64 písm. e) zákona (základní sleva na poplatníka)		24 840		
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)		0		
65b) ZTP/P		0		
66 písm. c) zákona (základní sleva na invaliditu - pro požívatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)		0		
67 písm. d) zákona (základní sleva na invaliditu - pro požívatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)		0		
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazy ZTP/P)		0		
69 písm. f) zákona (sleva na studenta)		0		
69a) písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)		0		
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35c zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69 + ř. 69a)		24 840		
71 Daň po uplatnění slevy podle § 35, § 35a, § 35b, a § 35c zákona (ř. 60 - ř. 70)		16 680		

Tab. 4. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNÉ HOSPODÁŘÍ DOMÁCNOSTI

Příjmy a jméno	Rodné číslo		Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě
	1	2	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	
1 XXXX			3		4		5
2 XXXX							
3 XXXX							
4 XXXX							
Celkem			0	0	0	0	0

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	0
73 Sleva na dani (částka z ř. 72, upravená maximálně do výše daně na ř. 71)	0
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)	16 680
75 Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)	0
76 Úhrn vypočtených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	0
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 - ř. 76)	0

6. ODDÍL - Dodatečné DAP

78 Poslední známá daň	0
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 260/2009 Sb., daňového řádu (ř. 74)	0
80 Rozdíl řádu (ř. 79 - ř. 78): zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje	0
81 Poslední známá daň - daňová ztráta podle § 5 zákona	0
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 260/2009 Sb., daňového řádu (ř. 61)	0
83 Rozdíl řádu (ř. 82 - ř. 81): zvýšení (+) - daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) - daňová ztráta se snižuje	0

7. ODDÍL - Placení daně

84 Úhrn smlouvaných záloh na dani z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)	0
85 Na zbyvajících zálohách započteno poplatníkem celkem	0
86 Započtená část stanovená pravidelní částkou podle § 7a zákona	0
87 Sražená daň podle § 36 odst. 8 zákona (části dluhopisy)	0
87a Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	0
87b Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona	0
88 Zajištění dlužní částky podle § 36a zákona	0
89 Sražená daň podle § 38 odst. 12 zákona	0
90 Započtená daňová povinnost (základ) podle § 35p odst. 2 zákona	0
91 Zbývající daň (ř. 74 - ř. 77 - ř. 84 - ř. 85 - ř. 86 - ř. 87 - ř. 87a - ř. 88 - ř. 89 - ř. 90): (-) zbyvá doplatit; (+) započteno více	16 680

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	0	
32 Úhrn povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona	0	
33 Daňň započtená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona	0	
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 + ř. 32 - ř. 33)	0	
35 Úhrn příjmů plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona	0	

2. Dílčí základ daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	0
Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vymezení (ř. 36 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	0
37 Dílčí základ daně nebo ztráta ze samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	276 813
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	0
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	0
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	0
41 Úhrn řádu (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40)	276 813
41a Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vymezení (ř. 41 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	276 813
42 Základ daně (36a + kladná hodnota z ř. 41a)	276 813
43 Úhrn příjmů podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vymezení (ř. 31 - úhrn vyňatých příjmů podle § 6 od všech zaměstnavatelů)	0
44 Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vymezené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	0
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	276 813

3. ODDÍL - Nezdanitelné části základu daně, odtátitelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota bezuplatného přínání - darů/darů)	0	
47 Odst. 3 a 4 zákona (oděbtá úroky)	0	
48 Odst. 5 zákona (penzijní příspěvtí, penzijní pojistnění a doplňková penzijní spoření)	0	
49 Odst. 6 zákona (životní pojistnění)	0	
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)	0	
51 Odst. 8 zákona (úhrady za další vzdělávání)	0	
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)	0	
52a § 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)	0	
53 Další částky	0	

Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odtátitelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 52a + ř. 53)

Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odtátitelné od základu daně (ř. 45 - ř. 54)

Základ daně zneokrouhlený na celá stá Kč dolů

Daň podle § 16 zákona

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	41 520,00
59 Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona	0,00
60 Daň celkem zneokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)	41 520
61 Daňová ztráta - zneokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0

5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona	0
63 Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona	0

Příloha 19 Přehled OSVČ za rok 2016 (paušální výdaje) - zdravotní pojištění

ZDRAVOTNÍ
POJIŠŤOVNA
MINISTERSTVA
VNITRA ČR

211

Přehled OSVČ za rok 2016

ZP MV ČR - kód 211

Přehled o příjmech a výdajích ze samostatné
výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné
(§ 24 odst. 2 a 3 zák. č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

Typ přehledu

řádný opravný

Datum převzetí, razítko a podpis pracovníka ZP MV ČR

Formulář bude zpracován elektronicky. Vypínejte jej, prosím, předepsaným typem písma Courier New Bold 11. Zaskrtávací pole označte křížkem.

1. Identifikace pojistěnce		3. Přiznání k dani z příjmů	
Příjmení	Jméno	Titul	
Ulice	Číslo popisné / číslo orientační	Číslo pojistěnce (rodné číslo)	
PSČ	Obec	Identifikační číslo osoby (IČO)	
Pojistné (zálohy) platím	Bankovní spojení: (předčíslo účtu - číslo účtu / kód banky)	Telefon	
☐ poukázkou ☐ převodem z účtu			
E-mail			
2. Prohlášení pojistěnce		3. Přiznání k dani z příjmů	
☐ V roce 2016 pro mne neplatila povinnost hradit zálohy na pojistné v měsících: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12 a) zaměstnání b) nemoc OSVČ ☐ V roce 2016 pro mne nebyl stanoven minimální vyměřovací základ v měsících: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12 a) j) b) k) c) l) d) m) e) n) f) o)		Podávám daňové přiznání ☐ ano ☐ ne Mám daňového poradce ☐ ano ☐ ne	
Důvod: ☐ ☐ Rodné číslo 1. dítěte: <input type="text"/> Rodné číslo 2. dítěte: <input type="text"/> Pro Důvod podle písmena f) uveďte: <input type="text"/>			
4. Pojistné OSVČ		5. Přeplatek (Doplatek)	
Řádek 1	Příjmy za rok 2016 425 350.00 Kč	Řádek 41	Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2016 na účet ZP MV ČR 21 876 Kč
Řádek 2	Výdaje za rok 2016 255 210.00 Kč	Řádek 43	Přeplatek (Doplatek): Řádek 41 - Řádek 16 1 Kč
Řádek 4	Počet měsíců trvání samostatné výdělečné činnosti v roce 2016 12	Přeplatek ☐ NEMÁM přeplatek pojistného ☐ NEŽÁDÁM o vrácení přeplatku (přeplatek bude použit na úhrady záloh v dalším období) ☐ ŽÁDÁM o vrácení přepl. ve výši: <input type="text"/> Kč	
Řádek 5	Z Řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojistěna u ZP MV ČR 12	6. Nová výše zálohy (viz Poučení)	
Řádek 6	Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platil minimální vyměřovací základ 12	Řádek 51	0,135 x 0,5 x Řádek 12 / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru) 958 Kč
Řádek 9	13 503 Kč x Řádek 6 162 036.00 Kč	Typ zálohy Nová výše zálohy ☒ a) 1 906 Kč ☐ b) výpočet ☐ c) 0 Kč 1 906 Kč	
Řádek 12	Řádek 1 - Řádek 2 170 140.00 Kč		
Řádek 14	Vyměřovací základ OSVČ za rok 2016: 0,50 x Řádek 12 (pro < Řádek 9, zapíše se Řádek 9) 162 036.00 Kč		
Řádek 16	Pojistné za rok 2016: 0,135 x (Řádek 14 x Řádek 5) / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru) 21 875 Kč		
7. Datum vyplnění a podpis pojistěnce			
Prohlašuji, že všechny údaje v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé a že ohlásím ZP MV ČR všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o změněné skutečnosti dozvěděl.			
ZP MV ČR 87.51/2016 		Vyplněno dne 30.12.2016	
		Podpis pojistěnce	

Příloha 20 Přiznání k daní z příjmů fyzických osob 2016 (paušální výdaje)

1. Výpočet dítětiho základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

Číslo	Uhm příjmu od všech zaměstnavatelů	počet	finanční úřad
31	Uhm příjmu od všech zaměstnavatelů	0	
32	Uhm povinného pojistného podle § 6 odst. 12 zákona	0	
33	Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona	0	
34	Díčí základ daně podle § 6 odst. 13 zákona	0	
35	Uhm příjmu plynoucí ze zahraničí zvýšený o povinné pojistné podle § 6 odst. 12 zákona	0	

2. Díčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36	Díčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (f. 34)	0	
36a	Díčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vymezení § 6 odst. 13 zákona (f. 35 - uhm vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo f. 36)	0	
37	Díčí základ daně nebo ztráta ze samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (f. 113 přílohy č. 1 DAP)	170 140	
38	Díčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	0	
39	Díčí základ daně nebo ztráta z nájmu podle § 9 zákona (f. 208 přílohy č. 2 DAP)	0	
40	Díčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (f. 209 přílohy č. 2 DAP)	0	
41	Uhm léčku (f. 37 + f. 38 + f. 39 + f. 40)	170 140	
41a	Uhm dílčího základu daně podle § 7 až § 10 zákona po vymezení § 6 odst. 13 zákona (f. 41)	170 140	
42	Základ daně (36a + každá hodnota z f. 41a)	170 140	
43	Uhm příjmu podle § 6 zákona od všech zaměstnavatelů po vymezení § 6 odst. 13 zákona (f. 31 - uhm vyňatých příjmů podle § 6 od všech zaměstnavatelů)	0	
44	Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše f. 41a	0	
45	Základ daně po odečtení ztráty (f. 42 - f. 44)	170 140	

3. Oddíl - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Číslo	Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46	Odst. 1 zákona (hodnota bezúplatného přání - darování)	0	
47	Odst. 3 a 4 zákona (oděvek úroků)	0	
48	Odst. 5 zákona (penzijní připojištění, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření)	0	
49	Odst. 6 zákona (životní pojištění)	0	
50	Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)	0	
51	Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)	0	
52	§ 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)	0	
52a	§ 34 odst. 4 (odpočet na podporu odborného vzdělávání)	0	
53	Další částky	0	
54	Uhm nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (f. 46 + f. 47 + f. 48 + f. 49 + f. 50 + f. 51 + f. 52 + f. 53)	0	
55	Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (f. 45 - f. 54)	170 140	
56	Základ daně zaokrouhlený na celé sta Kč dolů	170 100	
57	Daň podle § 16 zákona	25 515	

4. Oddíl - Daň celkem, ztráta

58	Daň podle § 16 zákona (f. 57) nebo částka z f. 330 přílohy č. 3 DAP	25 515,00
59	Solidární zvýšení daně podle § 16a zákona	0,00
60	Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (f. 58 + f. 59)	25 515
61	Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0

5. Oddíl - Uplatnění slev na daní a daňového zvýhodnění

62	Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona	0
63	Sleva podle § 35a nebo § 35b zákona	0

2

Tab. č. 1 ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	Rodné číslo
Číslo podle § 35a odst. 1	Počet měsíců
64 písm. a) zákona (základní sleva na poplatníka)	24 840
65a) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela)	0
65b) písm. b) zákona (sleva na manželku/manžela, která/kteřý je držitelem ZTP/P)	0
66 písm. g) zákona (základní sleva na invaliditu - pro požívatele invalidního důchodu pro invaliditu prvního nebo druhého stupně)	0
67 písm. g) zákona (rozšířená sleva na invaliditu - pro požívatele invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně)	0
68 písm. e) zákona (sleva na držitele průkazy ZTP/P)	0
69 písm. h) zákona (sleva na studenta)	0
69a písm. g) zákona (sleva za umístění dítěte)	0
70 Uhm slev na daní podle § 35, § 35a, § 35b a § 35c zákona (f. 62 + f. 63 + f. 64 + f. 65a + f. 65b + f. 67 + f. 68 + f. 69 + f. 69a + f. 69b)	24 840
71 Důl po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35c zákona (f. 60 - f. 70)	675

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTÍCH ŽIJÍCÍCH S POPLATNÍKEM VE SPOLEČNÉ HOSPODÁŘÍ DOMÁCNOSTI

Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě bez ZTP/P	Počet měsíců ve výši na druhé dítě bez ZTP/P	Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě bez ZTP/P
1 XXXX	2	3	4	5
2 XXXX				
3 XXXX				
4 XXXX				
Celkem		0	0	0

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě

73 Sleva na daně (částka z f. 72) uplatněná maximálně do výše daně na f. 71)	0
74 Důl po uplatnění slevy podle § 35c zákona (f. 71 - f. 73)	675

75 Daňový bonus (f. 72 - f. 73)

76 Uhm vyživovaných dětí/děti/děti daňových bonusů podle § 36d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	0
77 Rozdíl na daňovém bonusu (f. 75 - f. 76)	0

6. Oddíl - Dodatečné DAP

78 Poslední zůstatek daně	0
79 Zjištěná daň podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (f. 74)	0
80 Rozdíl (částka) (f. 79 - f. 78); zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje	0
81 Poslední zůstatek daně - daňová ztráta podle § 5 zákona	0
82 Zjištěná ztráta podle § 141 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (f. 61)	0
83 Rozdíl (částka) (f. 82 - f. 81); zvýšení (+) - daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje	0

7. Oddíl - Placení daně

84 Uhm srážekých záloh na daně z příjmu ze závislé činnosti (po slevách na daně)	0
85 Na zbývajících zálohách zaplacených poplatníkem celkem	0
86 Zaplacená část srážekých záloh daňovou podle § 7a zákona	0
87 Srážková daň podle § 36 odst. 6 zákona (slevami dlouhoply)	0
87a Srážková daň podle § 36 odst. 7 zákona	0
87b Srážková daň podle § 36 odst. 8 zákona	0
88 Zajištěná část plátcem podle § 38a zákona	0
89 Srážková daň podle § 38f odst. 12 zákona	0
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38g odst. 2 zákona	0
91 Zbyva doplatit (f. 74 - f. 77 - f. 84 - f. 85 - f. 86 - f. 87 - f. 87a - f. 88 - f. 89 - f. 90); (-) zbyva doplatit, (+) zapláceno více	675

3

PŘÍLOHA č. 1

Rodné číslo: 6459170278

je součástí tiskopisu P Ř I Z N Ā N Í k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2015 - 25 5405 MFin 5405 vzor č. 22 („dále jen DAP“)

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)
1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	Vedu účetnictví ¹⁾	Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	x
		poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona		425 350	
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona		255 210	
103 (neobsazeno)			
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 - ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)		170 140	
105 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		0	
106 Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		0	
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		0	
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		0	
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		0	
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		0	
111 (neobsazeno)			
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (-)		0	
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů dle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 - ř. 106 - ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 - ř. 110 - ř. 111 + ř. 112)		170 140	
114 Dílčí základ daně z příjmů podle § 7 zákona po vynětí (ř. 113 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 zákona)		170 140	

2. Doplnující údaje (§7 zákona)
A. Údaje o obratu a odpisech

Roční úhrn čistého obratu

0

Uplatněné odpisy celkem

0

Z toho odpisy nemovitých věcí

0

B. Druh činnosti²⁾

Název hlavní (převažující) činnosti	Sazba výdajů % z příjmů	Příjmy	Výdaje	CZ - NACE
krejčí	60%	425 350	255 210	
Název dalších činností				
	0%	0	0	
	0%	0	0	
	0%	0	0	
Celkem		425 350	255 210	

 Formulář zpracovala ASPEKT HM, daňová, účetní a auditorská kancelář, www.danovaprizeni.cz, business.center.cz
 25 5405/P1 MFin 5405/P1 - vzor č. 11

(1)